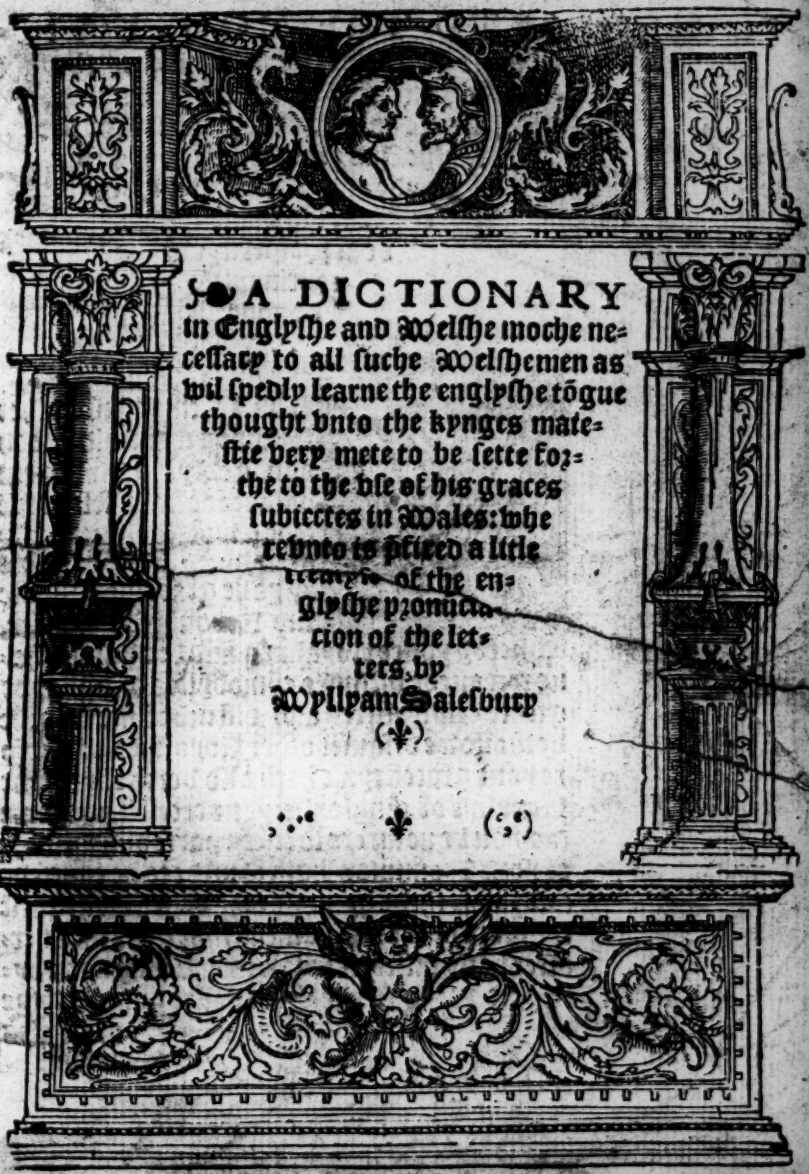

A DICTIONARY
in Englyſhe and Welſhe moche ne-
ceſſary to all ſuche Welſhemen as
wil ſpedly learne the englyſhe tõgue
thought vnto the kynges mate-
ſtie very mete to be ſette for-
the to the vſe of his graces
ſubiectes in Wales: whe
reunto is ꝓfixed a litle
treatyſe of the en-
glyſhe ꝓnuncia-
cion of the let-
ters, by
Wyllyam Salesbury

TO THE MOOST VICtoriouse & Redowbtede prince Henry theyght by the grace of God kynge of Englande, Fraunce and Irelande defender of the kaythe And of the Churche of Englande and also of Irelãde in erthe the supreame Hedde be al prosperitye in continuall honour

Where as emongeste other sondrye & manifolde good and godlye ordinaunces bothe moofte wyfelye inuẽtede & moofte effectuoully perfourmede and put in dile by your grace moste noble and Redoubtede Prynce, Wherby youre Royalmes and dominions haue receauede infinitte cõmodyties and auoyde greate displeasures and disturbaunce whyche bothe nowe disquiet other Royalmes and before your graces tyme hath also vexed thys your Royalme of Englande: your excellẽt wysdome (as you haue an eye to euery parte and membre of your Dominion) hath causede to be enactede and stablyshede by your moste cheffe & heghest counsayl of the parlyament, that there shal hereafter be no differẽce in lawes and language betwyxte youre subiectes of youre principalytye of Wales

of Wales and your other subiectes of your Ro
palme of Englande mooste prudently consyde=
rynge what great hatred debate & scrykke hathe
rysen emongeste men by reason of dyuersitie of
language and what a bonde and knotte of lo=
ue and frendshyppe the cõmunion of one tonge
is, & that also by the iudgement of all wyse men
it is mooste conueniente and mete that they that
be vnder dominiõ of one moste gracious Hedde
and kynge shal vse also one lãguage and that
euen as they? hertes agree in loue and obedience
to your grace so may also they? tongues agree
in one kynd of speche & language: Therfore I
vnderstandynge that it is the dutye of all your
graces louynge subiectes not onely the selfe to
obey your graces wyl and pleasure but also as
moch as lyeth in them, bothe to encourage and
further al other to the same Where as many o=
ther of excellent witte and learnynge haue done
greate seruice to your grace in great & weightie
maters I also emongeste the reste, accordynge
to my small talent, thought it my duty to attẽp
te alwayes I coulde to bryng, although smal
although lytle, yet some helpe at the leaste wyse
towarde the accomplyshement of youre mooste
gracyouse pleasure Wherfore seyng ther is ma
ny of your graces subiectes in Wales that rea
dethe partlye, the welshe tonge whych if they
had, englyshe expounded in the welshe speche,
myght be bothe they? owne scholemaysters and
other mennes also, and therby most spedely ob=
teyne the knolege of the englishe tõge through
owt

For as S
Paul sa=
yeth if I
knowe
not what
the lang=
uage me=
aneth, I
shalbe vn
to hym þ
speaketh
an alient
& he that
speaketh
shalbe an
alient vn
to me. 1.
Cor. xiiii

owt all the countraye I haue wrytte a lytle englyshe dyctionary with the welshe interpretacion wher vnto I haue prefixed a treatyse of the englyshe pronunciation of the letters: and although that nother the boke it selfe entreating of a matter byfore towchede of no man & therfore rude(as all thynges be at their furst bygynnynge)can be in no poynte worthye to be offered to your maiestie And I agayne of such symple both witte and learnyng and of such a meane & lowe estate that I am most vnworthe to dedicate any thynge vnto your grace although of it selfe it were veraye excellent, yet the conscience of my most feruent loue towarde youre grace and most vehement desyre to accomplishe your wyll to my power hathe made me bolde emongeste other large and greate gyuers after theraple of the poore widdowe(whom the Gospel speaketh of)to offer vp to youre grace my lytle farthyng as a testimonye of mi due bonden loue towardes youre maiestie whom Jhesu the eternal kynge preserue longe in al prosperitye & most highe honoure.

Luc. xxi.

Youre poore and humble subiecte
Wyllyam Salesburye.

Cwylipam Salesburi wrth y darlleawdr.

Nid oes it ddarllevdd bonheddigaid nid anghysspitvell bysset ddangos a datclario pa lesaad pa budd a phwy brofsit a ddelsvi ir neb a dreuliai ddim amser wrth ddalleu a mesvriaw ar y llyfer hwn Dnu bysset ddarfod or blaen i oruwcheldab awn harglwydd Brenhin ap gyncor edrych arnaw ai dderbyn essoes yn lowedic gymradwy o help a chanhorthwy kychwyniad tywysogaeth ar Jaith saesnaec A chan bod hespd llywadraeth talon brenhin (begys y kyttysstia r ysstrythur lan) drwy law ddew, yr hwn a gatwo eu tras yn hirhoedloc lwyddianus ffynadwy Amen. Dnid bellach i nessau tu ar peth kystreitiaf a chyssonaf yngan a sonio am tanaw yn y bangre hon Hef er mwyn kymbry or nid oes gantunt angwanec o ddysynder athrowlythyr onid medry o braidd ddew, ddarllen iaith eu mameu ir hai hynny yn bnic o chwenychant begys y dylent bynny kyssrwyddyt i ddarllen a deall iaith Saesnec iaith heddyw brddedic o bob rhyw oreuddysc iaith gyssalwn o ddalwn a buddygoliaeth ac iaith nid chwaith anhawdd i dysscy begys y may pop nassiwn yn i hysedyr ddyscy eb edrych yn llygat y boen nar gost ac yn angenrheitiach i nu r kymbry no neb wrthei er esceuluset genym am y peth: Jr hai ny nyssredic hyny meddaf yd yscrifennedd hyno wan athra

Awdurdot y llyuergan y brenhin, awdurtot y brenhin y gan ddnw.

atrawaeth ac nid ir Rai tra chyffarwydd. Dnid atolwg i chwi y Rei sydd a mo wroddysc genwch ac a wyddoch Rac mor werthfawr yw Dysc ymwneuthur awch hmain yn ol odull saint Pawl ympop peth i pawp A moeswch hefyd (Val y dywaid yr Vnrhyw Pawl) modd yr abwydir rhai bychain a bara a llaeth yorthi o honawch chwitheu yr anysceidic a mwydion pch gorucheldysc ac nid a godidowocr wydd athronddysc. Ac velly os chwchwi ni chuddiwch dryssor yr Argl wydd onid i gyfrannu yny gyfle ir angenogion o ddysceidaetha doethineb ai gyfryw betheu ereill: Gobeitho i dyr du w bath y sprydoldeb bddunt hwytheu ac na fathrant Val moch dim och gemau nath main gwrthfawr ac na chodant ich erbyn Val ewn ar bedyr a wch briathr/Eithyr etto eilwaith i ymady a chyfeiliornsonac or diwedd i ddechreu ar hysbysy a silltau hanes

ystyriaeth y llyver oll. ac ystyriaeth y llyfer yma Ac yn gymeint nad ynt y llythyrennau yn bn ddywediat nac yn bn draythiad yn saſnec ac ynghymraec: Yn gyntaf dim y ddys yn datkan ac yn honny paddelw y darlleir ac

Enwr llyfyr. y traythet hwy yn ol tafodiad y Saſon ac yno esampleu o eirieu Eyſaddas yn Eynlyn / A chBeddhy.mp y mae y Gairllyfyr ner Geiriawc saesnec yn drchry yr hwn a elwir yn saesnec an Englis dictionary ys es yW hynny Eynullſa o eirieu ſeiſnic/a chos Eynullcidſa o eirieu ſeiſnic yd yw holl llyfer

Trefyny geirieu. hayach/Yn yr hwn os deliwch yn dda arnaw y dys yn Eadw order a threſyn ynto: o bleut ni chymyſced dim or geirieu bendromwnwgyl ynto Val y damwyniai bddunt ſyrthio yny meddwll or tro Eyntaf: Eithyr ef adfeddyſied bythr mwyn yr a-

nyſcedic gyſtyw vodd ac y daiſy helkyt pop gair
(hyd y deuei kof)yw van gyſaddas ehunan: Ac v-
elly yr holl eirien ac/a/yn y llythyreu gyntaf oe de-
chreu a gynulled i gyd ir vnlle: A phop gair yn de-
chry a b/yn yn llythyr kyntaf o honaw a oſſodet
or neullduy/Ar geirieu a c/yn eu dechreuad a wah-
aned hwytheu or neullduy: Ar geirieu a ddechreant
ac ch, a ddidolet hwynte ehunain/ A thei a d/yn i k-
ych wyn a gaſelet ac a oſſodet mewn may arall/Ac
val hyn y rayed y llaill pop vn i ſefyll dan vaner i
Captēlythyr ddechreuol/Ac wrth hynny pan chwe
nychorh gaffael Saeſnec am ryw air kamveraec:
Yn gyntaf/edrych wch pa lythyren vo ynnechreu r
gair hwnw yn anianol/o bleit os/a/vydd hi/ſpiw-
ch am tanaw ynplith y Reſtyr eirieu a vont yn dec
hie ac a/ac yn y van hono ar y gyfer yn y rhes o ei-
rieu ſaeſnec y keffwch Saponaec iddo/Eithyr gw
ilwch yn dda rhac pch twyllo yn kam geiſio gair
allan oe van vuod gyſaddas/Vegys pe i keiliech v
n or geirieu hyn yr yſtyn ar agwedd y maent yn go
rwedd yn y penill yma Mae i mi gangen dec o vedwen
Achos ni waſnaetha y wch wrth geiſio ſaeſnec am
(gangen) chwilio am danaw ymyſc y geirieu yn
dechreu a g/ namyn ymhlith y geirieu a vo k yn
y dechreu/ y dylyech eſpio am danaw/ ay Saeſ-
nec vydd gar i vron: Canys y gair vropw kyſſe-
finydpw kangen ac nid gangen kyd bo r ymadro-
dd kymraec yn kyfleddfy k yn g/ac yn peri ſonio t/
val d/a b/val v/ yn y geiriey hyn dec o vedwen/
Ac am hyny rhait i chwi graffy vyth pa lythyren a
vo yn dechre r gair pan draether ar y bey ehun all-
an o ymadrodd vegys y dangoſſeis vchod/Ac be-
ſly yn ol y dadawc naturiol draethiad y mae i ch-

Modd y
keſir ſal
nec ir gy
mraec.

Wi geisio o mynwch chwi gael pop gair yn y gair-
lyfer yma/ O bleit begys na ddysgwyl neb onid
ynfyd pan el i wiala ir goet gaffael gwiail yn tyfu
yn vn ystym y byddant wedy r eilio am gledyr y
plait/ velly r vn modd ni ddisgwyl neb onid thy an
gcelfydd gaffael pop thywair yn y gairllyfyr yn
vn ystym nag yn vn agwedd i ddywediat a chwe
dy i bleithy ymparwydeu ymadrodd/ Ac eb law hy-
Kyngor yn oll a ddywedais ymblaenllaw/Kymerwch hyn
ymala o gyngor gyd a chwi y saw/gymry a chwenychoch
i kymry ddysgy gartref wrth tan Saesnec/ Nid amgen no
gwybod o honawch na ddarlleir ac na thraethir p-
op gair saesnec mor llawnllythyr ac mor hollawl
ac yd screfennir Degys hyn God be wyth you yr
hwn a draetha r kyffredin/ God biwio: A s-
wrn o eirieu ereill a yscrifenir hefyd Rhy w sillafeu
ynthunt yn vn ffunut eithyr ni ddarlleir ddim ho-
nunt or vn ffynyt Val y rhai hyn or naill ddarlle-
pad bowe,crowe,trowe ar hain a ddarlleir bo b-
wa:bro/bran:tro/tybyeid/ A rhai hyn hefyd a esc-
rifenir y pen diwaythaf vddunt yr vn ffunut ac
ir llaill or blaen eithyr i ddarllen a wnair yn am-
genach cowe,lowe,nowe,narrowe,sparowe y r-
hai a ddywedir yn gyffredin Val hyn kow/buwch:
kow/kowio:now yn awr: narrw kysing:sparw e-
deryn y to/ Ac am gyfrylw ddam wynieu yr hyn y
byddei ryddygyn ir ddarllenydd i nodi pe doe kof
chwaith i scrisenymae goreu kyngor a betrwyf bi
ir neb (Val y dywedais ymlaen) or ni edy anghaffa-
el iddo vned i loecr lle mae r iaith yn gynenid/ y-
mofyn o honaw ac vn a wypo Saesnec (o bleit
odit o blwyf ynkymbry eb Safnigyddion ynthо)
paddel w

paddeſw y gelwir y peth ar peth yn ſaſnec. Ac yno dal a chraffy pa vodd y traythai ef y gair ne r geirieu hyny yn ſaiſnigaidd/a chyd a hyny ymerydd y klyfer yma yn angwanec o goffaduriaeth yn abſen athrawon / ac yn diffic dyſcyawdwyr yr iaith. Dewch yn ach a

Dyſcwch nes oeſſwch Saeſnec
Doeth yw e dyſc da iaith dec.

Y gwyddor o lythyrenneu bychain.

a.a.b.c.ch.d.dd.e.f.ff.g.gh.h.i.ſ.l.ll.m.n.
n.h.o.p.r.r.ſ.ſſ.s.ſt.t.th.v.u.w.y.

Egwyddor or klythreneu ſanolic o vaint.

a.b.c.d.e.k.g.gh.h.i.k.l.m.n.o.p.q.r.ꝛ.ſ.s.
t.v.u.ꝑ.y.ȝ.ll.ll.ſt.w.ꝥ.ꝫ.⁹.

A.B.C.D.E.F.G.H.I.K.L.M.N.O.P.Q
R.S.T.U.Y.

Gwyddor or vath vwyaf ar lythyreu.

ABCDEHOHIKLMNO
PQRSTUX.·.

B.i.

Natur a sain y llythyreu vchod yn Saesnec.

A

Seisnic ssydd vn natur ac(a) gymreic / val y may yn cgsur yn y geirieu hyn o saesnec ale/ aal: ac ymhymraec ẅrẅ:pale paal:lale sal: O ddieithyr Ryw amser y caiff/a/ sain y diptong (aw) yn enwedic pan ddel ef o vlayn l/ne ll/val y may yn egsurach drwy y geirieu hynn:balde bawld mocl ball,bawl pel:wall wawl gwal: Ond yn Ryw eirieu i doodant weithie(a.) yn lledsegur er a gyfriswn a ymarferai oe nerth ehunan / namyn yn hydrach ymrithio yn Rith yn bocal(e)ni a wnae ir darllevdd,val hyn eale ies ef mwythdra:leaue lief kenad:sea see mor:yea/ie/ Ond nith rwyslyr vath eirieu ahyn di ond yn ansynech.

B

B. yn sacsonaec a /b/ yn Camberaec ynt vsklais val yn y geirieu hynn:babe baab/ babay: vrede bred/bara. Ac ni newidir b, seisonic am lythyreu aray val y gwnair a/b/gymberaec.

C

C. wrth i darllen yn saesonaec a chambraec sydd yn vn llef onid o vlayn e/i/y/canys o vlayn y tair llythyreu hyn val s/vydd i son vegys hynn Face ffas wyneb gracyoule grasiws/traddlawn/cõ dicyon condilyun.

Ch

Ch.nid yw diun tebyc yn saesonaec ac ymghamberaec: Ac nid oes ynghamraec lythyreu na llythyrenneu ai kyffelyba yn iawn/eithyr may sain/tsi/yn gyssyppet iddi ar ef ydd ir aur / val yn y gair hwn churche tsurts eccleis.

D D.ymghamraec a sacsonaec nid amrafaelia i gallu Bak y dyellir yn y geirieu hynn or ddwy iaith: Duke/duw& duc: dart dart dart. Eithyr nota hyn yn dda pan welych dwy/dd/ yn dysod ynghyd yn saſnaec nid Bak/dd/gymbereic Bydd i grym/ond ca dw awno pop Bn i llais gyneſinol: Ac nid lleddfy A wnaeth ond cledy yn gledach Begys ynn geirieu hyn laddre lad-dr/ysgol bladd blad-derch wyſſig D.heſyd yw terfyn berf o amſereu perphaith amperphaith a mwy nag amherffaith/Bak am y gair hwnn loued/carwn/Bereis/caryſſwn &c.

E.addarlleir yn saſnaec gweith Bak/e/gymberaic gwaith Bak/i/ gymberaic/ a gweithe ereill yn iwedd gair i tau ac i bydd but Bak/ichcua yn hebrin neu Begys y gwelwch/w/yn diwedd y geirieu hynn o Camberaec Eynddelw/ardelw/Eefnderw/ſyberw/buddelw/marwnad/catwderw: yny rhain wrth eu darlain ay traythy / w/ a dawdd ymaith ac Belly y dywedyt a wnair Eyndell/ ardel/ Eefnder/ ſyber/budel/marnad/catderw/Uelly/e/yn diwedd y geirieu ſaeſnec a dawdd ymaith a chain mwyaf o ddiwedd pop gair wrth i drauthy Begys o ddiwedd y geirieu hynn emperoure emperwr ac nid emperwrey darlleir: yr hwn air ſaſnec ar wyddoſa ymghymraec ymerawtr: Ac Belly am eucrinoze eferm wor tragowyddd. Ac yn y ddeuair ſaeſnec Echot may y ddwy(e/e)gyntaf o bob Bn yn Bn llais ac e/o gamberaec/ neu e/ llatin neu epſylon o roec Ar e/ddiwaethaf yn tewi/Bak y may/w/yny geirieu a ſoniais am tanun gynnef. Dnd yn enwedic pan ddel/e/yn ol/l/ne/r/ yn iwedd gair ſacſonaec

in chlywir

ni chlywir dim o ywrthei ar dauod ſais: ond o chlywyt peth o ywrthei / ẏnt y dyſalyt y bot hi o blaen y l/ne r/nag oe hol: val y trapthant hi ar y ge irieu yma/able,ſable.twyncle,wẏncle,thōdẓe, wondẓe,yr hyn eirieu ac ereill a derupnant yn vn odyl a rai hyn ni chlywn i ſais yni darllain onid vegys pe vyddem ni yw ſcriueny drwy adael/e/ heibo/val hynn/abl/ſabl/twinkl/wunkl/thwndr wndr: neu val pe bay/e/ o vlayn yr l/ne yr r/val hyn ſaddell,thonder: Ond ni ddylie vot chwaith dieithyr vath ddarllepad a hwnw i ni yr kambẓy paan onid yn vineu yn darlleiny drwy doddi yma ith dwy ne dair o amrafael lythyreu vegys y may yn eglur yn y geirieu yma popl dros popol kwbl dros kwbwl: papr/ ac eithr lle y dylem ddywedyt pappr/ac eythyr/ Ond raid yw madde i bob taſa wd i ledlef,a goddef i bob iaith i phriodoldeb. Herupd natur y vocal/e/ pan orpheuno air ſacſonaec eſmwythau ue veddalhau y ſillaf a ddel oe vlayn val hynn hope hoop/gobeuth:bake, baak/ poby: thele/tſis caws. Eithyr dal yn graff ar ddywedyt y gair ackw thele,o bleit yr e/gyntaf ſpdd vn kla is ac,i,on hiaith ni:ar e, ddiwaythaf yn ſefyll yn vut val y dywedais or blayn y damwynai iddi vod ryw amſer. E,hefyd o vlayn s, ynniwedd en weu kliosawc, ſef yw hynny ir anyſcedic geirieu a arwyddockaant vch peth ithi ſedi vn peth,a ddiſ ſanna wrth eu dywedyt val o ddiwedd yr enweu neur geirieu hynn kynges,brenhinedd: krendes, kereint:tentes, peppll/ yr hain a ddarlleir kings/ ſtrinds/tents. A gwybyddet y darlleydd nad yw

A gwybyddet y darllevdd nad yw y llythyr hwnw yma yn gwasanaethy i bob enw lhosawc o bleit pan ddel c, ch, g, neu e, arall o blayn y ddywedetic e, pallu a wna y llythyr hon canys yna e, a draethir yn hungus neu val yn y, ni: val yn y geirieu hynn dythes deitsys/ ffossydd: faces: ffaces/ wynebeu: oranges, oreintsys/ afale oraydd: trees, trys prennau.

ŧ ŧ, seicsonic ehun sydd gymeint o synnwyr yn thei ac mewn dwy f, f, gambereic wedy gwascu eu penneu pngbyd val hyn: tole ffwl, ffol ne ynuyd

ff ff, ac f, yn sasnec a draethir yn hunnodd, eythyr ff, yn ddwyscach, ac f, yn yscafnach a gymerir: f, yn yscafu, val ymay cheke, tsiff pennaf/ff, yn ddwysc neu yn drom val yn y gair hwn suffre, swfffer dioddef:

G G, seisnic a ch/o saesnec ynt daran debyc eu sain ie mor debyc i son yw gilydd ac yd yscriuena sagsny bo dra dyscedic yn aill yn lle llall begys y dammwain yn y gair hwn charge yn lle churche tsiurte eglwys. Eythyr g/ yn sasnec o blaen, a, o, u, a gweithe o blayn e/ neu y, nid adweynir i llais rac g, gambereic val hyn galaunt gala wnt/ gelding geldingplage, plaag pla/ God, dyw/ gutte/ gwtroluddyn/ Gylbert/ gilbert: Dnd pan ddel g/o blaen/e/i/neu y/ val ch, seisnic neu tsadde o hebrew bydd i lleff or rhan brnychaf begys hyn gynger tsintsir/ sinsir/ Gwista hyn etto yn dda pan ddelont dwy gg/ yngbyd/ bydleisio eulldwyedd ac g/ gamraec a wnant val hyn beggynge beggung/ yn cardota/ nagge nag beffylyn/ egge, eg wy.

Gh,

Gh, ſydd vn lleſ an ch, ni ond i bot hwy yn tra- Gh
ythy yr gh/eiddunt yn yſcaſnder o ddieythyr y mw
nwgpl a ninneu yn pronwnſio yr ch / einom o ei-
gawn yn gyddwfeu. A vegys y mayn anhowdd-
gar gan ſacſon glywed chwnch y llythyr hon gh /
vellỽ may ỽymbrỽy deheubarth yn gwachel ſon
am ch, ond lleiaf gallant. Can ti ay ỽlywhwy yn
dywedyt hwaer a hwech lle ddym ni o ogledd ỽym
bry yn dywedyt chwaer a chwech.
Ac etwa mi ay gwelaf nineu yn mogelud tray-
thy ch, yn vnech o amſer vegys y may yn ddewi-
ſach genym ddywedyt (chwegwaith) no(chwech
gwaith)a (chwe vgain)na(chwech vgain). Ac un
tyb i nid hoffach gan y Groecwyr y llythyr ch,
pan ymchwelynt or ebrỽ Iohannes yn lle Iochan-
nes / ac Iſaac dros Litſchack: A chyffelyb nad gwell
gan y llatinwyr y llythyr vchot pryd bont yn dy-
lyn yr vnwedd ar groecwyr ar drosſi yr hebrew ar
llatyn/ac yn dywedyt mihi a nihil dros michi a nichil
Ond i ddibenny yr/kymer y chwrnolat hwnw yn
yſcaſnaf ac y del erot with ddywedyt iauth Saxo-
onaec.

H, ſydd vnwedd yn hollawl y gyd ar Maſon H
a nineu val y may haue haſ hwde/ hart calon ne
car w/holy hoſi ſantaidd/ne kelyn. Dnid yn rhyw
eirieu llatin wedy faeſnigo nid anedlir h, val yny
rhain honeſte oneſt/honoure onor/anrhydeddiex
hibition ecſibiſiwn/kynhelaeth/prohibition pro
ibiſiwn/gwahardd. Nid yngauaf vi yn bot ni y to
yr o wrhon mor ddrodarwybot a dywedyt gwydd
dros gwehydd.

J.

I J,oe hiaith hwy ſydd gymreint ar ddwy ſythyren yma ei,on iaith ni/od gwesar y gyd ai dywedyt yn vn ſillaf neu dyphthong val yny gair hwn,i,ei/mi nie myfi. Eythyr pan gydſeinio i,a bocal arall vn ſain vydd hi yna a,g, ſeisnic ac achos eu bot hwy mor gyffelyppſon mi weleis rei ympeduſter a dowit pa vn ai ac,i,ai ynte a,g,yd ſeruenynt rywei-rieu ar rain maielltie, gentyll, gelousye:a rhai yn ſcrifenny *habreioune* ac ereill hebergyn,llurie: Ac velly mi welaf ynghylch yr vn gyffelybrwydd rwng y tair llythyren ſeisnic hynny *ch*,g,i,a th wng y plwm pewter ar ariant, ſef yw hynny, bod yn gyuhebyc yw gylydd ar y golwc gyntaf ac yn amrafaelio er hyny wrth graffy arnunt. Eſampl o,i, yn gydſain Jeſu,ſieſu w, Jeſu: John tſion a ſion o ſediaith:ac Jeuan ynghamroer loyw:ioync, tſioynt gymal.

K K,ynghymraec a ſaeſnec vn gyneddf yw/ond yn ſaeſnec anuynychach o beth y dechy ar val y gwelwch yma boke bws llyfyr bucke bwes bwch: g,yn dechry gair kynge ſing/brenhin: knot gwlwm:kent.

L L,yny ddwyaith ddywededic nid amgenach ond yn anamylaw i llais val hyn lyly lili/lady ladi arglwyddes lad-barhſey.

Ll Ll,yn ſaeſnec nid ynt dim tebyc eu hanſawd in ll.ni:an ll,n ny ddyſc byth yn iawn dyn araith ith i thraythy o ddieith yny bebyd.

Ll Ll.heſyd yn ſaeſnec nid yw yn dwyn enw vn llythyren eithyr dwbyl l,neu l,ddyplyc i gelwir:a lla is l,ſydd ynthun yn waſtat,neu lais lamdda pan

ddel

O Vlaenyiola/Dnd yn rhyw wledydd yn lloecr val
V, y traythant ll/ ac ll/ mewn rhyw eirieu val
hyn bowd yn lle bold:bw dros bull/caw dros cal
Dnd nid yw bath ddywediat onid lledraith/ac nid
peth yw ddylyn oni bynny bloyſci y gyd a bloy-
ſcon.

W, ac n/bynggany awnant yny ddwyaith ei- W
nom/ie ac ymbop iaith ac i gwn ni ddim o ywi-
thynt/yn Daponaec a dwyds val hyn man gwr
men gwyr.

D, bympyſclef an o/ac an w/ ni bydd/ ac nid ar D
bnwaith nac yn y bn ſillaf onid mewn bn ſillaf
yn o/mewn araill yn wy treythir val hynn to to/
bys troet:ſo ſo belly two tw/ dau/ to tw/ ar at/ t/
ſchole ſcwl/yſcol.

D, hefyd a blaenyd/neu ll/a ddarlleir begys pe
bay W/ryngto ac wynt/mal hyn colde.cowld oer
bolle, bowſ/ tolle to wl toll. Eithyr dwy oo yn-
ghyd yn ſaſnec a ſoniand val w/ ynghymraec val
hyn good,gwd da:pooze pwr/tlawd:

P, yn ſaeſnec nid yw bn ddeddf a phi yn he- P
bin w yngroec neu ymgamroec achos yny teirieith
hyn y tyr weithie yn rhyw eirieu yn pſ:
Eithyr ſain ſanad wy ſydd idde yn ſaſnec ymbop
gair val:pappy pappe/pappe/ papp bron gwiaic
ie yw d:penne ydy w pluy yſcrifenny:Ac val hyn
y traytha Saes y llythyrop/mewn ymadrodd/and
wyth a penner ac a pfum:ac nid wyth a phenne
neu ffenne y dywaid ef.

M, llythyr oe pbhyr ymgamraec pw ac nid mu- M
wr gartrefigach yn ſaeſnec bn gyſtraith a cha ll/

A.i. y bef-

y Sessir q/Sal hynny quenye gwin brenhines: quarter gwarter chwarter neu pedwerydd ran: quayle sofyliar: A gwybydd may u/yw gydymeith q/ran ni wesir byth q/eb u/yw chynsyn mur: nar goc heb i gwichell.

R R/ sydd anian ynn ddwyiaith hyn ethyr ni ddyb/ gyr ac nid hanedlyr R/ Byth yn dechreu gair sasnec Sal y gwnair yngroec ar pncamroec modd hyn Rhoma trusain ne rhusain: Ond Sal hyn yd ys/ crifenir ac y treithir geirie seisnic ac r/ puthunt tyght richt iawn rent rent ros ros ne rosun.

S S/yn yr ieithoedd yma a syth yn dy sain Sal hyn syr/syr/lealo seesyn amser amserawl ne amser dy/ saddas: Ethyr pan ddel s/yn saesnec rhwng dwy Socal lleddfy neu bloysce a wna yn wynech o am ser Sal hyn: muse wuwws meuxtio: mase maas madroudot.

S/o dodir hi o chwanec at diwedd enw Snic/ yr enw Snic/ neur gair Snic hwnw a hosocsa ye ar/ wyddocsa chwanec nac dy peth Segys hynny hãde hand yw slaw: handes hands ynt slawne ne ddwy/ so: naple nayl ewin ne hoyl hayarn naples naple ewinedd ne hopsion heyrn: cayle rayl cansaw: rayles rayle cansawen/ne edcrin regen yr yd.

Sh/pan ddel o flayn dy Socal dy Sraint ar sill/ af hwn (ssi) Lydd Sal hynny shappe ssiapp gwedd ne kuy: shepe ssiip danad ne ddeneid.

Sh/yn dyfod ar ol Socal yn (iss) y galwant: Segys hyn allhe aiss/onney: wallhe waiss/golchi. As yw ya ryw Sany synac ar air i del/ ssio Sal neidyr gy/

ffroua

ffroms a lwna/nid yn anghyssylltpell o y wrth swn y llythyr hebrew a elwir schin: Ac o mynny chwanec o hyspysrwydd ynhyscu i llais gwrando ar hyscot gregin yn dechreu berwi o dam wayn vn wa ith vddunit keisio. Kymerwch hyn o athrowlythyr kartrefu rac o syn na chyrayddo pawp o honawch zaffael with i law ta sodion seisnic yw haddyscy.

Thesyd a wna yr vn wyneb i Sais a thymro val hyn trelute tresuwr trysor: toure tower tworrop top nen.

Th

Thio saesnec a thymraec a vydd gysodyl ac vn nerth ond yn rhyw eirieu hi a ddgrllerr hyn pscafnzd ar dd/einom ni: Eglur deb amy gyssio wnllais th/ riddunt hwy: through therwch trywodd: thystle thysll yscall: Eglur wch amy th/val a wn dd/ni this ddys hwn/hon/ne hyn. Belly ddyn nine yn cany ar ser yn sathredic o dd/dros th/ny gair yma (ddialxydd) yn lle (dialay h) Nota hyn hesyd y darlleant th/val t/ny geirieu hynny/ Thomas tomas: thrones trwy pall.

Th

U/yn gydson nid amrafailia i rhinwedd yn llocer mwy nac yngymry val hyn vyne bein gwin wydden: vayne vayn gwythen ne wac: veluet velset melset. Eithyr u/yn vocal a ettyl vwer y ddwy lythyren gamveraec hyn, u, w, ai hen w ysstredin vydd yn, uw, vegys y tystiolaptha y geirieu hyn true trwy wir: vertue vertu w rhinwedd A rhyw amser y daiss i hia wyn en w gantunt ac y darlleir yn ol y lletin wyr ses y gal want yn vn llais a nw/m: val

U

geirieu hynny/bucke bwch bwch/luſt chwant
Eithyr anuynech y ſyſſonaeu bocalu/hwy an bo
cal,u,ni i eiſſoes yn y gair hwy buſy buſi pyſur
ne ymyrus.

w W, ſeiſnic ac w/gymreic nid amgenont i gallu
Bal hyn / walwe waw toun ar bor / wyne wen
gwin:wynne wynn ennill. Eithyr hen w yllythy
ren w/o ſaeſnec ydd dowbyl uw/ſef yw hynny u
ddyplic / Ar ſaſon wrth ddyſcy i blant ſillafy ne
ſpelio ai ſymerant hi Bal ſydſon ac nid yn bocal
ne yn w,per ſe. Bal y ddywn ni yw chymryd: Dwd y
ddywn ni ar hynny yw harfer hi or modd hawſaf
i ieunbtit ddyſgu y ddarlleu yn ddeallus.

Hefyd diſtewi a wna w / wrth ddiweddy ſlawer
gair ſaeſnec Bal yn diwedd y rai hynn/awe,bowe
wowe/y rhain a ddarlleant modd hynn:a/oſyn,bo
bwa:wlbary.

x x, nid ych waith rhy gartrefol yn ſarſonaec
mwy nac yn Camberaec a llais ch/neu gſ/a gly w.
ir ynthei Begys yny/geirieu hyn y klare ffleca lin
axe ags/bwyall, Geirieu lletin a ſedieithont ir ſar
ſonaec neu ir Gamberaes a ne wdiant y/am ſ/Bal
y geirieu hyn/crux croſſe croes ne crwc / exemplum
eſampyl/extendo eſtennaf: excomunicatus eſtompyn

y Y, a gaiff yn amryſ enw y dyphthong (ei) Bal
hynny thyne ddein tau ne eiddot: ai enw chwy Bal
yny gair hwn thynne thynn teneu.

ŷ ŷ, a thitpl Bal,e, Bach Bych i phen a wna the a
ſaeſnec Bal hyn ŷ man dde mau,y gwr: ŷ ore dde
ors/yr ych

ł ł, a chroes Bechan Balt, Bch i ffen ſydd gymeint

yn

yn lla wnlly thyr a that ddat hynny ne yr hwn.

Ÿ, ac u, tuwch i phen a wna thou ddo w, ti ne tydi. Ÿ

Ÿ, ddoedd gan yr hen ſcrifenuyddion ſaſnec lythyren taran debyc i, y, ond nad oedd i throed yn gwyro i bynny bal pladur bal y may troet, y, ac nid antebir i ſhun yr rhwyrinol, y, neu i yſſylon groec ne ghayn yn hebrew ac hyd y daw im bot ddorni ſly waes bu waith hen ddarlleydd o ſais yn y he nlwi bn allu an dd ni neu ar ddelta roec y doedd. Dnd nid yw hi arferedic ympluth Saſon er pan ddoeth ſelſyddyt pzint y wmpſc ontt bymeryd tan bn(y) dryſtei:ar(th) weithic yny lle: Ac pros hynny may yn anhawſ i ddyn arall wlad dreuthy eu(th) bwy yn ſeiſnigaidd o echos i bot ryw amſer yn gwaſa napthy yn lle yr hen llythyren a elwynt dozn bal y bwelſoch yn rglur yny geiriau oi blayn. Ac bely pan aeth y bloyſclythyr wreigaidd honno ar gy ſeiloin ouyſc Saſon y derbynaſſom nnner kymbry hibi ac aethom i bloyſcy bal mamaithod ac y ddywedyt dd dros d, th dros t, a d dros t, b ac ph, dros p, ac. Dnd maddeuwch yny rhas hyyd y trawſch wedyl yma a mi a dalſyraf yn gynt am y ſydd yn ol oi llythyren ereill.

3. heſyd opddynt yn aruer yn bawr o honei, yn lle s/ yn, diwedd gair bal: kynges kings, brenhinedd. A rhai ſaw dodi dros m, ac eraill (peth oedd bwy yn erbyn i natur) dros gh, yn y chymeryd: bal hyn tyzt richt kyſiawn knyzt knicht marchawg biddol. 3

Ę, nid llythyren yw namyn gair kyſan wedy ddeferſio yn byth bal y gwelwch yma / thar mor Ę

bynech

Bynech y dawn wain ymyoy madrodd o bob rywiaith yr hwy pan yſcrifenet yn llawnllythr yn llatin(et) ydd and yn ſaeſnec: ac(ac) yn Lamberaec a arwyddocca.

Yn y Gwydyr hon o ddiſot y bynwyſſir ſum a chrynodeb yr holl rwlo Bchot: Ac am hyny tybeid nad rhaid ang wnuet o addyſc na mwy o eglurdeb arnei / ir neb a chwenych ddarllein y llyfer or pen bwy gyſyndd.

a, ai c, ſ ch d e f ff g c i
ꝑa b c ch d e ſ ff g gh h i
aw ſ d i f ph th ꝟ ei
f ſ o ſ ſſi ch nw ſi
k, l, ll, m, n, o, p, q, r, ſ, rh, ſ, th, u, y,
w f w iſſ dd/th/ Bſ
ea ei, y e and
w, f, ꝟ, z, &.
gs i ch/m.

Men Bal hynn.

ai c ſ ch e f ſſi ch
ꝑa, b, c, ch, d, e, ſ, g, gh,
aw ſ i f
ei ſ ſ w ſ iſſ
i, k, l, ll, m, n, o, p, q, r, ſ, rh, ſ,
i w f o ſſi
ch, ſ u B ea ei, y e and
th, u, b, w, f, ꝟ, z, &.
dd nw ſ gs i ch m.

¶ Kamberaec	Saesnaec	welshe	Englyshe
A. o Blaen b.		Achwyno	Complaynt
Ab ne ſiab ab	Ape	Achwlwm	A roũde knot
Ab ne bab	Sonne	Achub	
Aber ne afon	A ryuer	Achub	
Aber ne haſyn	Hauen	A. o Blaen d.	
Aberth	The ſacra-	Ad	Re. agayne
	ment	Aderyn	A byrde
Aberth offeren	Sacryng of	Adarwr	A kouler
Aberth ne of-	maſſe	Adblygy	To folde a-
ferwyn	Sacrykyce		gayne.
Aberthy	Sacrykice	Adec	
Abledd	Hablenelle,	Adail	A buyldynge
	habilitie	Adeilad	Bylde
Abram	Abraam	Adeſyn / edau	Threde
Absen	Ablence	Adain	A wynge
Absennwr	Bachyter	Adain pyſco-	
drwc		Adnabot (dyn	Knowe
Ab wy burgyn	Caryen	Adsiw	A brayde
Ab wyd	Bayte	Adnewyddy	Renewe
Abyl	Hable	Adwerth	
A. o Blaen c		Adwy bwlch	A gappe
Ac	And	Adwyth	
Acsen	Accent	A. o Blaen dd.	
Acsw	Yonder	Adda	Adam
Acosit		Addas	Mete, apte
Acolidieth		Addaw	Promelle
Act	In acte	Addwyn	
A. o Blaen ch.		Addfed	Rype
Ach	Petygreine	Addfedy	Rype
Ach diaſicaf	Hole, ſounde	Addoli	Worſhyp
Achwyn	Acculation	Addunet	A howe

A.i.

¶ Cambree	Saesnec	walshe	Englyshe
Addurn	An ornament	Aflwyddiant	Unhappines
Addfowsonar rent	Aduoulon	Aflwyddian?	Unhappy
Addunaw	Avowe	Aflonydd	Unstable
A.o vlaen e.		Aflunieidd	Mysshapen
Aer language		Aflunio	Mysshappe
Ael		Afwch	Kenesse
Ael dyn		Afwchys	Kene
Aelgerth	Abrowe	Afrwydd	Unspedy
Aelwyd		Afrwyddteb	Unspedynes
Aelawd	Aherthe	Afy	Thelyuer
Aer etifedd	Alymme	Afyllad	Syngynge
Aer aerfa	Anheyre		brede
Aerwy	Bicker	A.o vlaen g.	
Aethnen pren	Sole	Ag	And
A.o vlaen f.	An alpetre	Agarw	
Af-		Agatfydd	Peraduenture
Afael	Un	Agatoedd	Perhappes
Afaely	Agryppe	Ageiniadd	
Afal	Gryp	Agalen	Awhetstone
Afal ne affalle	An apple	Agen	A ryfte
Afan llyfseun	Apple tre	Agenoc	Ryfty
Afar		Agnwf dei	Agnus dei
Afiach	Unholesome	Agoret	Open
Afiechyt		Agori	Oppyn
Afreith	Dalyaunce	Agori paftai	Breake vp the paftye
Aflan	Unclen	Agos	Nyghe
Aflafar		A.o vlaen i.	
Aflawen	Not merry	Ai	Other/ whyther
Aflednais		Ai ynteu	Ether elles
Fflwydd	Mylloztune		

¶ Kamberaec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Ai ef	Ys it so	ỹ wyr	
Aic		A.o vlaen ỹ.	
Aincs	Gredynesse	Am	For
Ail	Seconde	Amaerwy	Durkyll
Ailcwrwf	Table ale	Amȳr	Ambre
Ailun		Amdo am wise	A wyndynge
A.o vlaen l.			shete.
Alar	Mournyng	Amdoi	Wynde.
Alary	Mourne	Ambassador	An enbassa-
Alary ar	Glut		dour
vwyd		Amen	Amen.
Alarch	A swanne	Angary	A houpe
Alaw liyseun		Amheu	Dout
Alabastyr	Alabaster	Amheuol	Donbtfull
Alch gridyll	A gyrdyron	Amera wdr	An empe-
Aler	Alley		roure
Alban	Almaygne	Amerodres	An empres
Almari	An almery	Amkrein	Upwarde
Alsw	Alten	Amkreinio	Walloure
Alwys	Altenes	Bal march	
Alym	Alume	Amerodreth	An empyre
Alsw		Amharot	Unready
A.o viven ll.		Amhossebyl	Unpossible
Allan	Wythoute	Ammarch	Dylhonoure
Abbrys bwa	A crolbowe	Amperch	Dylhonoure
croes		Amel	Ammell
Allor	An altar	Amhwynt	
Allwydd	A key	Ammur	Unpure
Alltut	A dyllaynie	Amnaido	A becke
Alltudaw		Amneidio	Becke
Allwys	Douze	Amneidio a	Nodde

¶ Cambree	Saesnec	walshe	Englyshe
pshen		Ammwyll	Rage
Amrafael	Stryke,	A. o blaen n.	
Amrafayly	Stryke	An	Un
Amsan	Ayme	Anach	
Amsany	Gelle, ment	Anaf	A mayme
Amrant		Anafus	Maymed
llygad		Anafy	Mayme
Amraint		Anasad	
Amrel	Admirall	Anawn	
Amrudd	Imprudent	Aneay ne	Nature
Amnehedd	Flater	natur	
Amod	Condicion	Anadyl	Brethe
Amodol	Conditional	Anadyly	Brethe
Amlwc		Annedd	
Amranwen		Annerch	Grete
llysseun		Annerchiad	Gretynge
Amner pwrs	A purce	Annes	Agnes
Amner a		Angel	An angell
bydd yn rhan		Angel aur	An angellet
ny elusen	Amner	Angerdd	
dros wr		Angerddol	
mawr		Anffawt	Mylchaunce
Ammeth	A husbande	Anfortune	Mylfortune
arall	man	Anfortunus	Unfortunat
Amws		Ansad	Cupll
Ammwylloc	Unwyse,	Angannol	Dilprayse
	straught	Angamoledic	Dilprayled
Amwysc ne	A wyndyng	Angen	Neade
amdo	shete	Angensil	A monstre
Amyd		Angensilaidd	Monstrelike
Amyl	Plentuouse	Angenus	Neady

¶Kymraec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
Angenrhaid	Necessary	Anobeithol	Desperate
Angenoc	Nedefull	Anneir / treis-	Aherefer
Angraifdiaw	Rebuke	siad ne hessyt.	
Angred wlad	Hethyn	Anhardd	Uncomly
Angred ne	Unbeleke	Anhardddwch	Uncomlynes
angredinaeth		Anras	Ungraciousnes
Angredy	Unbeleke		
Angrist	Antichriste	Anrasol	Ungracioufe
Angristion	Unchristian	Anhyf	Shamefaste
Angor	An anker	Anhyfder	shamfastnes
Angonfforddd	Diſconfort	Anitreer	Unchaſte, le-
Angwanec	Encreaſe		cherouſe
Angwanegy	Encreaſe	Anitweirdeb	Lechery
Angofus	Forgetfull	Anifal	Abeſt
Angof	forgetfulnes	Anhydyn	Waywarde
Angyfraith	Preuarycatiõ	Anrhaethawl	vnſpeakable
Anllai	No leſſe	Anrhaith di-	Undoyng
Anllad	Wanton	ſwyniad	
Anllad:wydd	Wantõneſſe	Anrhaithiaw	Undo
Anhael	Unliberall	diſwyno	
Anhap	Myſchappe	Anrhaithiaw	Inuade a
Anhappus	Unhappy	teyrnas	realme
Anhaws	Unealyer	Anrhec	A preſent
Anhowſter	Unealyneſſe	Anrheeb	Preſent
Anhawdd	Unealy	Anrhydedd	Worſhyp
Annos ei		Anrhydeddus	Worſhipfull
Annoc	Tyſe	Annwyl	Dere
Annogyat	Entyſment	Anhwyl	
Anobaith	Diſpeyre,	Anhſedd	Meruaylous
	wanhope	Anrhyfeddot	Meruayle
Anobaithaw	Miſtruſte	Anſawd	Qualytie

¶Cymraec	Saesnec	welshe	Englyshe
Ansuriaeth	Usury		countre
Ansir		Araith	An oraycon, an oracion
Ansiriol	Unchereknll		
Antem	Antemme	Araul	
Antur	Auntur, aduenture	Arab	Tryflynge
		Arabedd	Trykell
Anturio	Aduenture	Arabeddieith	Jape, dalye
Anufydd	Unobedient	Arashin	Calme
Anufyddhau	Disobey	Arbet	Spare
Anufyddtot	Disobedience	Aratr	A ploughe
Annudd		Arch archiad	A bone, peticion
Annuddo tan	Rake vp the fyre	Arch cist	An arke, cheste
Anudon	Periury		
Anudonol	Forsworne	Arch/arbennic	Arche
Anudonwr	A periured ke (lowe	Archangel	Archangell
Annun		Arddiacon	Archdeacon
Anwau		Archddiacondot	Archdeacondye
Anweu		Archescop	Archebyshop
Annwy		Archescopot	Archbyshopryke
Anwr	A wretche		
Anwych		Archeffeirat	Archepreest
Anymddirieit	Mystruste	Archoll	A wounde
Annywygus	Unweldy	Archolli	Wounde
A.o blaen r.		Ardymer	Temperance
Ar tir aredic	Fallowe	Ardymerus	Temperate
Arr	Upon	Ardymerp	Temper
Araf	Softe	Arean	Syluer
Arall	An other	Arean rif	Counters
Arallp	Alter	Areanliw	Syluer colour
Arallplad	Of an other		

¶Kymraec	Saxonaec	Walshe	Englyshe
Aredic tir	Ere lande	Argkwyddes	A lady
Areanoc	Wonyed	Argkwyddiaeth	A lordshyp
Arey ne ddoeth	Sage	Argkwyddiaidd	Lordelyke
Arey	The kydney		
Arf	A wepen	Argkwyddiwr	
Arfoc	Wepened	Arth	A he beare
Arfeu	Armes, we-	Arthes	A she beare
Arfer	Use (pens	Ardal	Marquel-
Arferedic	Used		dome
Arfoel		Ardalwr	Marques
Argumentu	Argue	Arffet	Skyrt
Argument	An argumēt	Arffet	
Arithmetik Yn or fayeth golfyddyt	Arismatyke	Arfedawc	An apron
		Art kelfyddyt	Arte
Arkfoes		Ar vnwaith	At ones
Arkwy	Prepare	Ar vrys	In haste
Arkwyad	Preparyng	Arwayn	Beare
Arnodd aratr	Ploughe beame	Arwestr pwrs	A strynge
		A.o Blaen s.	
Aruthyr	Wonder	As	An ase
Aruthrol	Wonderfull	Asgell	A wynge
Arogyl	smellynge	Asgell saeth	Fedder of a shafte
Arogli	Smell	Asgelly	Fedder
Arwydd	Sygne, token	Asciwrn	A bone
Arwyl sby wair	Dole	Asciwrn morfil	Juery bone
Arwyddockau	Betoken	Asciwrn cefyn	The backbone
Argkwydd	A lorde		
Argkwyddiaw	To rule	Asciwrn pa-	A whyrl bone

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
dellec glin			
Assen anifal	An alle	Atspweiriaw	Redzelle
Assen asewin	A rybbs	Atslaf	Seke agayn
Assetȝ		Atslefychy	Sekyn a=
Asur	Azure	Atslefyd ne	gayne
Astronomi yn	Astronomy	Atslefychyat	
or saith gelfyd		Attaw	
dyt		A.o Blaen th.	
Astromiwr	A stronomar	Athraw	Scholmay=
Astud	Student		ster
Asseynyc		Athrawes	Maystres
Asseynygy		Athrawaeth	Maystry
Asseynygy	Fleere	Athronddyst	Phylosophie
dannedd		Athrod	
A.o Blaen e.		A.o Blaen u.	
At	To	Au	The lyuer
Atchwayth	Smacke	Aur	Golde
Attaf	To me	Aur y moch	
Attat	To the	Aurliw	Gold colour
Attaw	To him	Aurwy	
Attei ne atti	To her	Aurych aur ne	Goldsmythe
Attoch	To you	arian	
Attom	To vs	Aurych ne din	A tynkar
Attunt	To them	ser	
Attal	With holde	A.o Balen w	
Attal dywedyt	Stutte	Awch einoch	Your
Attolwc	Beleke	Awch ar aryf	Kenelle
Atkas	Hatefull	Awch us	Kene
Atkasstrwydd	Hatred	Awy einom	Oure
Attec	Proppe	Awch huncain	Your selfe
Attegy	Proppe	Aw grym	Augrym
		Awr	An houre

¶ Kamberaec	Saxonaec	Walshe	Englyshe
Awydd	Gredynelle	Baiddu llyfa-	Dare
Awyr	Ayer	Bagad (sy	
Awen a wenydd	Aptenelle	Bala llynn	
		Balch	Proude
AWenyddgar	Apte	Balchedd	Pryde
AWenyddyaeth	Felicitie	Baschder	
		Balk	Baulke
AWditor	Auditor	BanyW	A she
Audur	Auctor	Banadley	A brome
Audurdot	Auctorittie	BanW	Femal
Auduredit	Auctorized	Ban tuedd	Colt
AWyn frWyn	Reyne of a brydell	Bagluruy	Budde
		BaglurauW	Budde
¶ B o. blaen a		Bar	
Baban	A babe	Bar	
Barul	A cruche	Barr	A barre
Bacyloc		Barieth	
BackWn tWrch	Bacon	Bara	Bred
		Bara gWyn	Whyte bred
Bach	A hoke	Bara'gwenith	Whete bred
Bach ne bychan	Lytel	Bara haidd	Barly bred
		Bara rhyc	Rye bread
Bad	A botte	Bara keirch	Ote bred
Bado bn ne eb ado bn	Euerych one	Bara koch	Brolwne bred
		Bara meirch	Horse bred
Baeds gWr bonheddic	A badge	Barbio	
		BarbWr	A barbour
Baedd	A bore	Bardd	A poet
Bai	Faute	Barddas	Affayres
Baius	Fauty	Barddonieth	Poetry
Baich	A burden	Barf	A berde

¶Camrâeg	Saesnec	walshe	Englyshe
Barfoc	Berded	Beichiogi	
Bargawt tuy	Houſe euling	Beiſio dwfyr	Wade
Barn	Judgement	Beſe	Warterne
Barny	Judge	Bendith	Bleſſynge
Barnad		Bendithiaw	Bleſſe
Barnais	Uernyſhe	Bendigaw	
Barneiſio	Uernyſhe	Bendigeit	Bleſſed
Barnwr	A iudge	Bendigedic	Bleſſed
Barruc		Benben	
Barwn	Baron	Benbaladyr	
Bas diddwfin	Shallowe	Ber	A ſpytte
Baſſio ſic rhoſt	Baſte	Berwr	Creſſes
		Beu	
Barwnes	Baronelle	Beuduy	Cowe houſe
Batio mewn kyfri	Bate	Ber⁊	Sodde
		Berwi	Sethe, boyle
Barwneth	Barondum	Bedydd	Baptiſme
Battel	A batayle	Bedydd eſcop	Byſchoping, cõfirmation
Bawd klaw	A thombe		
Bawd troed	A too	Bedyddywr	Baptyſte
Bawdd	Drownyuge	Bedyddſaeny	Fontſtone
Bayt	Bayte	Beunydd	Dayly
Bayſi	Baylyffe	¶B.o blaen i.	
Bas bal afon	Shoze	Bickar	Uicare
Baſket	A baſket	Bickarieth	Uicarage
B.o blaen e.		Bickre	Bicker
Bedw	Byrche	Biff	Beke
Begegyr	A drone bee	Byl ne iſſarn	A byll
Bêdd	A graue	Bil o bappr	A byll of paper
beichiad moch	A ſwyneherd		
Beichiog	Wyth chylde	Bilwc ſau	A hedgynge (byll

¶ Kamberaec	Saxsonaec	walshe	Englysshe
Bilio	Byll	Blopsc	Lylppng
Bir diod	Bier	Bloysca	Lylpe
Big Vrn	knoccle	Blys	Luste
Bid ne bydded	Be it	Blyssic	Lycorroule
Bidoc cleddy- fan	A hangre	Blonec	Grele
		Blonegen	
B.o blaen l.		B.o blaen o.	
Blawd	Meale	Bobyn	Bobbyn
Blawd peil- leid	Floure	Boch	A cheke
		Bod an wydoc	Beyng colde
Blaidd	A wolke	Bod edryn	
Blaiddiast	A she wolke	Bod y gwerni	
Blawr		Bod tin wyn	
Bleu	Heere	Bod ar bore	Burston
Blewoc	Heary	Bodlawn	Content
Blagurun	Burgen	Bodle	
Blagurawn		Bowtcam	
Blino marc	Tyer a horse	Bol/bola/	Belly
Bliu	Wery	boly/	
Blinder	Werynesse	Bola croen	
Bliu bal bu- wch	Mylche	Bogel	Nauyll
		Boldyn	
Blowdyd		Bolgryn	
Blas	Talt, tellythe	Bolwst	Tympan
Blasy ne da-	Taste	haint	
Blodeun (stio	Blossom	Bollt	A bolte
Blotio	Blotte	Bordyr	Border
Blodeu helic	Palme s	Boren	Mornyng
Blwch	A boxe	Bore ne gy- nar o ddydd	Yerly
Blwng	Woollen		
Blyngder		Boreu fwyt	Brekefaste

¶ Camraec	Saesnec	Walshe	Englyshe
Bodd	Pleasure	Briakio	Brake
Boddhan	Please	Briad	Treason
Boddi	Drowne	Briadoc	Trayterouse
Bothwn	A button	Briadychy	Betray
Bos ffrwyn	Bosse	Briadwy	
Bost	Bost	Briadwyoc	
Bostio	Bost	Briadsas	
Bostiwr	Boster	Briag	Malt
Both mewn olwyn	Nath	Briagot	
Bon pren	Bodye of a tree	Braith	Pyed
		Braich	An arme
Bongwlwn		Briam	A farte
Bonglymy		Brian ederyn	A crowe
Bowyoc	Muycke	Brias	Fatte
Bowyogrwydd	Muyckenes	Briaster	Fatnesse
Bowyd kynheilaeth	Lyuelod	Briassau	Wax fatte
		Briat	
Bowyd einioes	Lyke	Briath	
		Briath ac arf	Foyne
Bowyd	Bowed	Briathy ac aryf	Foyne
Bowlyd	Dyzty	Briathy a daint	Byte
Bowling long	Bowlepne	Briathy hal pryf ai golyn	Styng
Bowlne bowling i chware a hi	A bowle	Briau	Bzyttyl
		Briauder	Bzyttylnesse
B.o blaen r.		Briaw	
		Briawd	Bzother
Briars	Bzake	Briawd barn	Dome
		Briaynedic	Rotten

¶Kymraec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Braynp	Rotte	Brbri	Brybrie
Braynar	Falowe land	Breuan	A querne
Braynary	Falowe	Bric	
Braint	Fredom	BrigaWns	Brigandins
Brainio		Brik	Bricke
Brec	Bzeke	Brik	
Brekr	Wozt	Brusc	
Britheirio	Belche	BruW	Hurte
Bresy bal eidon	Lowe	BruWo klysseu potaes	Choppe, shredde
Brethyn	Wollē clothe	Bruwedic	Hurte
Brethyn say	Say clothe	BruWswyt	Brokē meate
Brethyn aur	Cloth of golde	BruWydd Bri	Stynckes
Brethyn arian		Brith	Pyed
Brethyn bri	Raw clothe	Brithoc	
Brethyn bras	Courle cloth	Brithyll	A troute
Brethyn sylky		Brithell yr emennydd	Fylme
Brethyn cartref	Home made clothe	Brith y Brches ederyn	
Brethyn Werddonic	Irysshe rugge	Bro	Coll
Brethyn brith		Brodyr	Brodyar
Bresych	Colewozte	Bron	Brell
Brein heli	Bzyne	Brondupr tWyne ederyn	
Breiniol	Fre	Brock mor	Wzake of the sea
BreuddWyt	Adzeme		
BreuddWydo	Dzeme	Brockey	
Breib	Bzybe	Brodio	Bzauder
Bubio	Bzybe	Bronrhuddun	Roben red
BubiWr	Bzybour		

¶Cambraec	Saesnec	welshe	Englyshe
	Brest	Bual	Bugle
Bronfraith	Threshyll	Buan	Swyfte
Broitsio	Broche	Budyr	Foule, fylthy
Bronwen	A welyll	Budredd ne budreddi	Fylthe,
Bron alarch	Scuttel bone	Budreddi	Fylthynesse
Bru	Wombe	Budroc	A drabbe
Brut	Walshe prophecies	Budd	Profyt
Brutus	Brute	Buddelw	
Bruwer	Brewer	Budduguolia-	
Brwd	Hotte	Buches (eth	
Brwes	Brewes	Bugad	
Brwylio	Broyle	Buwch buwch	A cowe
Brwyniad pysc	A smelte	Buwch blith	A milche cow
Brwynen	A rushe	Bulwc	
Brwydyr		Buddeu	A chesne
Brwysco		Bustach	A bullocke
Brwis	A brushe	Bustach ych	
Brydanieth	Heate	Bustyl	The galle
Brych		Buarth	
Brych ne brychewynyeo	Hote	Buarth i Warchau	Hounde
Brych y gay	A hedge sparcowe	Burlwy	
Brychder		Burym fwrlwf	Barme
Brycheulyd		B.o blaen V.	
Bryn	A hyll	BVa	A bowe
Brys	Haste	BVa croes	A crosse bowe
Bryssio	Haste	Bwa maen ar bur	An arche
Brych		BVallygot	
B. o blaen u.			

¶Kymraec	Saesonaec	Walshe	Englyshe
Bwa ne gyn- ne tan		Bwlgkymp Vasd wr	Bobyll
Bwbach bW-		BWtler	Butlar
BWch (gan	A bucke	BWt	Butte
BWi a fydd	Boy	BWngler	A bungler
Wrth ancor		BWth	Cottage, colle
Bwla tarw	A bull	BWtri	Buttrye
Bulan		BWtiasen	A boote
BWlch	A gappe	BWtti	Boty
BWriad	A cast	BWyt	Meate
Bwn ederyn	A bytter	Bwyt y klyssa	Paddocke
BWng	Bung	Bwyta (int	Eate
BWngler	Bunglar	Bwytkin	A bodkyn
Bwnn bara	A bunne	Buptsiet	A bougette
Bwriady	To forcaste	Bwysiel	A bullhell
Bwriedydd		B.o blaen y.	
BWriady o ddrycdynion	Conspyze	Bychan	Lytell
Bwriad dryc- ddynion	Conspiracie	Bychander	
BwrW	Cast	Byd	Worlde
Bwrn ne ba-	Burden	Byda	Honny combe
Bwrdeis (ich	Burgesse	Bydawl	Worldly
Bwcklet	A bocklar	Bydroe	A slutte
BWcket i godi dwr	A bockette	Bygwth	Thretnyng
BWrW dWr	Renge	Bygythio	Threthen
dros lestr		Byr	Short
BWckyl	A buccle	Byrder	Shortnesse
BWsmant	Bushement	Byrhau	Shorten
BWlas eirin	Bolas	Byrllysc	A wande
gayaf		Bys llaw	A fynger
		Bys troed	A too
		Bystwn	

¶ Cambꝛee	Saesnec	walshe	Englyshe
Byddar	Deeke	Cnafeidd.	Knaupslhe=
Byddarwch	Deknelle	Wydd	nesse
Bytain	A hoze	Cnawd bic	Flesshe
Byteinwr	A hoze hũter	C.o Vlaen o.	
Bythi	Euer aye	Colofn	Pyller
Bythawl		Colomben	Doue
Byw	Quycke, on lyue	Colombin	Columbyne
		C.o Vlaen r.	
Byw yn hWy nac arall	Suruyue	Cra	
Bywyd	A lyuynge	Cras	Dzy
C.o Vlaen a.		Cred	Beleke
Caban	Cabbyn	Cref	Bygge
Cadeir	A chayze	Crib	A combe
Calch	Chalke	Cribin	A rake
Canu	Syng	Croch	Lowde
Cantor	Syngar	Crochan	Potte
Casul	Chelyble	Cruc	Impostume
Caturfa	Company	Crucun	
Cawl llyfeun	Colwozte	Crws	A crosse
C. o Vlaen e.		Crwth	A croude
Cenaw	A whelpe	Crwth halen	
Cenedyl	Folke	C. o Vlaen u.	
Cerennydd	Kynred	Cudd ne cu= fydd mesur	Cubyte
C.o Vlaen i.		Cuddfa	A hoozde
Ci	A dogge	C. o Vlaen W.	
Cian	A litel dogge	Cwd	
Cimb	Cymbal	Cwl	Cull
C.o Vlaen y.		Cwlio	Cull
Cnaf	Knaue	Culbzen	
Cnafeidd	Knaupslhe	C.o Vlaen y.	

¶ Kambraec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Cyf	A stocke	Chwi ne chwchwi	You
Cyffyon	Stockes		
Cyffyloc	Wodcocke	Chwibany	To whystell
Ch.o vlaen W		Chwibanogyl	A whystell
Chva		Chwidyr	Rasshe
Chvaen		Chwidredd	Rasshenesse
Chvaer	A syster	Chwil	
Chwaly	Sprede	Chwilen	
Chvanen	A flee	Chvilio	Serche
Chvanoc	Couotouse	ChvimWth	Nymble
Chvant	Couetousnes	Chvimp	Touchyng
Chware	Play	Chvitio	Quyte
Chvare hudo lleth	Jogle	Chvit	Quytte
Chvarel	Quarry	Chvitans	Acquytaunce
Chvaren		Chvithic	Awkwar
Chvarfan	A wharue	Chvip	A whyppe
Chvart	A quart	Chvipio	Whyppe
Chvarter	Quarter	Chvissogyl	
Cvech	Syr. vi.	Chvissoglyd	
Chvedyl	A tale	Chwitaſat	
Chvedyl oe ben	Circũstance of a mater	Chvyd	A vompte
Chverw	Bytter	Chvyth	Uncouth
Chverwedd	Bytternesse	Chvyd a wyr	Sterre slyme
Chverydd	A player	Chwydy	Spewe
Chverthyn	laughe	Chvydd	Swellyng
Chverthin gwatwor	Lawghe to scorne,	Chvyddo	Swell
Chverſtan		Chwyl	
Chverthinoc	Laughyng	Chvyn a chwyn	Fayre and softly
		Chwynn	A wede
		Chvynny	To wede

¶Cambree	Saesnee	walshe	Englyshe
Chwynnogyl	A wede hoke	Daspy	A droppe
Chwyrli gwgon	Whirlygigge	Dagyr	A dagger
Chwyrn	Rounde	Daiger	A teere
Chwyrny	To rowte	Daspw	Yonder
Chwrnolad		Dal sids with dref	Allege
Chwps	Swette	Daley	A leake
Chwysigen	Bladder	Dala ar y gamsa	Take tarde
Chwythar	Blast	Dala	Holde
Chwythy	Blowe	Daly kyngwestyl	Lay a wager
Chwintayn i daro wrthei	A quyntyne	Daly ppsc ne adar	Take
Chwinsa	Soone	Dall	Blynde
D. o Blaen a		Dallineb	Blyndnesse
Da	Good	Dally	To make blynde
Daddigon	Goodynouplee (gh		
Dadyl	Very good		
Da iawn	Pleate	Daly vn ai la driat pny law ne ar y wei	Take with the maner
Dadleu	Dawe		
Dadmerth o lewyr			
Daered	Myztuary	Dam (thred	Dame
Dadmer o rew ne eiry	Thawe	Damllewythy	
Dachan ne ganmol	Prayse	Damwain	Happe
Dachany	Prayse	Damunaw	Delyze, wysh
Dafad ar gnawd	A warte	Damuned	A wyllhe
Dafad anifal llonydd	A shepe	Danadyl	A nettyl
		Danaf	Under me
		Danei	Under her
		Dano	Under hym
		Danoch	Under you
		Defeisio	Deuyse

¶Kambraec	Saxonaec	welshe	Englyshe
Donom	Under vs	Dassyn	Ihepe
Danat	Under the	Dassply	To grounde
Dangos	Shewe	Datcan	Declare
Danunt	Under them	Datseuniad	Declarer
Dangosiat	Ishowe	Dattot	Unbynde,
Dan	Under	Gwlwm	lowse
Daneddoc	Toothye	Dattot gwaec	Unbuckell
Dans geifyr		Dattroi	To turne
Dãt ne ddaint	Itothe		backeward
Dant y llygat	Eye tothe	Dattot o blygion	Unfolde, vnwrappe
Dant yslew llyfseun		Dattot gwregys ne gengyl	Ungyrde
Dannot		Dattod dreie hosane	Untey
Darfot	Perysshe	¶Do blaen e	
Darfot	Consume	Debiti swydoc	Debytie, depute
Dorfodedigaeth anrhaith.	Undoyng	Debre	Harken
Darfodedigaeth ne lesmeir		Dean	Dean
Darllaw gwrwf	Brew ale, malshe	Deanieth	Deanry
Dallein	Rede	Declario	Declare
Darlleydd	Ireader	Decum	Tythe
Darlleat	Iredyng	Decymy	To tythe
Dar ne ddardarstain (wen	Inoke	Dechreu	Begynne
Dart	Idarte	Dechreuad	Begynnyng
Darystwng	Subdue	Dechwelyd	Bow, decline
Darystwngedigaeth	Subiection	Defeys	Deuyse
Das	Istacke.	Defnydd	Matter
		Defnyddiaw	
		Defosiwn	Deuotion

¶ Cam raec	Saesnec	welshe	Englyshe
Deffroi	Waken	Deirydy bod	To be of
Deffyciol	Delectike, lackyng	o gerennyd	kynne
Degle	Herken	Deinsod ar dannedd	Edge
Deheu bydo bedwar ban byd	The southe	Deinsod mewn asal	Core
Dehen dichwithic	Ryght	Deinsryd	A trembelyng
Dehu gan ddi ficionadyl	Vaute	Demtio ac arf	Dente
Deheuic		Denu	Entyse
Deddf ne gyfraith	Lawe	Deol	Banyshe
Deddfol	Lawfull	Deor	To hatche
Deheuad	Vantyng	Derwreinien	Rynging wyne
Deheulaw	The ryght hande	Der	Dodged
Deheubarth	The southe parte	Destrywyo	Destroy
Deheuro		Destrywiat	Destruction
Dec	Ten.x.	Derwen	An oke
Delifro	Delyuer	Dethol	Chose
Del	Stubburne	Detholedic	Chosen
Deilen	A leafe	Deudec	Twelue.xii.
Deilioc	Leauysshe	Deugain	Fourty.xl.
Deirydd	Perteynyng	Deunaw	Eyghtene xviii.
Deilleu		Dewr	Doughtye, hardy
Deisio	Synge	Dews	Deur
Deiliemp		Dedwydd	Happy
Deilpaw	Vyolede	Dedwyddwch	Happynesse
Deirydy perthyny	Owe, pteyne	Dewin wrth edrych llaw	A palmester
		Dewin	A sothe sayer

¶Kymraec	Saxonaec	Walshe	Englyshe
Dewindeb ne duwolder	Diuinttie	Diafol	The deuyll
		Dieflie	Dyuellyshe
Dewis	Chose	Dial	Reuenge, wrake
Dewisol	Cholen		
Dewino	Dryuyne	Diawt	Drynke
Dewinueth ssaw	Palmestrie	Diotta	
		Diottwr	A dronkarde
Dewinieth wyneb	Physiognamie.	Diowiy	In ale houle
		Dialayth	Uengeaunge
D.o blaen i.		Dialbreyne	A gibette
Diameu	Without doubt	groeptreyn	
		Diarchenad	
Diana geudduwyes		Diancs	Scape
		Diacoyne	Deaken
Dianaf	Unmaymed	debyn	
Deburstio thoddi arian allan o bwrrs	Disbnrse	Dibyl	Daggyng
		Dibyn	
		Diacondot	
Diben ar chwedyl ne ddadyl	Conclusion	Diblygy	Unfolde
		Dichlyn	
Dibenny. chwedyl	Conclude	Dichwel	A looke
		Didda	Wyth out goodes
Dibenny	Make an ende	Diddawn	Ungracioule
Diareb	A prouerbe, sawe	Dicheff	Dryft, policy
		Dichon	May
Diarebol	Pallyng	Diddim	Hauyng nothyng
Diareby			
Diarebwir	A lothe sayd sawe	Diddimiaw	Bryng to nought
Diarfwyd	Unarkrayed	Diddysc	Unlerned

¶ Cambrec	Saesnec	walshe	Englyshe
Diddic		Diffoddi	Quenche
Diddan	Confortable	Diffaith	Delerte
Drddasur dyrbach	weane a chylde	anialwch	Wylderneſſe
Diddanwch	Confozte	Diffaith koet	Leude
Diddany	To comfozte	Diffeithwch	Lewdnes
Diddos	Stanche	Diffydd	Unkaythfull
Diddarwybod	Unaduyſed	Dig	Angre
Didwyll	Not falſe	Digon	Ynough
Diuenedd	A diuine	Digondeb	Sufficient
Didro		Digoni	Sufkice
Difanny kollı ymaith yn ddiſpmwth	Uaneſche a way	Digenny pyſcodyn	Scale a kyſſhe
Dienbyd	Undaunge-rouſe,	Digio	Be angre
		Digllawn	Angry
Diflan	Faade	Diffoddi tan	Sleke fyre
Diflanedic		Digryf	Wery
Dal pryda gwedd ne vlodeu		Digriſwch	Wyrth
Difany		Digibo pys	Shale peſen
Difri	Ernelt	Digwilydd	Shameleſſe
Difrydio	Chake	Digwydd	Chaunce
Difrawd	Wyth out regarde	Digwyddo	To chaunce
		Dihir koec	Naughty
Diffic	Defalte	Dihir ne vyr	Not long
Difyr	Paſtyme	Dihirwr	A naughty knaue
Difyrwch	Paſtyme	Dihitoc	A dzabbe
Diyſtyr	not regarded	Dihirwch coeknı	Lewdneſſe
Dyſtyrwch	Diſpyſyng	Dihyſpyddy dwfyr	Lade water
Diffoddi tan ne calch	Slecke fyre oz lyme	Dil	Hony combe

XUM

¶Kymraec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Dilesc	Unkoble	Diras	Ungracious
Dilin ne dilif	Noes klood	Dirwy	
		Direid	Unnecessarie
Dilwswr	Not cowarde	Dirmyc	Dysdayne
Dilyn	Delaye	Dirmygus	Disdaynous
Dillad	Clothyng	Dirwyn edasedd	wynde yarne
Dilladu	Clothe		
Dillin	Mignyon	Dis	A dye
Dim	Nothyng	Disieu	Dyce
Dimei	Halfe penny	Disciu	Dilcende
Dimeiwerth	Halfe pennyworthe	Dirysclo pren	Barke
		Discyn bal	Lyght
Discleinio	Shyne	ederyn o ehedic	
Discleir bal mettel	Glytteryng	ne ddyn o par barch	
Discleirio	Glytter	Dirysedd	Unmeruaylouse
Dinam	Certes		
Dinas	Cytie	Distaw	Styll
Dinesyd	Cytizen	Distawrwyd	Stylnelle
Dinerth	Impotent	Distyll	Distylled
Dinoethi	Unbare	Distyll y karegyll	
Dinwys			
Diweir	Chaste	Distyll bor	
Diweirdeb	Chastitie	Distyllio	Dystyll
Diogel	Certayne	Diwedd	An ende
Diogelwch	Certayntie	Diweddi	Fynysh, ende
Dinawed		Diweddar	Late
Dineissau	To drawe nere	Diwyllyawdir tir	A husbande man
Dioss	Dook	Diolch	Thanke
Dir	Mulk	Diolchus neddiolchgar	Thankfull

¶Cambraec	Saesnec	walshe	Englyshe
Diwreiddio	Plucke vp by the roote	Dof	Tame
		Dofi	Tame
D. o blaen l.		Dofparth	Reason
Dled	Dette	Dofparthy	To reason
Dleu	Owe	Dotiedic	Botinge
D. o blaen o.		Dotio	Bote
Do ie	Yea	Down ne banbiu	Downe
Doctor ne ddyscyawdyr	Doctour or a techer	Downsiwr	A dauncer
Dodi ne roddi	Geue	Dowbio	Bouke
Dockio ne do ry gnuffon	Docke	Dowi	Doubte
Doe	Hester day	Dowtus	Doubtouse
Dodwi wy	Lay an egge	D. a blaen r.	
Dofydd diw	God	Draen	Athorne
Dognedd	Quantitie	Draeney	A lytell thorn
Dogyn		Draenbiu	Downe
Dol ne bay-	A dale, bale	Draenoc coet	An yrchen
Dol ych (nol	Ore bowe	Draenoc pysc	A base
Dol stycs		Dragwn	A dragon
Doley llyfyr	A leaf of a boke	Draenet	A drawenet
		Draeneta	
Doley dylaith	Staple	Dragio	Rente
Dolef ne lefain	Crye	Draic wybrol	A drake
Dolefain bal gwn	Yell	Drewi	Stynche
		Dropsi haint	Dropsy
Dolur	Dolour, sore	Drud	Deere
Dolurio	Sorowe	Drudanieth	Derenesse
Donieu	Graces	Drudbryny	Quer bye
Dor tup	A dore	Drwc	Naught, euyll, wycked
		Drws	A gate

¶Kamberaec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Dirych	A glasse, myrrour	D.o blaen W	
Dirychioleth	A vyslon	Dwbio	Daube
Dirygioni	Wyckednesse	Dwbiwr	A dauber
Dirychdyb	Mystrust	Dwbing	Dawbinge
Dirychdybio	Mystrust	Dwbyl ne ddyblyc	Double
Dirykl	A pece	Dwbyl mewn	Lyuyng
Dirykllio	Breake	ñadach	
Dirykllioc	Broken	Dwfyn	Depe
Dirycnawys	Cupl Comp-plercion	Dwfyr	Water
Dirycnowsus	Fumesthe	Dwfyr iar	A coote
Diryntol	Gare	Dwfyrduw aber	Dye
Dirysawr	A porter	Dwfyrgi	An ottre
Dirythyll	Wanton	Dwl ne hurt	Dull
Dirythylwc	Wantenes	Dwrn	A fyst
Dirys ederyn hysbysol	A wrenne	Dwrn dra-dwrn	Hande to hande
D.o blaen u,		Dwy	Two, if.
Du	Blacke	Dwyrain	The East
Duc	A duke	Dwyrein	The eestern
Duec	The splene	wynt	wynde
Dul		Dwys	
Dulio ne curo	Beate, punne	Dwysaw	
Dulas		Dwysder	
Dulwyd		Dwyn ne ar-wayn	Beare
Dull plygiad	Playte	Dwyn yn	Steale
Dulluan	An owle	flatra	
Dur	Stele	Dwyn i drais	Rauysshe
Duw	God	Dwyn i fath-	
Durun	Snowte, nolle	D.i. fut	

25

¶ Cambree	Saesnee	walshe	Englysshe
Dwyn yn	Borowe	ne bysod hallt	
eu wyff		Dyhunaw	Wake
Dwyn tyfto-	Bear wyt-	Dydd gwyl	A holy day
laeth	nesse	Dydd gwaith	A werke day
Dwyn i ben	Bryng to	Dyddgwaith	
	palle	Dyfod	Come
D. o blaen y.		Dyfod i dir	Take lan-
Dyall	Under stãde		dynge
Dyblic	Double	Dyfodiat	Compng
Dybligy	To double	Dyn	
Dydd glyfa-	A loue day	Dynawl	Humayne
redd		Dychymic y-	A riddle
Dydd	Day	madiadd	
Dyddio	Day	tywyll	
Dyddbrawd	Domelday	Dychymic ne	An inuẽtion
Dybryd	Fowle	ddychymyciad	
Dyddhau	Adawe,	ar beth oe	
	dawne	newydd	
Dyfryhau	Water	Dychymygy	Rede
Dyfryllyd	Watcrylshe	dychymic	
Dychwelyd	Turne backe	Dychymygy	Inuente
	ward	peth oe newydd	
Dyfal		Dychymygus	Inuentiue
Dyfaly am-	Aume	Dylif	
ſan y		Dylifo	
Dygyh	Irkelome,	Dylyfy y gen	Yane
	tedyouſe	Dylyfe	Tang
Dygnedd	Irkelomnes	Dyre ye ddyret	Come
Dyfyn ir gyf-	Cyte	Dynaid	A handfull
raith eglwys		Dynaid o	A ſheffe of
Dyfynnol	Cyted	ſaytheu	arrowes
Dyfyrhau tic	Steps		

ꝙ Kemberaec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Dyrnot	A stroke	ir gwyrdydd	day yn the lēt
Dyrnodio	Stryke	Dywgwyl	Saint Geor
Dyrchafy	Lyfte	sain Sior	ges day
Dyrnp	Threshe	Dywgwyl	S. Marke
Dyrys	Wylde	Barthefangelwr	the Euangeli
Dyrysni ne Bi-	Breres		stis day
Dysgyrdd (eri	Duftie	Dywguyl	Philippe &
Dystreulio	Wynche	Phylip ac Ia	Jacobes day
Bal kephyl		co ar ddyw Ba	vpon May
Dystreulio Gy		lan mai	day
dacheu		Dywgwyl Je	S. John bap
Dyrnfol	A mytayne	uā Badyddwr	tistis day yn
Dyw	God	hanner haf	Mydsomer
Dyw Galan	Newe yeres	Dywgwyl pe	S. Peter &
	day	ter a Phawl	Paules day
Dyw ystwyll	Twelfth day	Dywgwyl Ba	Mary Mag
Dyw gwyl	Hyllarys day	ir Bagdalen	dalenys day
Ethan		Dyddgwyl	S. James
Dyw gwyl	Paules day	Jaco	tyde
Bawl		Dyw Awst	Lanmas day
Dyw gwyl	Saint bri-	Dywgwyl	S. Laurence
Fred	des day	lowrs	day
Dywgwyl Ba	Candelmas	Dywgwyl Ba	The foyther
ir y canwyllen		ir gyntaf	our lady day
Dywgwyl Ba	Mathy thapo	Dyddgwyl	Bartholeme-
thias abostol	stolys day	Bartholomes	wes day
Dywgwyl	Daupds	us	
ddewi	day	Dywgwyl	Saynt Gyl-
Dyw gwyl	Patrikes	Silin	dis day
patric	day	Dywgwyl	The later
Dywgwyl Ba	Our lady	Bair	our lady day

¶Cymraec	Saesnec	walshe	Englyshe
dd iwaethaf	Lady day	Domas	mas day
Dydd gwyl y	The holy	Dyw Nadolic	Christmas
groc	rode daye		day
Dydd gwyl	Saynt ma-	Dydd gwyl	Saynt Ste-
Bathew	thewes day	Stephan	uens day
Dydd gwyl	Mychael-	Dydd gwyl Ie	Saint John
Vihacael	masse day	uan Efange-	the Euange-
Dydd gwyl ſ.	Saynt Ed-	lwr	lists day
Edward	wards day	Dydd gwyl y	Chyldremas
Dydd gwyl	Saynt Lu-	Vil Veibion	day
Luc	kes day	Dydd ſul	Sonday
Dydd gwyl	Symon a	Dydd ſul pryd	
Simon a ſud.	Judas day	Dydd ſul hefyd	
Dydd gwyl yr	All Sayntes	Dydd ſul a	
Holl ſaint ne	day or all	ddaw	
Ddyw Galan	Halowes	Dydd ſul gar-	
gayaf		llaw	
Dydd gwyl y	All Soules	Dydd ſul y	Palme ſon-
meirw	day, ſoulmes	blodeu	day
	daye.	Dydd paſc	Easter
Dydd gwyl	Saint Kathe	Dydd paſc by-	Lowe ſonday
ſaint Katerin	rines day	chan	
Dydd gwyl	Saynt An-	Dydd ſul y	Wytſonday
Andreas	drewes day	ſulgwyn	
Dydd gwyl ſ.	Saint Nico-	Dydd ſul y	Trinitie ſon-
Nicolas	las day	Trinlot	day
Dydd gwyl Ma	Conception	Dydd ſul y	Relyques
ir Wan gad	of our lady	Greirie	ſonday
Dydd gwyl	Saint Luci-	Dydd llun	Monday
Leubi	es day	Dydd llun paſc	
Dydd gwyl	Saint Tho-	Dydd mowrth	Twyſday

XUM

¶Kymraec	Sacsonaec	walshe	Englyshe
Dyw mer= chur	Weneſday	Ebillwydd on ffod	Horſe donge
Dyw mer= chur y lludw	Aſhwednyſ= day	Ebodni bal march	Donge
Dyw merchyr y briad	Tenebre= wednyſday	Ebol	A colte
Dyw Jou	Thurſday	Eboles	A fylite
Dywiau ca= blyd	Shere thurſ= day	Ebolydd	Sone
Dywiau dyr= chafael	Holy thurſ= day	Ebreſygy ne eſſwng dros gof	Forgette
Dyw gwener	Fryday	Ebreſygys ne emrpfys	Forgetfull
Dyw gwe= ner y croglith	Good Fry= day	Ebron	
Dyw ſatwrn	Saturday	Ebrwydd	A non
Dywedyt	Say	Ebryw	Hebrewe
Dywedyat	Sayeng	Ebwch	Gronyng
Dywyc		E.o blaen ch.	
Dywygwz	Weldy	Echdoe	The further day
Dywygyad		Echel	An axiltre
¶E.o blaen a Cang		Echryn	
¶E.o blaen b		Echrys	
Eb	Wyth out	Echryſhaint	
Eb ado yr by	Euery one	Echwydd	
Ebeſtyr		Echwyn	
Eb yr mi	Quod I	Echwyno	Borowe
Eb yr ef	Quod he	Echydic	A lytell
Ebill	Nauquayre	Echydic bach	A lytell tyne
Ebilliaw ne dyſſy	Boze	E.o blaen d.	
		Edau	Threde
		Edau gyſrod=	Twyned

¶ Cymraec	Saesneg	Walshe	Englyshe
det			
Edenyfet	Edmunde	Efido	
Ederyn	A byrde	Efidens ne eglurwch	Euidente
Ederyn y to	A sparowe	Efident eglur	Euident
Ederyn y	A strytche] owle	Eforp	To morowe
Gwrffyw		Efropa	Europe
Ederyn y bwn	A bytter	Efrydd	Lame, cryple
Ederyt	Iter	Efre	
Edifar	Sorp	Efydd	Mastline
Edifary	Repente, kor-thyncke	Efydden	
		E.o blaen ff.	
Edifeirial	Contryte	Effeirad	A preest
Edliw	Upbrayde	Effeiradaeth	Preesthod
Edling mabe hynaf brenhin	A prynce	Effeiradaidd	Preestlyke
Edling y bren hin ffrencic	Dolphyn	Efferen	Masse
Edlaes		Effro	Waken
Edyn	A koule	Effroi	Wake
Ednogyn	A gnatte	E.o blaen g.	
Edrych	Loke, behold	Eginaw	Spring
E. o bloen dd.		Eginin	
Eddestyl		Eglur	Clere
Eddi	Thrum	Eglurau	To manifest
¶ E. o blaen f		Eglurdeb	Clerenesse
Ef neur	He	Egni	Strength
Efa	Eue	Egnius	Corageoule
Efo	He	Egored	Open
Efangelwr ne efangelyftor	Euangelift	Egori	To open
Euengel	Euangell, gospell	Egoriad	Openyng
		Egoriad ne allwedd	A key
		Egroes	

¶Kymraec	Saxonace	walshe	Englyshe
Egwyd	Fote locke	Eiddof	Wyne
march		Eiddew ne eiddiorwc	Iuy
Egwyd			
Egwyddor	An A. b. c.	Eiddil	Small
Egyr	Aeygre	Eiddilwch	Smalnesse
Egry	To eygre	Eiddom	Oure
¶E. o vlaen h		Eiliad	
Ehagyr	Foule	Eilio	
Ehagrwydd	Foulnesse	Eigian	Yelke
Ehebawc	A golhanke	Eigion dewfynder	Depnesse
Ehedec	Flye	Eil yn	
Ehedydd ederyn	A larke	Eiliw	
Ehediat	Flyght	Eilwers	Ekteiones
Ehelaeth	Large	Eilliaw	Shaue
Ehelaethrwydd	Largenesse	Eira ne eyry	Snowe
Ehenc	Wyde	Eirioc	Ful of snowe
Ehengdwr	Wydnesse	Eiriach	Spare
Ehengy	To make (wyde	Eiddoch	Youre
E. o vlaen i.		Eiddot	Thyne
Eidal gwlad rufen	Italy	Eiddaw	Hys
Eilcwrwf	Penny ale	Eiddunt	Theyre
Eidon		Eingion gof	A stethy
Eiddic	A ialousemã	Eingion gyrioc	A bycorne
Eiddigedd	Gelousy	Eirian ne	
Eiddigus ne eiddigyddus	Ialous	Eiriones tec	Fayre
Eiddiges	A ialouse woman	Eirias	
		Eirinen	A plome
		Eirinbren	A plome tre
		Eiriol	Exhorte

¶Cambraec	Saesnec	Walsbe	Englysbe
Eirial		Eleni	Thys yere
Eirionun	Alyste	Elin ne ben	An elbowe
Einoch	Youres	elin	
Eino	Hylyn	Elis	
Einunt	Theires	Elor	Abeere
Eisenn	Alath	Eluſen	Almeſdede
Eiſiu		Elw tan	Yſyle
Eiſinyn		Elw ne ennill	Gayne
Eiſoes	Semblable	Elydyn ne	Bralle
Eiſtedd	Sytte	elydyr	
Eiſteddfa	Aſeate	E.o blaen ll.	
Eiſteddfod	Seſſion	Ellyll	Agooſt
Eiſteddle	Aſeate	Ellyn	Arafour
Eiſteddwr		Ellynedd	The laſt yere
Eithaf	Utteremoſt	Elſinyn	Almaygnes
Eithinllwyn	Fyrſbuſſhe	E.o blaen m.	
Eithinfyw ne eithin yr iair		Em	
E.o blaen b.		Emyn	Ahymne
Ebil		Emendau	Amende
Ebiliaw	Sydelynge	Emenyn	Butter
Eblyſyns	Goaſyde	Emenynpaw	Cobutter
diſſic.	Eclypſe	Emenydd	Bzayne
E.o blaen l.		Eminioc ne hiniog	Threſſholde
El meſur	Elne	E.o blaen n.	
Elech llech	Aſtate	Enaid	Aſolle
Elein	Afawne	Ennaint	Bathe
Elen heuw	Helene	Endentur	Indenture
merch		Enneinio	Cobathe
Eli	Salue	Enbyd ne enbydus	Dangerouſe
Eliaw	Anoyne		

¶Kymraec	Secsonec	walshe	Englyshe
Enbydrwydd	Jeoparde	a gan y nos	tyngale
Enfys	A raynbowe	E.o vlaen y.	
Enifail	A beest	Eppa	An elfe
Enifail brut	A brut beest	Eppil	Ok spring
Enhyd ne enyd	A whyle	Eppiliaw	Brede
Enisweſt	Enqueſt	Eppyſtyl llythyr anfon	Eppiſtle
Enllyn		E.o vlaen r.	
Ennyl		Er	Though, for
Ennyly	Bende	Erbyn	A gaynſt
Ennylyad	A bendyng	Erbynneit	Recepue
Ennyd	A whyle	Eredic	Plough,ere
Ennyll	Wynne	Erchwyn	
Ennyll plant	Be gette	Erchwyn	Bedſtocke
Entri ychwynyad	Entry	gwely	
Enw	A name	Erineu	A plome
Entrio	Entre	Ergit	A caſt
Enwedic	Namely	Ergydiaw	To caſt
Entrio val march	Entreker	Erlit	Folowe
Enwoc	Renomed famouſe	Ergit ſaeth	A bowe ſhote
		Erllyuat	
Enwir	Wycked	ſyſeun	
Enwiredd	Wyckednes	Eres	
Enwyn	Chermed mylke	Erwydd ne erbyn	By
Entent ne amban	Intent	Eryr	An egle
¶E.o vlaen o		Erystalym	Long ago
Eos ederyn	A nyghtyngale	Erthyl	
		Erthyly	
		E.o vlaen ſ.	

¶ Cambres	Saesneg	welshe	Englyshe
Esampyl	Example	E. o Blaen th.	
Esane	Hoses	Ethinen	
Escair	The leg	Ethol ne dde-	Chose, electe
Esceilly saeth	Fedder a	thol	
	shafte	Etholedie	Chose electe
Esc op	Bysshoppe	Etholiad ne	Chose,
Escopaeth	Bysshoprike	ddetholiad	election
Escopty		E. o Blaen u.	
Escyn ne	Ascende	Eu ne eiddaw	Hys
ddyngo		Euddon	Wytes
Escusot ne	Excuse	Euawc	Gylty
escus		Eulun	A patern
Excusotol	Excused	Eur ne aur	Gold
Escusiwn	Execution	Eurliw	Gold colour
Esse wyddy	To want	Eurait	Gylted
Escutor	An executour	Ewrawc	Of gold
Esmwyth	Easy	E. o Blaen w.	
Esmwythdra	Easynesse	Ewic	A hynde
Esmwythau	Ease	Ewin	A nayle
Esponiad ne	Exposition	Ewinor	A whet-
ddeongliad			blowe
Estrawn	Estraunger	Ewinawc	
Estronol	Straunge	Ewybyr	
Estorsiwn	Extorcion	Ewyllys	A wyll
Estyny	To stretche	Ewyn	Frothe
Espi	A spye	Ewyllysy	Wyll, lyste
Espio	Espye	Ewyllysgar	Wylling
¶ E. o Blaen y.		Ewythyr	An vncle, eme
Eyton ne etto	Yet	E. o Blaen y.	
Etewyn ne	A bronde	Eyncyon	A fedy
bentelwyn		Eyry	Snowe

¶Kymrece	Sacsonece	welshe	Englyshe
Eyuaw	To snowe	Fessment	Feoffement
F.o blaen a.		Fer	An ancle
Faen	A bene	Ferm	A kerme
Fayl	Fayle	Fest ne ar brys	Yn haste
Fayliо	Fayle	Fest ne wledd	A feest
Faeliedic	Fayled	Fermy	Set to kerne
Fala	Falle	Fermwr	A kermour
Falsser	Falnesse	Fervot	
Falsedd	Falsshed	Ferry	
Fagot	Fayget	Ferry rhac anwyd	Starue for colde
Fyeth bal	Melowe	Fenicyl	Fenell
afal		Fenics ederyn vnic	Phenix
Faethder		Fenestyr	A wyndowe
Fasyr	Fauour	Fens	Fence, defence
Fa;rio	Fauour	Fenti	Fent
Fardial	A fardell	Feutyr metel	Pewter
Fair	A fayre	Fet	Feate
Faset ne bossel	A posset	Fetus	Fayctouse
Far	Fare	Fel	Fell
Farsiwn	Farsion	Felder	
Fawydd pren	Beche tree	Felni ne sselnieth	Felony
Fawi bar	Faute	Feloniaythus	Felonouse
Fayntio ne loesuno	Paynt	Fettan ne sach	A sacke
Fayntiedic	Fayntly	F.o blaen i.	
Fai blaen e.		Fi ne ffei	Foy, fy
Fector i ddangos llythyren	A lettue	Fidyl	A fyddle
Feigyssen (nem	A lygge	Figyssen	A lygge
Feigys	Fygges		

¶ Cambꝛec	Saesnec	walsbo	Englysbe
Figys	Fygges	Fol	Foolysbe
Filet	A fyllet	Fold	A fold
Filoc	Fyloke	Folder ne ffo-	Folyshnelle
Fin	A fyne'	lineb	
Finio	To fyne	Foon	A faune
Firet	A feret	Fon	A ſtalke
Fis	Fee	Fon Bacyloc	A crotche
Fisoedd	Fees	Fons bedydd-	Font
Fiol	Uiall, a dyshe	fan	
Fioleit	A dishfull	Fonwayw	Spereſtalke
F. o Blaen l.		Forch	A fozke
Fladyr	Flatter	Forchoc	Fozked
Flair	Fyelt	Forod	A way
Flaw Brec		Forddio	To make a
Flaw Baner	Flag		way
Flawn	A flaune	Forddrych	
Flur tegwch	Fayrneſſe	Forio	Go a foza-
Fleitsier ne	Fletcher		gyng
Baledrydd		Fos	A dyche, dyke
Flamm	Flame, a	Fossawd	
	blaſt	dyrnot	
Flamio	To flame	Fosswr	A dycher
Fleirio	Fyelt	Fowset	A faucete
Fluwet	A flute	Fowtws ne	Faulty
Flwiss	Flushe	Beius	
F. o Blaen o.		Fortun	Foztune
Fo	Fle	Fortunus ne	Foztunate
Foadur	A fugitiue	ffortuniol	
Foadurus	Fugitiue	F. o Blaen r.	
Fog		Frae	Affraye
Fogo		Fraek	A frayle

¶Kamberaec	Sacſonice	walſhe	Englyſhe
Fraeo gwn-	Make an	Frwyn	A brydell
euthar ſfraye	affray	Frwyno	Bȳdle
Fraeo Val	Fownder	Frwyth	Frupte
marth		Frwythlawn	Fruptfull
Fraeth	Sharpe	Frwd ar Bar	Streme
Fraethder	Sharpnelle	ne dwr arall	
Frentic	Frenetticke	F.o Blaen u.	
Fridwm	Fredome	Fuc	A kaynyng
Frio	Frye	Fumer ſimmai	A chymnay
Frith	Frythe	Funen	A heed bande
Fred ſantes	Saint Bride	Furſaſen	Firmament
Freiſs	Freſſhe	Furf	Fo⁊me
Freſder	Freſhnelle	Furſol	Fo⁊mable
Frctio	Frete	Fuſt	A klayle
Freti. dic	Fret	Fuſtio ne.	Threſſhe
Froen	Male thrpll	ddyrny	
Froes kic ac	Colloppes &	Fuſto Buro	Beate
wie	egges	Fuſtion	Fuſtian
Frind Bydy-	Frende	Fuſtwial	A ſwyngell
maith		F.o Blaen w.	
Frendſip	Frendſhyppe	Fwl ne yuſyd	A ſole
Frengic	Frenche	Fwrmenti	Furmente
From	Fumeſſhe	Fwſc henw	Fulke
Fromder	Fyerſnelle	map	
Frocs	Froske	Fwlbert	A kulmarde
Frontlet	Frontlet	Fwr	Furre
Frowyll	Scourge	Fwrn ne	An ouen
Fruſtial	A myſe male	popty	
Fruter	A krutat	Fwrneis	Fournelle
Frwd ne afon	A ryndel	Fwyn Brath	
Bach		ac eryf	Foyne

Cornyshe	Beesnes	welshe	Englyshe
F.o blaen y.		Gagen	chyne
Fyc	Faynyng	Gagenoc	
Fygyol	Fayned	Gageny	
Fydd	Fayth	Galar	Mournyng
Fylbert	Fylberde	Galinyol llys	Galingale
Fynniant	Hyolperttle	leun	
Fynnedic ne	Hyolperoule	Galawnt	Galawnt
Fynnadwy		Galarth	Woone
Fynny	spede, thryue	Galw	To call
Fynny dowad	Achyeue	Galwyn	A gallon
ben		Galwo bethe	Hallowe
Fyrf	Substanctial	ieid	
Fyrchau	To be of	Galwynaid	A gallon
	substance	Gallu	Power,
Fyrfdra	Substancy-		puissant
	alnesse	Galluus	Myghty
Fyling	A farthing	Gamboc trei	Gambaulde
G.o blaen a.		gyl with chw	
Gabriel	Cabrell	are dawns	
Gabyl rhaff	Gable rope	Gany ne genn	Scale of
Gadael gadu	Leaue	pysc	fysshe
Gaddaw	Toprymelle	Gar ne gar	Beloze
Gaddewit	A prymelle	llaw	
Gaeaf	Wynter	Gar y tu be	Hamme
Gafael	A grypp	fyn ir glin	
Gafaely	Grype	Garbroy	Beloze
Gafyr	A gote	Garlant	Garlande
Gafyran	A lytell	Garlaw	Ayenste
	gote	Gard	A garde
Gafyra		Gadd	A garden
Gafyr y dwr	water spider	Garddwr	A gardynar

¶Kambereek	Sacſundee	welſhe	Englyſhe
Garan ederyn garhir	A crane	Gelyniaeth	Enemytie
		Gellygen	A pere
Garan hwyad	A ducke of the ryuer	Gellygpren	A peretree
		Gem carree	Precious ſtone
Garller	Garleke	wyrth Bawr	
Garw	Roughe	Gen	A chynne
Garwbyſt		Genni melwn peth	Goyn
Garwſlewoc	Rugged		
Garwſwyd	Groſſe meate	Geni	Borne
Garwedd	Roughneſſe	Genedigaeth	Byrthe
Garſiwn	Gariſon	Geneu	A mouthe
Gartys	A garter	Geneu goec	A lyſarde, a newte
Garth			
Gaſt	A bytche	Genſa	
Gaſt gynaic	A ſaut bitche	Geometri yn or ſaith gelſyd	Gemetry
Gat y gat	Almoſt		
Gau	Fault	Germain (dyt	Yell
		Gerwin	
G.o vlaen e.		Gerwindeb	
Gefel hayarn y dynyhoel allã	Pynſons	Geuot	Eylty
Geſeil ne weithduy goſ	A ſmethy	G.o vlaen i.	
		Gibwn	
Geſeill	A twyndling	Gida	Wyth
Geſeilleid	Twynnes	Gild	Gylde
Gefyn yw roi ar ddwylaw	Gyue, manacle	Gildio taly ſiot	Pay the ſhotte
Gel prys	Horſe leche	Gir ad	
Gelding	A geldyng	G.o vlaen l.	
Geldingwr	A gelder	Glan	Cleane
Geldingo	Gelde	Glann a ſon ne bor	Shore
Gelyn	An enemy		

q Camreec	Saesnec	welshe	Englyshe
Glann y mor	Sea banke	Glo	Coles
Glanhau	Clense	Globwll	A coleppytte
Glain	A bede	Globun	A globe
Glain nod ar	The pater	Gloic	
badere	nostre	Glofazio	Slauer
Glain kefyn	The rygge	Glofazion	Slakeryng
	bone	Gloun	A cole
Glaif	A gleue	Gloun duw	A butter kye
Glas	Blewe	Glops	
Glas bal kiw	Blo	Glopsio ne	Spewe
claes ar		ch wpdy	
gnawd		Glops angeu	Panges of
Glas bal llygant ne barch	Gray		dethe
gas		Glopsion kle-	The kallynge
Glas bal wyneb dyn	Pale	wpc ner glopsion mawr	sekenesse
Glasy ne blasy danedd anifal		Glopiw	Rygh t
Glaw	Rayne	Glopwder	Bzyghtnes
Glawoc	Rayny	Glopwy	Waxe bzight
Glawyo	Rayne	Glud	Bzydlyme
Glawogydd	Ranny wether	Glndio	
		Glwfee	A glouer
Glayad		Glwferieth	Glouersc-
Glendet	Clenelle		rafte
Glesyn y goet		Glwth	Glotton
llysseun		Glwys ter	Fayze
Glewe		Glyn	
Glin	A knee	Glynn	A valley
		Glyny	Cleaue to
		Glythineb	Glottony
		G.o blaen y.	

¶Kymraec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Gnawt	Wont	Gofalus	Carefull
Gnottaf	Hoft wont	Gofalusslaw	
Gnotau	Be wont	Gofer	
G. o blaen o.		Gafwy	
Gobaith	Hope	Gofyn	Alke
Gobeitho	Hope	Gofyn gwaythaf bu	Dilye
Gobant	Dale	Gogan	Blame
Gobet	Cobbe iron	Gofid	
Gobrwp	Rewarde	Gofidiaw	Be wayle
Gobrwpaw	I rewarde	Gohoetial	loytre
Gobryn	Mete, merite	Gogonedus	Glozioufe
Gobyr		Gogoned	Glorified
Gochel ne gochelyd	Beware	Gogoniant	Glozy
Godart	I godart	Gogany	To repzoue
Godech	Luxre, loitre	Goganus	Shamefull
Godechwr	I loytrer	Gogleis	Tykryng
Godio	Mylke	Gogleifio	Tykell
Goddef	Suffer	Gogwydd	Leanyng to
Goddefus ne goddefgar	Pacyent	Gogwyddo	To leane
Goddefaint	Paffyon, luftryng	Gogyr ne gwagar	A cyue
Goddefyat	Sufferance	Gogrynny	To cykt
Goddiwes ne goddiweddyt	To ouertake	Golch	
Gof	I fmythe	Golchffon	I wallhyng betyll
Gofanieth	Smythes crafte	Golchi flestyr	Swyl, clenf
Gofal	Care	Golchi	Walfhe
Gofaln	To care	Golchyad	Wallhyng
		Goleu golesuad goleuni	Lyght

¶ Cambꝛee	Saesnec	welshe	Englyshe
Golchwraic	A launder	Gorddwyr	A betyll
Gold mair	Mary golde	Goreu	The best
Goleuo	To lyght	Gorffywys	Rest
Golud	Welthe	Gorwyssa	A restynge place
Goludoc	Welthy		
Golwc	A lyght	Gorsswyll	Raginge
Golwc Crist	Oculus Christi	Gosswyllo	Rage
Golwrch ne blwch	A boxe	Gorchymyn	A cõmaundement
Golwyth	A colloppe	Gorchymynv	To cõmaũde
Goloſci		Gorllanw	Full sea
Goloſci gwialen		Gorllenwi	To be full see
		Gorllewin ſlei machlut haul	The west
Gollwng	Lowse	Gorddech	A lemman
Gollwng o ywrth bechod	Alloyle	Gorddechv	To do aduoutre
Gollwng trw pdo bal lesſyr anddiddos	Leeke	Gorddechiat	Aduoultrie
		Gorwedd	To lye
Gollwng dros gof	Forgette	Gorweddiat	Lyenge
Gollyndgdot ne absoluſion	Absolution	Gorafyn	Forbyd
		Gorawen	
Gomedd	Refuſe	Gortho diodde faint	Pacyence
Gor o yſſic ne briw	Wattre	Gortho	
		Garthrech	
Gori putry	Watre	Gorſod	Vanquyſshe
Gori balederyn ar wie		Gorſod	Ouercome
		Gormeilo gorſod	
Gordd	A wall		

¶Kymraec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Gormod	To moche	Gradell	A gyrdyron
Gormwyth	Colde	Gradd	A gree,
ynanwyd			degree
Gorwyn	Whytyshe	Graddol	Graduate
Goryn haint	A pulshe	Graen	Grayne
dinewit		Graynio	Grayne
Goseil		Grasel	Grauell.
Goseilio		Grasaelio	To grauell
Gosot	Sette	Grasio	Graue
Gosper	Euensong	Grain patell	Steale
Gostec	Audience	ne ratell	
Gosip	Gossyppe	Grammatec	Gramer
Gosipieth		Yn or saith gel	
Gostegy ne	Geue silence	syddyt	
roi gostec		Grammatecwr	Grammation
Gostwng	Bowe	Grawn yd ne	Grayne
Gostwng ar	Knele	ne goet	
linieu		Grawn pyscot	
Gostygpad	Bowyng	Grayns llys-	Graynes
Gostygpad	Knelyng	Graiur (seu	A grater
ar lin		Gratio ne	Grate
Gostwng	Strike sayls	graturio	
hwyl llong		Grawnwin	A grape
Gostwng	Swage	Grawys	Lent
chwydd		Grawys ayaf	A duent
Gown ne	A gown	Grawysswyd	Lentē stuffe
Gowni (gwn	Basting	Grifft	Polet
Gowt haint	Goute	Grwgnach	Grutche
G.o blaen r.		Grydyan bal	Grunt
Grabys	Grapes	sswdyn hwch	
grawnwin			

¶ Cambrice	Saesnec	Walshe	Englyshe
Grydwst	Grone	Gwaell neidyr	
Grym	Strength	Gwaeth	Worse
Grymhau	To be strong	Gwaeth af	Warse
Grymms	Stowte	Gwaew ffon	A spere
Gryngyan	Groone	Gwaew dolur	Stitche
Gryr	A herne	blaynklym	
G. o blaen w.		Gwagar ne	A cue
Gwac	Voyd, empty	gogor	
Gwachelut	Shonne	Gwahadd i	Bydde to,
Gwachul	Leane	gino	dyner
Gwad	Denyeng	Gwahan	Sondryng
Gwadp	Denye	Gwahan-	The lyppe
Gwadyn troed	Sole	glwyf	
ne eseit		Gwahanedic	Sondrede
Gwadny	To sole	Gwahany	Sonder
Gwadd ne	A mole, want	Gwahardd	Forbyd
twrch dayar		Gwahardde-	Forbydden
Gwaddod		dic	
Gwaddot		Gwaith	A shethe
gwin		Gwaith	Hay
Gwaddodlyd		Gwaisc	
Gwaddol kyn-		Gwakio	Wayte
uysedd		Gwaith	Weke
Gwae	Wo	Gwaith p	Chechen
Gwaed	Blode	gwenyn	worke
Gwaedlng	Bleding	Gwaithio	Worke
Gwaedlyd	Blody	Gwaknoeth	Swynsky
Gwael	Vyle	Gwal paret	A wall
Gwaedp	Blede	Gwal saythu	A butte
Gwaelot	Bottome	Gwala digon	Ynoughe
Gwaell	A Pricke	Gwalab	Gallope

¶Kamberaeg	Saxonaeg	walshe	Englyshe
Gwalabyr		Gwaranty	Warant, vpholde
Gwaleß	A hauke		
Gwalchmai	Gawen	Gwranty yn dda	Vpholde
Gwalcke	Walke	Gwarth	Necke
Gwalet ne ewt daupennoc	A wallet	Gwarthoc	
Gwalt	A welte	Gwarsengi	Subdue, byng vnder fote
Gwaltio	Welte		
Gwallt	Heere	Gwarchad	
Gwallt gossot	Counterfayt heere	Gwarchau	To kepe yn
Gwallttoc	Heary	Gwarcheidwad	A kepar, warden
Gwalter hen wmab	walter	Gware	Play
Gwamal	Malepert	Gwared	Deliuerance
Gwamalder		Gwaredawc	Soueravne
Gwan	Weyke	Gwaredy	Deliuer
Gwander	Weykneſſe	Gwart	Garde, ward
Gwanhau	To make weyke	Gwarth	Repzoche
		Gwarthec	Rene
Gwanychy	To waxe weke	Gwarthafyl	A ſtyrrope
Gwanwyn	Spryng of the yere	Gwas glan	A good felowe
Gwancß	Gredyneſſe	Gwas dewr ne was gwychß	A valyaunt felowe
Gwancus	Gredy	Gwas	A ſeruaunt
Gwaar ſiopur	Ware	Gwasgwychßter	Hardyneſſe
Gwar ne ddof	Tame, mylde	Gwassaaidd	Seruaunt lyke
Gwarant	A warant	Gwasaneth	Seruyce

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Gwassanaeth gar	Seruiable	Gwatworus	Scoznfull
		Gwaun	Marelle
Gwassanaeth garwch	Seruyablenesse	Gwawn	Gossommer
Gwassanaethwr	A seruyng man	Gwawr ddydd	Daunyng of the day
Gwast siacbet	Waste	Gwawrio	Dawe
Gwasarn	Lytter	Gwden	A wyth
Gwassarny		Gwdnedd	Toughnesse
Gwast maen		Gwddwf	Thzote
Gwascar	Spzedyng	Gwddi/hoc/ne bilwc	A hedging byll
Gwascaredic	Spzed	Gwe	A webbe
Gwascary	Spzede	Gwedy	After
Gwascawt	A shadowe	Gwedy alw	Called
Gwascoti	Shadowe	Gwedy brofi	Pzoued
Gwasc	Joynyng	Gwedy curo	Beaten
Gwascy	Thzust, ioine	Gwedy daro	Strykē
Gwascy bal	Wzyng	Gwedy ddodi	Gyuen
gwascy dwyslaw ne gadach		Gwedy eni	Bozne
Gwascy cospy	Pzelle	Gwedy gwiw	Caste
Gwascy r mel		Gwedy ffynny	Sped
Gwastat(gym	Playne, euen	Gwedy gerydd	Blamed
Gwastatau	Euen	Gwedy honny	Declared
Gwastadfod	Stedkastnes	Gwedy lladd	kylled, slaine
Gwastadrwydd	Stedkastnelle	Gwedy lloscy	Bzent
Gwastradaeth		Gwedy mariw	Deed
Gwatwor	To mocke	Gwedy peidio	Celled
Gwatworgerdd	Mocquery	Gwedy rhwygo	Tozne
		Gwedy suddo	Suncken

¶ Kamberaec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Gwedy treiglo	Turned	Gweirio	
Gwedy threiglo	Turned	Gweis tent	Tent
Gwedy vsydd han	Humbled	Gweithio	Worke
Gwedy wady	Denyed	Gweithwr	A warkman
Gwedd	Shape	Gweithydd	A doer
Gweddi	A prayer	Gwele	He
Gweddiaw	To pray	Gwesi ne archol	A wounde
Gweddy	Becõme	Gwelw	Wanne
Gweddus	Becõmyng	Gwell	Better
Gweddus rwydd	Comlynesse	Gwell genyf	I had leuer
Gweddill	leauyng	Gwellaad	Amendement
Gweddillaw	To leaue	Gwellt	Strawe
Gweddw	Wydowe	Gwellteyn	A strawe
Gweddwdot	Wydowhod	Gwellt glas	Grasse
Gwesus	A lyppe	Gwellstor	Ful of strawe
Gwesyl	A lyppe	Gwen	Simplyng
Gwesylboen	lyplabour	Gweny	Simple
Gwesyr	Gõme	Gwenith	Whete
Gweheu	Weue	Gweniaith	Flateryng
Gwegi	vanytye	Gwennol y dwr	Martynet
Gwegil	Noddle	Gwensol ederyn a nythayny tai	A swalowe
Gwegilsyth	Mysproude		
Gwgu	Webbe	Gwenn	Whyte
Gwehydd	A weyuer	Gwendit	Weykenes
Gwei	Webbes	Gwensane genfa	
Gweiddy	Howle, crye out	Gwennol eyssur i weheu	Shuttel
Gweinidogaeth	Adruge		

¶ Cambree	Saesnee	Walshe	Englyshe
Gwenieithus	Flatteryng,	Gwerydd ne	
	glosyng	ddaear	Earth
Gwenwyn	Venym	Gwerydd	Aye
	poyson	Gwesyn	A slaue
Gwenwise	An albe	Gwest	
Gwenwynic	Venemouse	Gwesta	
Gwensiõne	A weasell	Gwestai	
Bronwen		Gwstle	
Gwenwyn	Poysonkull	Gwestwr	An vnbyd-
llyt			den gheſt
Gwep		Gwewyr	Throwes
Gwepic ne	A sparowe	Gwyf	
llymyſten	hauke	Gwg	Glumme,
Gwer	Calowe		lowring
Gwerchyr ne	A lydde	Gwialen en-	An angle
gaygad		weir	rodde.
Gwereu	A tolowcake	Gwial ne	A rodde
Gwerin gwyr	Men	gwialen	
Gwerllyt	Calowye	Gwiala	To gather
Gwermod	Wormwode		roddes
Gwern ne	Moze	Gwialen alw	A gode
wernlle		ne trai	
Gwern		Gwiß	wandrynge
Gwerneu		Gwiber	Vpper, a
Gwers	A verſe		ſnake
Gwerſic	A verſicle	Gwibio	Wander
Gwerſyllt	Tente	Gwibywr	A wanderer
tent		Gwibddyn	A vacabond
Gwerth	Pryce, value	Gwichiad	Pyrlwynke
Gwerthſyd	A ſpyndell	pyſc	
Gwerthy	Sell	Gwichio	

Kymraec	Saesonaeg	Welshe	Englyshe
Gwichel y coc		Gwinllan	A vyneyarde
Gwidraws	Querthwart	Gwinsang	
Gwiddan		Gwinwydden	A vyne
Gwiddfid	Woodbynde	Gwir	True
Gwif	A leuer	Gwirio	Verifie
Gwifrwm		Gwirod	
Gwifyr ede o betel	Wyre	Gwirion	Innocent
		Gwirioneder	Innocency
Gwifff		Gwis	
Gwilim	William	Gwisc	Wede, garment
Gwilim bn a adar y mor		Gwiscad	Clothyng
Gwiloc ne casec	A mare	Gwiscadur escit	Shoyng horne
Gwilio	To watche	Gwiscaw	To on, cloth
Gwilwst		Gwiscaw gw regys	Gyrde
Gwillyad			
Gwimbill ne gwimlet	Wymble	Gwisci	
Gwin	Wyne	Gwiw	Vouche saue
Gwingo bal marth	Kycke	Gwlad	A countre
Gwingo bal dyn	Struggel	Gwladaidd	Countrelyke
		Gwlan	Woll
Gwinegyr	Veneygre	Gwladwr	
Gwineu o liw	Bleke browne	Gwlaneu	
		Gwlw	A nocke
Gwineuder	Bleknesse	Gwlyb	Wete, moyst
Gwindas	A wyndace	Gwlyba rieth	Wetnesse
Gwindio	Wynde	Gwlybwr	Moysture
Gwinbeu	A wynde beame	Gwladychy	Reygne
		Gwledd	Feeste
		Gwlyddaidd	Lithe, souple

¶ Kamberaec	Saxonaec	Welshe	Englyshe
Gwlith	Dewe	Gwneuthu-	Makyng
Gwlltio	Waxe wylde	riad	
Gwlltio tarfy		Gwniadur	A thymble
Gwlltines	Wyldnesse	Gwniadw-	A sewstar
Ewyn	Gumme	raic	
Gwynegowyn	A golwne	Gwniedydd	
Gwnny vn o	A gonne	Gwngalchy	whyte lyme
offer Kyfel		Gw	Snoute
Gwnno	Whyt mete	Gwr wrth	A mynstrell
Gwnny n-	I wotte	Gwr (gerdd	A man
medraf		Gwradwydd	Confusion
Gwniad pysc	A whytyng	Gwradwyd-	Confounde
Gwniad no-	A seame	Gwra (do	Mary
dwydd ddur		Gwrach	A trote
Gwniaw a	Sowe	Gwrach-y flu	A sowe
nodwydd		dw pryf	
Gwniaw ne	Ake	gwrachā pysc	
ddoluriaw		Gwraic ne	Woman
Gwneuthur	Make	berch	
Gwneuthur	Doubbe	Gwraic gwr	A wyfe
marchoc bi-		Gwrdd	Stoute
ddol		Gwreiddin	A rote
Gwneuthur	Make a-	Gwreiddio	Take roote
iawn	mendes	Gwreica	Mary
Gwneuthur	Coyne	Gwr priawd	A husbande
arian	money	Gwreicnith	
Gwneuthur	Make at one	Gwres ysse-	Leuke
yn dda ne		Gwres (frith	Heate
comodi		Gwresoc	Hotte
Gwneuthur	Auowe	Gwreinyn	An hāde wor-
yn dda ne		Gwreng	A yomā (ma
clwysau		Gwreng or	A yeman

¶ Cauraec	Saesnec	welshe	Englyshe
gard	of the garde	Gwybodaeth	Knowledge
Gwrengyn	A soꝛy yeman	Gwybodus	Knowyng
Gwr rhydd	A freman	Gwybodus	Manerly
Gwr taeth	A bandman	medrus	
Gwrw	Male	Gwybedydd	
Gwrwcaeth	A heratte	Gwybedyn	A flye
Gwrol	Mankull	Gwyc	
Gwraidd ne wrawl	Manly	Gwych	Gay
		Gwychder	Gaynesse
Gwraidd llyseu ne goet	Rotes	Gwychyr	
		Gwyd bai	Vyce
Gwrwgawn bawn mowrũ		Gwydus	Vycyouse
		Gwydyn	Toughe
Gwreichioney	A sparcle	Gwydynedd	Toughenesse
Gwreichioni	Sparcle	Gwydyr	Glasse
Gwrychyn	A bristell	Gwydrwr	A glasyer
Gwrthban	A blanket	Gwydd edyn	A gose
Gwrth drennydd		Gwydd yngwydd neu garbron	Openly
Gwrthun	Uncomly		
Gwrthmin ar bach		Gwydd aratyr ne penffestyr	A ploughe
Gwrthminiog	Barbed	Gwydd ne gwehydd	A weyuer
Gwrthod	Forsake		
Gwrthsadd	Put of	Gwydd i wau	Lome
Gwrthwineby	To contrary	ynto	
Gwrthwyneb	Aduersytie	Gwydd lysseu	The stalke
Gwryd	A fathome	Gwydd tuy	Tymbre
Gwth	Thrustyng	Gwyddwydd	Woodbynde
Gwthio	Thrust	ne gwyddfid	
Gwybod	Knowe	Gwydel	An yrysshe mã

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Gwyddeles	An irysshe woman	Gwynfydedig wydd	Blyskulnesse
Gwyddelic	Irysshe	Gwyn dolur	Ache, rage
Gwyddelaec	Irysshe	Gwyn medwl	Affection
Gwyl ne Bzfilia	Virgyll		
Gwyl sant	Fest of a sayne	Gwyngalchy	Whytelyme
		Gwynn siw gwrthwyneb i ddup	Whyte
Gwyl anhyf	Abasshed, shamfast	Gwynhau	To make whyte
Gwyl ne edrych	Se	Gwynn wi	Whyte of an egge
Gwylan	A semewe		
Gwylder	Shamfastnesse	Gwynt	Wynde
		Gwyntog	Wyndy
Gwylfa	Watche	Gwyr negam	Croked
Gwylyaw	To watche	Gwyrdroppw nr ir	Fresshe
Gwyll a bletha Bwng bephyl	Nyght mare	Gwyrayn edryn gwyllt	A bernacle
Gwyll egin mes		Gwyrennic	
Gwyll		Gwyrdd	Grene
		Gwyrddling	
Gwyllt	Wylde	Gwyrpng	
Gwylltyneb	wyldnesse	Gwyrddter	Grenesse
Gwyltio		Gwyrpf Bal emenyn	Fresshe
Gwymlet	A gymlette		
Gwymon	Poppes	Gwyrpf ne Borwyn	A birgyne
Gwynfyd	Blysse		
Gwynfydy	Blesse	Gwys gwahadd	Lathyng, byddyng
Gwynfydedic	Blysled		

¶Kambraec	Saxonec	Welshe	Englyshe
Gwystyl	A pledge, a gage	Haern	Yron
Gwystleideth	Pledgyng	Haeddy	To deserue
a wystlo	Pledge	Hael	Fre, liberall
Gwystfil ne	A beest	Hael bystlo-	Prodigall
bwystuil		wioc	
Gwyw	wyddred	Haelioni	Liberalitie
Gwywder		Haelioni bys-	Prodigalitie
Gwywo	Wydder	slowyoc	
G.o blaen y.		Haf	Sommer
Gyd ne gyda	Wyth	Hafaidd	Sōmerlyke
Gylfin	Becke	Hafar	
Gylfinhir edes	A curlewe	Hafarch	A sōmer
ryn			nagge
Gylfinhir boec	The curlewes knaue	Hafod	Dayrie
		Hafodwr	
Gynt	Sometyme	Hauodwraic	Deywyfe
Gyr o warthec	A droue	Hafgan	
Gyrfa	Race	Hafreu afon	Scuerne
Gyrry	Dryue	Hafwraic	
Gyrry ofyn	Affraye	Hafyn	A hauen
Gyrry allan o gynnal	Wrenche	Hassle	
		Hagen	
Gyrrpad	Dryuyng	Hagyr	Fowle
		Hagyrwydd	Foulnesse
¶H. o blaen a		Haha	
Haberfiwn	Haulbergyn	Hakio buwo	Hacke
fluric		Hai	
Hacknei	Hackney	Haid wenyn	A swarme of
Had	Sede		bees
Had y gry-	Gromell sede	Haidio	To swarme
mandi		Haidd	Barley

¶ Kymrieg	Sacsonaeg	welshe	Englyshe
Hadd colloc		Harstain	
Hallo klenwi	Fyll	Harstein	
Haint	Adyseale	Hau (rwydd	Sowe
Haint y geneu		Hauk	Sonne
Haint y mynydd		Haulaw	Set a sōning
		Haw	Hawe
Haint gwres	Hotte keuer	Hawdd	Ealy
Haint calon	Flyxe	Hawdd amas	
Hair	Hayre	Hawl (wr	An action
Haits	Hatche	Hawnt	Haunte
Haitsiet	A hatchet	Hayarn	Yron
Hanfod		Hayarn	A bytte of a
Hay		ffrwyn	brydell
Haley	Salte	Hayrp	Threpe
Hallt	Salte	Hayarn ban	
Hallty	Salte	wylle	
Hallteđd	Saltnelle	¶ H. o blaen e.	
Hanpych	Hayise	Heb	Wyth out
Haune	Halke	Hebdaw ne	By
Hanner nos	Mydnyght	heibiaw	
Hanner haf	Mydsomer	Hebddaw heb	With out it.
Hannery	To yte halke	i gael	by syde
Hanner	Mydday,	Heibiaw	By
	noone	Heder	Flye
Hap	Happe	Hedd ne hed	Peace
Hapio	Happen	dwch	
Happus	Happy	Heddychy	Paciffie
Hardd	Semely	Heddyw	To day
Hardd wch	Semelynelle	Hesser	Heckorde
Harnais	Harnoys	Heidio	Swarme
Harri	Hary	Heilio	To kyll
Harneisiol	Harnessed	Heissan ne	A hetchell

¶Cambree	Scesnes	welshe	Englyshe
hirsrlle			
Heissany	Heckell	Herlod	A boy
Heinus	Dyseased	Herlotyn	Boykyn
Heini	Joly	Herlodes	A wenche
Hela ne hely	Hunte	Herrwy	
Helaeth	Large	Hesp	Baren
Heli	Bryne	Herbyt bys-heuddyt	Rethe
Heliwr	A hunter	Hespen	A halpe
He yc	Wyllowe	Hespui	
Heu ne heheu	Sowe	Het ne hed	A hatte
Helltni	Saltnesse	Het gwleyn ne hed lom	A kelte
Hemmy	Hemme	Het wellt	A strawe hat
Hemmio	To hemine	Heulo	
Hen	Olde	Heuloa	Sonny
Hen bak bara ne ddiod	Stale	Heusor moch	A swyne herd
Hen ddiareb	An oldsayd sawe	¶Y.o bsaen i.	
		Hi	She
Henaint	Oldnesse	Hidyl	A strayner
Henaint ne hen oes	Olde age	Hidlo	Strayen, sethe, sye
Hendref		Hiddygyl	Soote
Hedad ne daid	Graūt father	Hiddyglyd	Sooty
Henuriad	Senatour	Hil	Oke spryng
Hendaid	Graunt fathers father	Hil klaith	Boyste
		Hiliogaeth	Issue
Heol		Hin	Wedder
Heppyan	Nappe	Hindda	Faire wedder
Hepcor	Forgo]	Hir	Long
Hepcor e gwerth	Forde	Hiraeth	A longyng
		Hiraethawc	Longyng
		Hirio	Prolong

¶Camraec	Saesnec	Welshe	Englyshe
Hirwst		Hangian Val dyn meddw yn prosi gerdet	Rele, staggar
Hsbydd			
Hisleuen			
¶Y.o Vlaen o.			
Hob ne hwch	A sowe	Honsel	Hansell
Ho bel		Honni	Tell
Hob ne hobeid	A hope	Hoppys	Hoppes
Hobi	A hobby	Hoppian	Hoppe
Hobi hors	hobby horse	Hopperan	The byrne
Hobelsy	Hoble	Hork	Sclaunder
Hoc		Horen	
Hocsaen ne vaen hogi	A grydyng stone	Hortio	Sclaunder
Hocked	Gyle	Hossan	Hose
Hocsedy ne ymwydny	Hucke	Hoyd	
Hoduu llysenw	Robyn	Hoydwym	Leuke
Hogi	Whette	Hoyl havarn	A nayle
Hogi ar vaen	Grynde	Hoyl bren	A pynne
Hogsed	Hogges heade	Hoynyn	A snare
		Hoyw	Joly
Hoedyl	Age	¶Y.o Vlaen u	
Hoedloc	Agey	Huad ne bethyad	A hounde
Holi gofyn	To question	Huawdyl ne ymadroddus	Wellspoken
Holli	Cleaue	Huc	A coule
Holli a chyllell	Slytte	Hud	Illusion
Hollt	A clykte	Hudo	Jogle
Hollt	A slytte	Hudol	A iogelour
Hon	Thys	Hudoliaeth	Jogelyng
		Hufen	Creame
		Huloc	Hyllocke

¶Kymraec	Saesonaec	welshe	Englysshe
Hulio	Hyll	Hwpad	A ducke
Huling	A hyllyng	Hwpl	
Human		Hwplbren	Haste
Humichuman	Stoole balle	Hwplllo ig	Sayl slothe
Hun	Slepe	Hwplto'dal llong	Sayle
Hundy	A doztoure	Hwplys	
Hungos	Nyght galle	Hwplsbwynt	
Huplaeth		Hwpnpn	A snare
Huppnt		Hwpr	Euenyng
Hur		Hwprhau	
Hurt	Dull	H. o blaen y.	
Hu tio	Loute	Hp	Bolde
Hust distewi	Hushte	Hpawdyl	Welspoken
Husting ypfris nachp	Rounde	Hpd atto	Untyll hym
Husting	Whyster	Hpd pa hpd	Untyll howe long
Hustingwr	A whysterer	Hpder	Bolonesse
Hugh ne huw	Hughe	Hpderus	Bolde
H. o blaen w.		Hpdpr	
Hw:	A swine, sowe	Hpdpraf	Rather
Hwde	Holde	Hpddgen	A hartes hyde
Hwn	Thys		
Hwnnw	That	Hpseder	Connyng
Hwp i ypup	Up	Hpshud	Fallible
Hwr	A Hoze	Hplbobpn	A pymple
Hwrswn mab putain	Hozesone	Hplio	Couer
Hwsmon	A husbande	Hplaw	handsome
Hwswif	A huswife	Hplwpdd	Spedy
Hwswiaeth	Huswykery	Hpll ne anasmpl	Fewe, shyze
Hwp	Longer		

¶ Kamberaec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Hyllderem	Staryng	Jawn am gam	Amendes
Hyspus	Certayne	Jarnad	Aboue
Hyspysp	Certykie	Jawndda	Indifferent good
Hyspysrwydd	Certayntie		
J. o vlaen a.		Jba le.	whether
Ja	Yle	J. o vlaen d	
Jaco	Jacob	Jdanad	Bynethe
Jach petiertuw	Petygrewe	Jddew	Iewe
Jach diglwys	Hole	Jddewaidd	Iewyshe
Jachau	Ware hole	J. o vlaen e.	
Jachaid	Healthe	Je	Yea
Jachus	Hole	Jefan ne Jeuan	John
Jad			
Jal		Jefanc	Yong
Jangwr		Jerthy ne irai	Agode
Jar	Ahenne	Jesshu	Jesus, Jesu
Jar orllydd	Aboude henne	Jeustus	Aiustice
		J. o vlaen m.	
Jarwydd		Jmp impin	An impe
Jarll	An erle	Jmpio	Graffe
Jarlles	A countesse	J. o vlaen o.	
Jarlleth	An erldome	Joy ne ioi	Aloyde oy liege
Jas			
Jassu	To souder	Jotts	Yoyke
Jau i roi ar war anifal	Yoke	Jowndder	Ryghtuousnesse
Jauo	Yoke	Jowndda	Wetely good
Jau ne iangach	Yonger	Jnk	Jnke
Jawn ne gyfiawn	Ryght, iuste	Jnkwm	Incõme
		J. o vlaen r.	
		Jr digrin	Mupcke

¶ Camrēec	Saesnec	welshe	Englyshe
Ir dihallt	Frelthe	Kadi	Kate
Irai gwialen	A gode	Kadw	Kepe
a:w		Kadwedic	Kepte, saued
Iraid d	An oyntment	Kpdwyd ßas	
Iraidlad	Greesy	dw o adar	
Iraid	Irelthe	Kadw o ddes	A flocke of
Irderanhalter	Frelthenelle	feit	shepe
.o blaen ſ.		Kachy	Shyte
s	Lower	Kachlyt	Beshytten
Iſſel	Lowe	Kachat digalō	Falle herted
ſter	Lowenelle	Kadwyn,	A chayne
ſcell	Bzothe	Kadwynoc	Chayned
ſop	Slope,	Kadyr	
.o blaen t.		Kadnaw llwy	A fore
tal	Itake	noc	
.o blaen b.		Kadell	
bynp	Up	Kae ne dlw3	An ouche
. o blaen w.		Kae/ßacad	A hedge
.wared	Downwarde	ynßyſh yd	
wrch	A rhoo	Kaead ne	A lydde
wmon	Yoman	gwert	
wrth	From, kro	Kaead caregyl	A paten of a
k.o blaen a.			chalyce
kabſy	Backebyte	Kael	Get
kableđigaeth	Backe-	Kaenet lliw	Kenet
	bytyng	Kaer	Chester
kadach	Clothe	Kaer gwdion	The folle
kad	A batayle	rheſſa oleu o:	
kadach gofal	A care clothe	y ſſuruauen	
kadarn	Strong	Kaer lleon ar	Chestre
kadarnhau	Strengthen	ddwſyd:dw	
kadernit	Strength		

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Kaerynarfon	Carnaruan	adda	
Kaer lnd ne Lundain	London	Kais	Serchyng
		Kaissio	Sertche, seke
Kaer efrawc/ ne Jorke	Yorke	Kaissiad	
		Kaits ederyn	A cage
Kaerkent	Caunterbury	Kasynen	
Kaer goran/ con	Worcester	Kasynen y tewlaeth	Bombyll
Kaer gloyw	Glocestre	Kasynen y	A waspe
Kaer gwent	Wynchestre	fwn	
Kaer grawnt ne cambrids	Cambrydge	Kasynen y meirch	A hornet
Kaeth	Bonde	Kaken	A cake
Kaethiwed	Boundage	Kalan	Kalend
Kafod	A shoure	Kal ne ca'a	A pyntyll
Kafodoc	Shoury	Kalais	Cales
Kafyn	Trough	Kaled	Hard
Kafyn bry/ chan	The borne	Kaledi	
		Kaledrwydd	Hardnesse
Kaffael	Haue	Kaledwch	
Kaffaeliad	Hauyng	Kalkio slong	Calke a shyppe
Kagal			
Kagal defit	Turdyll	Kalm	Calme
Kaib	A mattocke	Kalan bara	Wakyr
Kaibio	Delue	ne bara mod	
Kail ne corddfan defeit	Thepecote	Kalon	A hert
		Kalonoc	Herty
Kaill	A codde	Kalondit	Hertynesse
Kaillioc	Stoned	Kall	Wylye
Kain	Galant	Kallter	Wyle, sleight
Kain bab	Cayn	Kallestyr	A flynt stone

¶ Kamberaec	Saxonaec	welshe	Englyshe
Kam gwyr	Croked	ne wyro	
Kam wrth gerdet	A stryde, a pase	kamwri	Iniury
		kamwedd	Mysdemeanour
Kam trowster	Wrong		
Kam adnabot	Mysknowe	kainc	A branche
Kam bullygeidiog	One eyed	kangen	A bough
		kangoc	Branched
Kamder	Crokednelle	kankyr	Canker
Kamer olwyn	A camocke	kanel	Synamon
Kamoc		kanel kwn	A kennell
Kam arfer	A bullion	kan ne kaniad	A song
Kam arfery	A buse		
Kamber cimab brutus	Camber	kan paam	Bycause
		kantor	A synger
Kamberaec	Wellshe	kany	Syng
Kammedd	Crokednelle	kany yn iach	Bydde kare well
Kamedd gar	Hãme		
Kamglo	Tarryers	kany corn	Blaste a' horne
Kambren kic	A gambrell		
Kambry y wlad eunyn	Wales	kany cloch	Ryng the bel
		kanys ne	For
Kambry ddynion	Wallshmen	herwydd	
		kanwyll	A candell
Kamel	A cãwell	kany telyn ne	Play
Kamsa	A style	bath offer	
Kamp maes	Campe, a felde	kany bal feiloc	Crowe
Kamp yn kerdet	Steppe	kaniat y feiloc	Cocke crowe
Kamp drossod	Stryde ouer	kanwyllbren	A candelstycke
Kamp plygy	Bende		

¶Kymraec	Sacsonaec	welshe	Englyshe
Kanwyll	A pares candel	Kard i chware	A carde
Baris	A russhe candell	Kard i gribo	A carde
Kandell bew	A hundzede	Kard kleny	A carde
Kanwyr (yn	A whele	Karedic	Loued, kynd
Kant o risedi	A cantell	Kare digrwydd	Kyndnesse
Kant troet	Channell	Kareuddyt	Reche
Kantel	Myddle	Karr	A carre
Kanol		Karth berddet	
Kanol		Karth cawc	Chese rake
Kanolic	A long ol pzayse	Karl	A carle
Kan mawl	Pzayled	Karlaidd	Carlysshe
Kan moledic	A rayle	Karlwncs	Stote
Kanllaw	Whyte	Karlyl tref	Carleole
Kanny ne bannaid		Karn anisal	A hoke
Kanny sliain	Bleche	Karn bal i gyllell	A hakte
Kap	A cappe	Karnnymoddiwes	Quer reache
Kapan	A bonet	Karol	A carole
Kapio	To cappe	Karpet	A carpette
Kapel	A chappell	Kartot	An almes
Kapzwyne bapwld	A capone	Kartota	Begge
Kappsdio		Kartotaidd	Beggerly
Kapten	A cappytayne	Kartotyn	A begger
Kar	A krende	Kartotwr	A begger mã
Karwr	A kynsman	Katot wraic	A begger woman
Kares	A kynswoman	Kartref	Home
Karedd		Kartresic	Homely
		Kartresigrwydd	Homelynesse

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
karth	Heerdes	kasau	Hate
karth bren	Aplough	kasec	A mare
aratyr	staffe	kasec yddicc-hin ederyn	A nycke hole
karthen	A twyll shete	kasgyl	Gatheryng
karthsych		kasgly	Gather
karthy	Purge	kast ne ergit	A cast
karthedic	Purged	kascet	A casket
karw	A hart	kastell	A castell
karw a gwellt		kastelly Val paun	
karp o gadaeh	A ragge of clothe	kasul	A chesyble
karpioc	Ragged	katcor	Embryng
kario	Cary	kato ddoeth	Cato the wyse
karias	Carryage	kattel	Cattell
karriwr	A carriar	kattelus	Cattalled
karriwrich		kater pedwar	Quatre, foure
karrey	A poynt	katersa neu	
karhei blethedic	Brayded poynt	katursa torf	
karteu escit	A lachet	kath	A catte
kartei leder hep poyntle	A thong	kath goet	A wylde catte
kary	Loue	kath or mysathyl (nydd	A dytee
kary merch	Wowe a woman	kau cae	Hedge
kariad	Loue	kau drws	Shyt
kas kasder ne ddigasedd	Hatred	kau llygaid	Wynke
kas wenwyn llyseun		kau ne ffau	Holowe
kas gan gyhraul lliseun	Uerues	kaudot	Holownelle
		kaul	Kennet

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Kaw	A tayle clout	Keilog wydd	A gander
Kawde	A caudell	Keiloc hwyad	A drake, mallarde
Kawe	A balyn	Keiloc soec	A pheasaunte
Kawl sllyseun	Cole	Keiloc bron-fraith	Thrustell cocke
Kaw poteas	pottage	Keiloc rheidyn	A grashopper
Kawnen	Benet	Keiloc muyalch	
Kawr	A giaunt	Keinhadaeth	Mulyke
Kaws	Chese	music	
Kawsleesyt	Chelekat	Kennidy	Grauut
Kayth	Chrall	Keinioc	A penny
Kaythiwet	Chraldome	Keiniogoc	Pennyed
K.o Blaen e.		Keiniocha	
Ked		Keiniocswr	
Kedor		Keippr	
Kedo y wrachsllyseun			
Kefyn	A Backe	Keirchen	Ote
Kefyn o dir	A but	Keirch	Otes
Kefynrhwd	Galled	Keircha	
Kefynrhydi	Galle	Keispwl	Catchepole
Kefyngrwm	Croked back	Keisiat	
Kegin	A kechyn	Keisw	Seke
Keginddorw		Kel	
Kegidey ne		Kelain	Corps deed body
Kekyssen	Keckes		
Kekreth	A dragge	Keli	
Kekry	Dragge	Kelsy	Kepe clole
Kehyr	Draume	Kelwydd	Alye
Keidwad	A kepar, a sauyour	Kelwyddoc	Lyeng
Keiloc	A cocke	Kelwyddy	Lye

¶ Cymraec	Saesnec	welshe	Englyshe
Kelÿ	Kepe secrete	Kenſigennÿ	Enuye
Kelynen	Holy	Kepyſtyr	A halter
Kelwyn	A payle	Kephyll	A capull
Kell	A bowre	Ker	Gere
Kellwair	Bourde	Kerdd dafod	Mulike
Kellweiriaw	Jeste	ne danneu	
Kemp	Scales of	Kerddet	Goe
Ken piſcot	kylthe	Kerddet dan ddwylo	Go darke-lyng
Ken y Gord		Karddetwr	Goer
Ken ne groen	A Hyde	Kerddor	A mynſtrell
Ken y Geric		Kerddwr	
Kenad	A meſſager	Kerennydd	Kynred
Kenna		Kerſer	A caruar
Kenadwri	Meſſage	Kery	A cheke
Kenau ei	A whelpe	Kernod	A blowe
Kenau kaeth	A ketlyng	Kernodio	Cuffe
Kenau pſcyfar noc	A leueret	Kerpdd	Blame
Kenaw kwniceu	A rabet	Kerpddy	Blame
Kenau kwypnoc	A cubbe	Kerpddus	Blamed
Keninen	A leke	Kerſi	Kerſay
Kengyl	A gyrthe	Kert	A carte
Kengyl edaredd		Kerwyn	
Kengleuadur	A rele	Keſſail	Arme hole
Kengly	Gyrde	Keſſailwry	
Kenſigen	Enuy	Keſſaur	
Kenſigenus	Enuyouſe	Keſt	
		Kethin o liw	Roen
		Kalmarch	
		Keu	Holowe
		Keuheu	Make holow

¶ Kamberaec	Saxonaec	welshe	Englyshe
¶ K. o blaen i.		Kilsach	A cozner
Ki	A dogge	Kimb	A tombzell
Ki coec pyscodyn	Doggyshe	Kiniaw	A dyner
Kiaidd	Doggyshe	Kino echwydd ne pynhawnfwyt	Nonemeat
Kieieddra	Doggednes	Kiniawy	Dyne
Kian	A lytell dogge	Kipio	Snatche
Kibin wi	An egge shell	Kipips	
Kibws	A kybe	Kist coffyr	A chest, a coker
Kic	Flesshe	Kist y stythys oc	Hutche
Kic sso	Vele	K. o blaen n. Kladd	
Kic hel	Venyson	Kladdy	Burye
Kica		Kladdy bal pyscot	Spawne
Kic mollt	Mutton	Klaer	Clere
Kicwen	A flesshe hoke	Klaerwyn	
Kic eidon	Beke	Klasserch	Louesycke
Kigydd	A bocher	Klas	Seke
Kigyddieth	Bochery	Klai	Clay
Kicfran	A rauen	Klasry	
Kidyssen	A kydde	Klais	Wemme
Kil		Klais y dydd	Bzeke of the day
Kil y lleuad	The wane of the mone	Klap	Clappe
Kilsiaw		Klapp melin	Clapper
Kilbin bara	A cantel of bzed	Klaret	Claret
Kildynny	Draw a syde	Klainy	Clayme
Kilwc			

¶Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
klaspyssen	A claspe	klera	
klaspys neu claspyssen	Claspes	klers	
		klersiaeth	
klau		klersio	
klawr cayad	A lydde	klerwr	
klawr	Corrupt	klicbiet drws	A latche of a doze
kled	Warme		
kledyren	A sparre	klipio arian	Clype money
kledyr y llaw	The palme of the hande	klir	Clere,
		klippiedic	Clypped
kleddyf	A swerde	klo	A locke
kleddyf yscodol		klo llyssant	A padde lock
klefychy	To be seke	klo marth	A horse locke
kleddyf bisweil	The mylte	klobos	Cloddes
klefyd	Sekenesse	kloch	A bell
klefychyan	To be sekely	kloch aberth	A sacryngbell
k'efri	Skurke	kloch suddas ne clapper	A clapper
klefryd		klocheu dwfyr	Bubbles
kleidir	Clay groũde	klochydd	Parysshe clerke
kleio	Clay	klochdy	Bellhouse, steple
kleimio	Clayme	kloc	A clogge
kleinsio pen hoyl	Clenche	klod	Fame
kleirych ne hen wr	Decrepite, an olde man	klodforus	Famouse
kleirychy	To be very olde	klodsori	To laude
kleisio		klodsawr	Renomed
klem		klos llyseu	Cloues
kler			

¶Kambercaes	Saxonice	welshe	Englyshe
Kloc hossane	A breche	Klymp	Knyt
Klos ue gapad	Close	Klytio hey gadach	Patche
Klosset	Closet	Klytio escit	Clout a shoo
Kloy	Locke	Klywed	Here
Klud	Carryage	Klywedigaeth	Heryng
Kludaw	Carye	K.o blaen n.	
Kludas	A hepe	Knaf	A knaue
K'udair gynud		Knafaidd	Knauysshe
Kluy	Hyppe	Knafeiddrwydd	Knauysshenesse
Kluyst	An ere	Kneuey	A nutte
Kluystir		Kneuey ffrancec	A walnot
Kluystioc	Ered	Knewillin eneuey	Curnell of a nutte
Kluystoc pey	A pyllowe	Knaif	
Kluystoc parth	A quyshen	Knaifiedic	Shozne
Klwt	A clout	Knafio	Shere, clyppe
Klwyd	Hyzdell	Kneifiwr	A sherman
Klwppa ne bastwn	A clubbe	Knap	A knoppe
Klwyf	Malady	Knawd	Flesshe
Klwyfo	Sekyn	Knawdol	Carnall
Klwyfo marth a hoyl ynybyw	Cloy	Knawdolieth	
Klwyf y brenhin	The kynges euyll	Knipwe	A killippe
Klwyf mawr neur blwyf gwhan	Lyzze	Knocsio	Knocke,
Klyd	Warme	Knosa	
Klydwr	Warmenesse	Knoi bwyd	Chewechãme
		Knodic	Fleshie

qCambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Knoi aſcury	Gnawe	Kodi	Ryſe
Knoi ſil Val	Chawe the	Kodi Val ſſy-	Spryng
aniſal	cudde;	non oer	
Knichtan	whympper	Kodi yſcyſar-	Starte a
Knu o wlan	A fleſe of wol	noc	hare
Knucho	Swyue	Kodi ancor i	Hyce vp an
Knith		vyny	ancre
Knithio Val	Grate	Kodiat	A rylyng
dur ar hayarn		Kodwm	A falle
K.o blaiz o.		Koddiank	
Kob	Cobbe	Koec	Leude
Kobler a glys-	A cobier	Koecni	Leudneſſe
tia yſridie		Koec ddall	Sandblynde
Koblyn	A goblyn	Koecleityz	A mecher
Kobio		Koegwz	A leude
Koob	A cope		felowe
Koc ne keth-	A cuckowe	Koek	
lydd		Koekberth	
Koc a gyweiro	A coke	Koelſan	
Vwyd		Koelio	Gyue
Koch	Reed		credence
Kochddny		Kof	Remembzãce
Kochi	To be reed	Koſadur	Remembzer
Kochi rhac	Bluſſhe	Koſyl	
Gwilydd		Koſylaid	An armefull
Kochyl	A cloke	Koſleidioz	Clyppe,
Kodo	A dagger		embzace
Kod Bwa	A bowe caſe	Koffa	Remem-
Kod Krib	A caſe of		bzaunce
Kod trhyn		Koffau	Remembze
Kodpis	A codpete	Koffyr Kiſt	A coker

¶Kymraec	Saesoneg	welshe	Englyshe
Kogel	A distaffe	Kordd i goordi	Cherne staffe
Kokiay bal iar	Cacle	Korddi	Cherne
Kol		Korddlan defrit	A shepecote
Kol pd'	Ayles	Koret	A were
Kolofyn	A columme	Korf	
Koll pren	Halyll	Korpf bpfrwpf	Saddell bolle
Koll		Kord	A chorde
Kollen		Korddyn	
Kolled	Lolle	Kouiarne betris	A partryche
Kolledy	Hynder	Kordref	A byllage
Kolle	Lese, lose	Korff	Cozke.
Kolli bal kolli	Shede, spyll	Kouy	A hozne
dwr dros		Koroh	A crowne
lestyr		Koron ne bo-ryn effeirat	A prees crowne
Kommandio	Cõmaunde	Kouwpd	A byle
gorchymyn		Kors	Fenne
Kompns bpf-fredin	Cõmones	Kors hwpad	
Komwpnus	Commodytie	Korsey	A rede
Konfeid	Conuay	Korsfrwyn	
Konstrio	Constrewe	Kosi ne crasy	Clawe
Konsurio	Coniure	Kospi	Correcte
Kopa	Dolle	Kospdigaeth	Correction
Kopzas	Copzas	Kost	Costrell
Kop	A cope	Kostio	Cost
Koppr	Coppar	Kostus	Costyaule
Kor mewn eglwys	A quere	Kostrel	
Korgi ne gostoc	A eutre dogge		

¶Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Kot		Krafy klythy	Race
Kotwm	Coton	ren y maes	
Kotchwen	Cotequeane	Kraff	
Kowain	Carrye	Krasster	
Kowen	A polet	Krassy	
Kowraint	Connyng	Krasnel	A cracknell
Kowydd		Kraic	A cragge
Kopff	A coyfe	Kraic lasar	
Kopten	A copte	Sarec lesain	
Koptio	Copte	Kraigaidd	Craggy
Kopth	Coy	Krair	A relique
Kopthi		Kraith	A scarre
Kr.o;Blaen r.		Kraith Vnnos	Welke heale
Kra dynion		llyseun	
Kra r geisy		Kraithio	
Kracth	Scalled	Krans pysc	A crabbe
Kracth ne gra	A scabbe	Kras	
chen		Krasy sychy	Dyre
Kratell	A gydyron	Krasser sych	Dyrnesse
Krafanc	A clawe	dwr	
Krafanc y	Crowe foote	Krankleuen	A partnyt
Vran llyseun		Krau nod	The eye
Krafangoc	Clouen	wydd	
	footed	Krau Vwyall	Socked
Krafanc yr	The egle	Krawen	A cruste
eryr	foote	Kraweny	
Krafell		Krech	
Krafell y	Sholder	Krechwen	
sgwydd	plate	Krechweni	
Krafiech		Kred ne credi	Credence
Krasy	Scrape	neth	

¶Kymraec	Saesoneec	welshe	Englyshe
Kred wlad	Chȝisten dome	Kribau sant ffred	Betany
Kredy	Beleue	Kribau	Cardes
Kredo	Crede	Kribdeiliaw	Robbe
Krededyn	Faythfull	Kribin	A rake
Kreddyf	Religion	Kribinio	Rake
Kreddyfus	Religiouse	Kribo gardio	Carde
Kreddyfwr	A religiouse man	Kribo pen	Combe
		Kribo brethyn	
Kreddyfwraic	A religiouse woman	Kricbiad	A cricket
		Kricbieth	
Krefft	A crafte	Krimoc	A shynne
Krefftus	Crafty	Krimp	
Krefftwr	A craftesman	Krimprew	
Kreftwraidd	Craftesmanlyke	Kriy ne wyw	Wyddzed
		Kriy val pren	Seare
Kreffyn		Krino	
Kreg	Hozse	Krinder	
Kregfais	A strikyng	Krio	Crye
Kreft	Crest	Krio ar bythe- cieid	Halowe
Kreftenny		Kripio	Scrape
Kreth		Kristion	Chȝysten
Krepdd	A shomaker	Krist	Chȝyste
Kreyren	A bzese	Kroc	
Kri	A crye	Krocpren	A galowe tree
Krib	A combe	Kroch	lowde
Krib beiloc	Cockes combe	Krochan	A potte
Krib tuy	Crest of a house	Krog ne croes	A crosse
Kriban	A lytell cõbe	Kroesaw	Welcome

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
kroesawp	Welcõe	krws croes	A crosse
krogen	A shell	krwth	A croude
kroen	A skynne	krwydyr	Wandryng
kroen anisal	A hyde	krwydraw	Stray, wander
krogenydd	A potter		
gweithydd pot tiau pridd		krwys croes	A crosse
krogenkaa	A muscle	krybach	
	shell	krybyghy	Shryncke
krogen wen	A cocle shell	krych	
kroth mamaeth	A wombe	krych sal gwallt	Curled
krothell	A menewe	krychin ar wallt	Curledneſſe
krogi	Hang		
kroth escair	Calfe of the	krychin ar wyneb dyn	A wrynckle
	logge		
krogwydd	Hangyng	krychiaw ne berwedic	Boylynge hote
kron		krychwenni	
krongkwyd tup	Rouſe of an houſe	krychy	Wrynkell
krene	A tumoſtume	krydyrymy	Axes, ague
kruco	Bzedeu tiny poſtume	krydymalen	
kruc kwyth		krydmelyn	Yelowe taundice
krubwel	A crewet	krydd	A cozdiu &c. ner
krwes ne pse twes fleſhy	A paple	krys	Hozſe
krud	A cradell	krygin	Hozſenes
krwm	Crobed	kryerymne bry llwyd	A gad flye
krwn	Rounde	krygy	
krwper poſſeſſ	A croper	krymian lyſyn	A hocke
kwpy			

¶ Kambercee	Saesondee	welshe	Englyshe
krymã garw	A sycksell	kul cyfing	Narrowe
krymy gos ſtwng	Stoupe	neu dilytan	
krynſa	A shakyng	kuman	
krynhan	Rounde	kun	
krynedic	Shaken	kunn	
krynp	Shake	kunoc lleſtyr	A canne
kryppl	A crypple	kur	Cure
krys	A sherte	kurat	A curate
krys merch	A smocke	kurio	take thought
krywi ddall pyſtol	A wee'le	kuſan	A hylle
k.o blaen u.		kuſany	kylle
ku		kut moch	Swynecote
kuch		kwbyl	Hole
kuchio kydu cho	Frowne	kwch llong	A botte
kudun gwlan	A locke of wolle	kweſ gwenyn	A hyue
kuddiaw	Hyde	kwlwm	A knotte
kuddiedic	Hydde	kwd	A poke
kuddſa	Hydyng, a hoozde	kweryl	A quarell
kuddugyl	A cottage	kweſtiwn	A queſtion
bwth		kwmpas	Compas
kuſicul ſiambyr	A chambze	kwmpaſſy	To compaſſe
kufyddrhan ot braich	A cubyte	kweſt	A queſt
kul diſras	Leane	kwlwm dalen	A bowe knot
kulhaic diſrasſan	Waxe leane	kwlwm gwi dic	A true loue knot
		kwm	A dale
		kwmbra	Comber
		kwmbraus	Combzaunce
		kwmpeui	A company
		kwmpeinius	Compenable

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
kwndit	A condyt	ydd ẏn i ſidlo	coznes
kweiſyr	A queuar	kw:wſydd	A lebz:war
ſayethe		kw:wgyl ne	A cozougle
kwnic	A cony	ſola ſroen	
kwnſwest	Conqueſte	kwrſyr	Courkewe
kwnſwerio	Conquere	kwrt	A courte
kwngyr	A congar	kwrten gwely	Curten
kwnſſwrth	Conkozte	kwrteiſi	Courtely
kwnſwrddio	To connkozte	kwrtiwr	A courtyer
kw rches		kwrteis	Courteſſe
kwntyr	Countre	kwrlid	A couerlet
kwnterſetio	Coũtrekayte	kw lidwr	
kwnſtabyl	A conſtable	kwſtard	A cuſtarde
kw:ſtableth	Conſtable-ſhyp	kwyl	A quyll
		kwylt	Quyle
kwpan	A cuppe	kwſtwm	A cuſtome
kwpbwrdd	A cupboꝛde	kwſtomer	A cuſtomer
kwppl	A couple	kwſtymol	Cuſtomable
kwppl tup	The rafter	kwt moch	Swynſty
kwplys	Couples	kwtta	Cuttayled
kwplyſſy	Couple	kwtiome dwca	Tucke
kwrh ne	A kyttell	ſio gwiſc laes	
pais merch		kwttys	A cutte, lotte
kwrr ſi tom	A curre	kwymp	A falle
kwr ymyl		kwympo	Fall
kwrs redſa	A courſe	kwyn	A playne
kwrſt	A kercheſ	kwyno	Playns
kwrſt llaw ne	A handker-cher	kwyr	Ware
napkyn		kwyrs hoſan	A clocke
kwiwſ	Ale	kwyrs llain	A pece
kwiwſ newẏ	Newe ale in	kwys	A kozowe

¶ Kamberaec	Saxonaec	welshe	Englyshe
Kwyset	Gullet	Kysathrach	Alyaunce
Kwyso		Kysathrachy	Alye
Kyo blaen y.		Kyserbyn	Agaynst
Kybolsy	Polylshe, flecke	Kysebyr Bal ewic	Bagged
Kybolsaen	Slycke stone	Kyserbiniet	Wete
Kybydd	Cnuetoulse	Kysion	Ryghtuoulse
Kybyddtot	Couetoul-nelle	Kysiownder	Ryghtuoul-nelle
Kybyddy	Couete	Kyseilit	A felowe
Kybi		Kyseillach	Felowlhyp
Kyd	To guyder	Kyseicth	Of one
Kydsod	A gree		language
Kydwybot	Conscience	Kyseilony	Stray
Kydwybodus	Cõscionable	Kysanedd	Furnylshed
Kydio medsio	Medyll	Kyseilouni	Stray
Kydio o gi a gast	Lyne	Kysedd	
Kydia odarth a buwch	Bull	Kysio	Yncalfe,
Kydsynnio	Consent	Kysiot	Hyre, wages
Kysa ne kysan	Hole	Kysiegi	Hyre
Kysar		Kysseith	Confection
Kysarwydd	Experte	Kysraith	Lawe
Kysarwyddyt	Experience	Kysreithiwr	A lawer
Kysdrwyddo	Instructe	Kysrinach	Reken
Kysarfod	Mete	Kystriuiethy	Serrete
Kysarfodiat	A metyng	Kystriwr	A rekener
Kysarth	Salute	Kysrodded	Twyneb
Kysarchwyl	Custodye	Kysrodeddy	Twyne
Kysarth	Barke	edasedd	threde, twyst
		Kysetwyr	Selye

q Cambꝛes	Saesneg	welshe	Englyshe
kyfrwyfer	Sleyght	kyffyr	An engyn
kyfrwng	Interceſſion	kyffyſſeu	Cuffes
kyfrwywr	A ſadler	kyhuddedic	Accuſed
kyfſiwr		kyhyr	Brawne
kyfwleh		kyhwſan ſal gnawd ar an fal o dꝛa chewdwr	Swagge
kyfſlym	Nymble		
kymyſmder	Muyck yelle		
kyſing ne ancheng	Narrowe, ſtrayte	kylafaredd	Arbitrament
kyſing gyngoꝛ	Perplexitie	kylafaredd	Arbitrate, cõpounde
kyſyngdꝛa	Narrowneſſe	kylafarwr	Arbitratour
kyſtyw	Suche	kylennic	Newe yeres gyfte
kyſtyw gwr a ſiwyn	Twylyght	kylymp ſiwſwn	knyttes knot
kyff	A ſtocke	kyllit bꝛenhin	Kynges rent
kyffaith		kymberaec	Wallhe
kyffeithio		kymbꝛaes	A walſhwoman
kyffelyp	Lyke	kymbꝛo	A walſhman
kyffelyppy	Lyken	kymbꝛy ſiad	Wales
kyffelyppiwydd	Lykelynelle	kymbꝛy-boboſ	Walſhmen
kyffes	Confeſſion	kympeſſ	Compell
kyffeſoſ	Confeſſed	kymedꝛoſ	Moderat
kyffeſſy	Confeſſe, ſhryue	kymmedꝛoſi	Moderate
kyffro	Sterrynge	kymepedic	Acceptable
kyffroi	Moue	kymeryd	Take
kyffroua	Moued	kymwedd	Bounde
kyffoden	A wymple	ſeſſwair	
kyffyloc	A wodcocke	kymeryd	Enterpryſe

¶ Kymraec	Saesonaec	Welshe	Englyshe
arnaw	take vpon		
Kymeryd ana dyl	Take a bzethe	Kynnef	Er whyle
Kymeryd kyssur oe newyd	Take herte a gretle	Kynffon	A tayle
Kymrwd mor ter	Cyment	Kynnyffonnoc	Tayled
Kymen	Discretz	Kynneu tan	Kyndell
Kymendot ne ddoethineb	Discretion	Kynddeiroc	Woode
Kymeny		Kynddaredd	Woodnelle
Kymperfedd	The myddell	Kynddeirogy	Rage
Kymmyn	comunyng	Kynenid	Natiue
Kymmunedic	Comuned	Kynnen	Contention
Kymmyn neu kymmynaeth	Bequell, bequethyng	Kymeny	Contende
Kymmynp neu roddi drwy	Bequethe	Kynflith	
		Kynor	
Kymhwyso	Coũter poyse	Kynoc	The pzinci (pall
Kympiwr	A hewar	Kynogni	
Kympiny	Hewe	Kyngaws	
Kymmyscu	Mingled	Kyngor	Counsayle
Kymmyscy	Mengle	Kyn gynted	As sone
Kyminyscyd		Kyngorwr	A counsayler
Kyn	A wedge	Kyngallfeun	Burre
Kynhayarn	A chesell	Kynganedd	Content
Kynsas	Kanuas		concorde
Kynyor blayn	Before, er	Kyngladur	Rele
Kynbryt sant	Sãct cutbert	Kyngwystyl	A wager
Kyndryn		Kyngwystlo	Lay a wager
		Kyndyn	Frowarde
		Kyndynrwydd	Frowardnelle
		Kynthonun	Waggotte
		Kynthonllyt	
		Kynlyn	Folowe
		Kynllaeth	

¶ Cambꝛe	Saesneg	Cymmꝛaeg	Englyshe
kynkkwyn	To dogge	kyscy	Slepe
kynkkyfan	A leasshe	kyscadurus	Slepy
kynkkyfany		kysgadyl	Comparable
kynyrh		kysgadly	Compare
kynyrhyol		kystudd	
kynyrrhy		kythraul	A feude
kynt		kythreulic	Fendysshe
kyntel	Furke	kythreulies	A shrewde
kyntaid		kythuddo	Chafe
kynnwys		kyw	A chekyn
kynnwyso	Compyssle	kywain	Carye
kynnydd		kyw gwydd	A goselyng
kynnyddy	Thryue	kywen	A henne
kynnyddweſt	Cryssome		chekyn
kyr	Bysawne	kyweir kyweiriad	Reparation
kyrenddyt	Areche	kyweir neu arwyl	Dole
kyssegr	Conſecration	kyweir ſlaeth	Rendles
kyssegr neu noddfa	Sentuary	kyweirgown	A wreſt
kyssegredic	Conſecrate	kyweirio	Repayre
kyssegry	Conſecrate, halowe	henbeth	Dzeſſe
kysswllt	Joynyng	kyweirio ſſeder	Curry leather
kyssyllty	Joyne	kyweirio teſyn	Set a harpe
kyssylltiad		kyweirio gweiſy	Make a bedde
kyssegry egkwys	Dedicate	kywayth	Richeſſe
kyſſeriat ar egkwys	Dedication	kywaythoc	Ryche
kyſcot gwaſ-	Shadowe	kywaythoge	
kyſcoty	Shadowe		

¶Kymrecg	Saxonice	Dutche	Englyshe
Kywi'ydd	Shamfastnesse	Ledionedyswys	Lede
Kywilydduo	Shamefastte	Lestenant	Leketenante
Kywilyddus	Be ashamed	Lesel	Leuell
Kytgam	Haume	Leuein	Leuer
Kytgamu	Bourde	Letus ilyseum	Letres
wair		Leysens Senec	Licence
¶Llabyddyn		Lisfres	Lyuerap
Labet	Alaben	Lisores	Lycopodes
Labyrpsen	Labour	Lingrio tario	Lyngas
Labyrpsenwei	Laboure	yn ilsi	
chis		Liber	Lycoure
Lachdwy	Wolke	Lili	Alyly
Ladyl	Aladell	Londsio	Ladyge
Laise	Alaghe	Lorane flowres	Laurence
Lafrwyn		Lowlaw	Hande to
Lamp	Lampe	Lowyo ne Bato	Hande
Lampzei	Alampey	Lowyodic	Alowe
Lanier	Alaunterne	symradwy	Alowed
Larwm	Larde	Lowyo ne dod	Alowe
Lasuk ynoi	Laloure	yngymradwy	Like euan
chi		Lucefange	gelisse
Lac	Alare	swi	Lure
Lasio	Lace	Lur	Alure
Latyo	Lartes	Luse	Louer
Lappio	Lappe	Luser swll y	Aludde
Lawrwydden	Alaurell tree	mwe	
Layser	Leyser	Lwyn	
Latymer			
Latymery			
Lawnt	Lawnde		

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Lwcs	Lucke	farnoc llyfeun	
Lwcsus	Lucky	Llaetha	
Lwsti	Lusty	Llafassy	Dare
¶ Lytter	Lytter	Llafassus	Bolde
Ll. o blaen a.		Llafyn gyllell	A blade of a knyfe
Lla nellaw	A hande	Llafur	Laboure
Llabi llabwst	A lobbye	Llafuriaw	Laboure
Llabyddio	Stone	Llafurwr gweithwr	A labourer
Llaes mdd[illegible] tynn	Slacke	Llafurwr arddwr	A husbande man
Llac pwll	A lake	Llai lliw arbarch	Wunde
Llad		Llai hychanach	Lesse, fewer
Lladin	Latine	Llaiß	
Lladinydd	A latiniste	Llaibio	
Lladrat	Theste	Llaid ne sucyn	Mucke
Lladrat o gyssegyr	Sacrilege	draeth	sandes
Lladrata	Stele	Llain	A pece
Ladd	Kyll	Llaith	Moyste
Ladd a phladur	Mowe	Llaithaw	Ware moyst
Lladd a llif	Sawe	Llall	The other
Lladd a llif ddur	Fyle	Llam	A skyppe
Lladdfa	Slaughter	Llamp	Leape
Llaes	Syde	Llamforch	A style
Llaesder	Sydenesse	neu camfa	
Llaesy		Llamiddydd	A lopstar
Llaeth	Mylke	pysc	
Llaethoc		Llan	
Llaeth yr ysgy			

¶ Kamberaec	Saxonaec	welshe	Englyshe
Llanw	A flode	Llechen	A lytell slate
Llath		Lled lydanach	Broder, brede
Llath llatheid neu llathen	A yarde	Lled llydandet	
Llathen o ddur	A gad of steele	Lledfegin	A playre
Llaȝs ne thoȝas	A gozrell	Lledael	
Llattar		Lledeu	A clykke of a tree
Llawer	A baude	Llediaith	Demure
Llaw	Many	Lleddyf	Demurenelle
Llawn	A hande	Lleddfy	
Llawr tuy	Full	Lledhollt pren	
	Flozthe of a house	Llednais	
Llawn lloneid ar y lleuad	The full moone	Lledneis wydd	
Llawoc		Llednoeth	
Llawes	A lleue	Lledpar	Lether
Llawrydd		Lledpenwydd	A brace
Llawrydd roc	Our ladies psalter	Lledtrawd	
Llaswyr swair		Lled egored	Place, sette
	A place, a sted	Lleder	A boyce
Ll.o Blaen e.		Lledryn braith	Swete milke
Lle	A slate	Lleddf	Crye
Lleban		Llehau gosod	
Llebanaidd		Llef	Shaccle
Llech ne pscla tyssen		Llesrith	A dȝye keloue
Llechwedd		Llesain	Lessen, dimynysshe
Llechweddiat		Llesrithen haint	
Llecheden		Llesether	
		Llegach ddyn	
		Lleissau	

¶ Camraec	Saesnec	welshe	Englyshe
	Makes	diy	
Lleisio	uopsi	Lletywr	An halte
Lleitho	way moyste	Lletywtaur	Hostes
Lleithion		Lletty	Querlye
Lleithie		Lleuki	Lucy
Lleisiw	Lyke	Lleuad	The moone
Llem	Sharpe	Lleuad gr gil	
Llemaim	Skyppe	Lleuer	Lyght
Llemgamdo		Lleuey	A louce
	A wyndying	Lleuoc	Lowsy
Llenkliciu	shete	Lleuocka	A lowlyng
Llenw	A shete	Llew	A lyon
Llepiaw bakei	Fyldnowll	Llewye	Swonyng
Lleu	Lappe	Llewygy	Swoune
Lle r gwre-		Llewes	A lyonesse
gys	Gyrdell stede	Llewych	Glymring
Lles prossyt		Llewenychy	To be gladde
Lle saad	Sporte	Llewpard	A leparde
Llesc	Sporkette	Lleyc	A lay man
Llescedd	Feble	Lleytyr	A thefe
Llesfneir	Febleneſſe	Lleytryn	A mecher
Llesowrio	Fayntneſſe	Llia blaen i.	
Llestair	Fayntis	Llian	Lynen clothe
sludd	Lette	Llian amdo	A wyndying
Llesteirwydd			shete
Llesyr	Hynderaunce	Llian gwyd	A meane
Lletuy	A pellell		clothe
	A lodge, her-	Llinwe	Weyny
Lletyuy	borowe	Lliosawe	Wany
Lletygyffre-	Lodge	Lliosowgrw-	Diuerlytte
52	An ynne	ydd ne sawero-	
		L.u. edd	

¶ Kamberaec	Saxonice	welshe	Englyshe
Llid	Wroth	Llioſdyblygy	Multiplie
Llidiaw	Angre	Llith gwerth	A leſſon
Llidiaw	Angry	Llithio	Allure
Llif llifeiraint	A cloude	Llithiedic	Made
Llif i lifio roet	A lawe	Llithiedic Balbi	
Llif ddur	A fyle	Llitbuc	Slypper
Llifddwr	Flowyng water	Llithio	Slyppe
Llifaid Balarf		Lliw	Colour
Llifo hogi ar Baen bleiddiaw llif	Grynde	Lliwydd	A dyer
Llifo	Flowe	Llywa	Dye
Llifo a lliw	Dye	Llywdwy	
Llifio pren	Sawe	Llywdydd	Daylyght
Llifio hafarn	Fyle	Llywypant	Umbrage dyng
Llifiany		Llywyo	Umbrayde
Llillen gafr	A gote	Llywys dda i liw	Well coloured
Llin	A lyne	Ll. o Blaen o.	
Llin llyſeu i wneuthur lliain o honun	Lyne, flaxe	Llo	A calfe
Llindio		Lloegyr	Englande
Llinin	A lyngell	Lloffa pd	Glene cozne
Llinynio	Lyne	Lloft	A lofte
Llindagy	Strangle	Llog Byſſoc	Wage
Llinor	A whele	Llog o die	
Llinos ederyn	A golde fynche	Llogi Byſſogi	Heyre
		Llogwrn	
		Llobio	
		Lloy	
		Llong	A ſhyppe

¶ Cambꝛee	Saesnec	welshe	Englyshe
Lloneid	Fylled, kull	Llunieddydd	
Llongwr	A shyppman	Llunieidd	Shapen
Llonder		Llunio	Shape
Llony		Llundain	London
Llonwi ne	Fyll	Llus	
ssru wi		Ll. o Blaen. w	
Llonydd	Styll	Llw	An othe
Llonyddwch	Rest	Llwch	Duste
Llonyddy	Patiẽtie	Llwdyn	
Llorf		Llwdyn dafad	A weder
Llorfdant		Llwdyn y gloch	Belweder
Llorp			
Llosc	A burnyng	Llwfwr	Cowarde
Lloscedic	Brent	Llwgyr	Corruption
Lloscy	Burne	Llusyn diarw	Smothe
Ll. o Blaen u		Llwsyn	
Llu	An hoste	Llwm	Bare
Lluched mellt	Lyghtnyng	Llwy	A spone
Llucheffa eira	A drykte of	Llwybyr	A pathe
Llucheio	Dzpue(snow	Llwybraw	Make a path
Lludw	Asshes	Llwybyr arall	
Lludsyd		Llwyd sliw	Russet
Lludsyd		ar Brethyn	
Llueft		Llwyd Bal	Moldy, mu-
Llugoꝛn ne lamp	A lampe	hen Bara	stie
Lluman me- ner	A baner	Llwydo Bal Bara	Molde
Llumbren		Llwyd Bal	Hooze
Llumeid		blew ne wallt	
Llun	Shappe	pen o henaint	

¶ Kymraec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Llwyddaw		Llygadwyr	Squynt eyed
Llwyddaw	Prosper, spede	Llygadfrith	
		Llygadlas	
Llwyddiont	Prosperitie	Llygadtrawc	Cogle eyed
Lluddiannus	Prosperous	Llygadrwth	
Llwyfen	An elme	Llygeidioc	Eyed
Llwygaw	Swoune	Llygatgoch	Bleat eyed
llewygy		Llygadtyny	Foxspeke
Llwyn coet	A grove	Llygadrythy	Gale, stare
Llwyn ar gic	A loyne	Llygadgamp	Wynke
Llwyn hidydd llyfeun		Llyoan	Brode
		Llydan y ffordd llyfeun	Plantayne
Llwynoc	A lore	Llydandet	
Llwynoges	A shr lore	Llydany	Brethe
Llwyth	A lode	Llyfy	Make brode
Llwytho	Lode	Llyfyn	Lycke
Llwythoc	Laden	Llyfynhau	Smothe
Ll. o vlaen y.			To make
Llyc diyfcoleic	Laye, leude		smothe
Llyc pyfy		Llyfny ar oge	Harowe
Llygad	An eye	Llyfyr	A boke
Llygad ar gard neu ddis	Ale	Llyffant melin	A trogge
		Llyffant duy	A tode
Llygol	Of the laye lee	daſadenoc	
		Llyffantes	
Llygad y dydd	Dayly	Llyfether	A payre of tettars
Llygad my	Horſe muſcle		
heryn pyſc		Llygoden	A mouſe
Llygad tar haint		Llygoden y derwederyn	Woodpecker
Llygadoc		Llygoden goch	

XUM

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Llygoden	A ratte	Llysseu pen-	Houselyke
francec		ner tai	
Llygry	Corrupte	Llysseu meir	Mary golde
Llym	Sharpe	Llyseu iefan	Mugwozte
Llymder	Sharpnesse	Llyseu gwyd-	A palsneppe
Llymesten	A sparow-	delic	
	hake	Llyseu siop-	Spyce
Llym yn llyga		peu ne speisys	
id llyseun		Llyseur hidil	
Llyma	Here, lo	Llyseu llwy-	Mugwozte
Llyn ne ddiod	Drynke	dion	
Llyn o ddwfyr	A ponde	Llyseua	Gather her
Llynger	The wozmes	Llysy gwr-	Refuse (bes
Llynges	A nauy	thot	
Llynu	To infecte	Llysygwrthod	Chalence
Llynky	Swalowe	yn ens west	
Llyncswlwm	A drawyng	Llyssowen	An ele
	knot	Llyw ne ar-	A lozde
Llys plas	A courte	glwydd	
Llys ne llys-	Slyme	Llywyaw ne	Gouerne
nafat		llywadraythy	
Llys ne lly-	Refuse	Llyw pysco-	
siant		dyn	
Llysenw	A nyckname	Llyw llong	The sterne
Llysenwi		Llywadraeth	Gouernañce
Llysdad	A stepfather	Llywodray-	A gouernar
Llyssam	A stepmother	thwr	
Llysiant	Refusyng	Llywadray-	Rule
Llysseun	An herbe	thy	
Llyseun ue	A floure	Llywydd	
Blodeun			

54

¶ Kymraec	Sacsonaec	Welshe	Englyshe
My. o blaen a.		Mae	
Mab	A sonne	Maeddy furo	Beate
Mabmaeth		Mael	Auayle
Mabiaeth		Maelio	Auayle
Mabolaeth	Chyldehode	Maelerieth	
Mabawl	Chyldyshe	Maelys	Mayles
Maculbrych	A spotte, blemyshe	Maen	A stone
		Maen gwyth fawr	A pzecious stone
Mabaidd	Chyldyshe	Maen melin	A mylstone
Maculyl brychy	Dekyle	Maen mynor	
Macswy		Mapre	A mapze
Mach	A suertie	Maes	A felde
Machlut haul	The sonne sette	Maesa	To walke vnto the feldes
Machlata	Sette	Maeth	Nozyshe .ael
Mal haul		Magyl i ddasla peth	A snare
Mad da	Good	Magwrieth	Nozyshyng
Madarch	Code kookes	Magy	Nozyshe, foster
Madarchen			
Madwys	Contentent	Magy ne ymddwyn	Bzede
Madyr i siwo	Madder		
Madyr gor	Mattre	Megod mage dic	Nozyshed, bzedde
Madyr o pustry gor	Martyr		
Madrondot	Astonyshednesse	Mahaen	A ráme, tuppe
		Mar	May
Madrondot o ben	Swymynge in the hed	Maidd	Whey
		Mail	
Maddau	Forgyue	Mail	
Maddeuaint	Forgyuenesse	Main amprat	Small

¶Cambree	Saesnec	Welshe	Englyshe
Wain val lli. ain	Fyne	Wamwys	
Wainhau	Ware smal	Wan	
Wains	A benche	Wan geni	Mole, hony spotte
Waip erfin	Turnep	Wanec llaw	A glouе
Wair	Wary	Wanec	
Waith	Ample	Wanecy	Declare
Waits	Watche	Wanwiaidd	Fyne
Wäkrell	A mackerell	Wanwl	Fyne
Walmegys	As	Wanaw ynys	The yle of Manne
Wal i arwain peth ynthe	A male	Wansier	Wanger
Walais dry. gioni	Walyce	marcḣ	
Walweden ne malwen	A snayle	Wanson	Patter
Walkyn popty	A malkyn	Want	
Waly	Grynde	Wantach	Totheleſſe
Wall		Wantachedd	
Walſt	Waulde	Wantais	Auauntage
Wallter		Wanteiſio	
Wam	Wother	Wantel	A mantyll
Wam eccleis	A mynſter	Waran	
Wamaeth	A nourryce	Warbyl karrec	A marble ſtone
Wamolieth	Moderhede	Warc eſangelwr	Warke the euangeliſte
Wamon	Moder	Warckne nod	A marcke
Wamoc ellwyf	The moder	Warkio nodi	Warcke
Wamwys ne Wam miſal	The dammne	Warch	A hoyſe
		Warch diſpadd	A geldyng
		Warchaidd	Hoyſelyke

¶ Kamberaec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Marchoc	A ryder	Masarn	Malar
Marchoc brddol	A knyght	Masw	Lyght
Marchogaeth	A rydyng	Maswedd	Lyghtnesse, tryfelles
Marchfieri		Mastyff	A mastife
Marchnat	A market	Mater	A mater
Marchnata		Materp	Make a mater
Marchwr			
Marchwraidd		Materiol	Materiall
Marchwriaeth		Mattrys	A mattres
Marchwraint		Mathew	Matthewe
Marchwial,		Mathias	Matthye,
Marl	Marle	Man	Myne
Marlio		Mawd henwmerch	Maude
Mars planet	Mars	Mawed	
Marsiand	A marchant	Mawl	Mayse, laude
Marsiandwr	A marchant man	Mawney	A turke
Marsiandi	Marchandise	Mawr	Greate
Marsiandiaeth		Mawrfrydus	Hardye
Marw	Dye	Mawrhau	Magnyfie
Marwar		Mawredd	Greatnesse
Marwydos	Embzes	Mowredd	kynges maiestie
Marwdd	Deedly	Mayntumiad	Maintenaunce
Marwol	Deedly	Mayntumio	Mayntayne
Marwdon	Sciurke	M. o blaen e.	
Marwlawn		Mebyn	
Marwnad		Medek	
		Medekwr	A repar

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Wedi	Repe	Weddylio	Wynne
Wedyat	Reppyng	Weddyliat	I thought
Wedlei	Wedley	Weddlot	Dzonkenesse
Wedlio	Wedyll	Wyddylgar	Thoughtfull
Wedry	Can	Weddwaint	Dzonkenesse
Wedry o ywr- th beth	Can skyll	Wefyl	
Wedrus	Wel manered	Wefys ne syfi	Strawberies
Wedsyn	I medycyne	Wegen	Wegge
Wedd dzodd	Wede	Wegis	Euenas
Weddyglyn		Wehin	
Weddal	Sokte	Weigryn wayw	Wigrym
Weddal bal wy	Reere	Weillion	Thze leaued gralle
Weddaf	Quod I	Weinwen	
Weddi	Quod thou	Weipen	
Wedd ef	Quod he	Weithyng	Folter
Weddic	A leche, a surgion	Weistyr	Waylter
		Weistres	Waylstrelle
Weadiginiaeth	Surgery	Weistri	Waylstry
Weddygyn llyseun		Weistrolaeth	Waylterlhyp
Weddy medydanny	Enioy, posselle	Weistroli	Waylter
		Wel	Hony
Weddpant	Possession	Welin baly	I myll
Weddianuol	Polleding	Welin bay	I fullyng myll
Weddeuant	Forgyuenes	Welin beirth	I hozle myll
Weddw	Dzonken	Welin wynt	I wynde myll
Weddwi	To bedzonke		
Weddwl	Wynde		

¶ Kanberaec	Saesonaec	welsh	Englysshe
Melina		Mesur	Mesure
Melus	Swete	Mesura	Mesure, mete
Melusker	Swetnesse	Metel	Metall
Melynll wyd liw ar barch	Roen	Metelus bal arf	Free
Melyn o liw	Yelowe	Methy	Mylle
Melyn wy	Yolke of an egge	Methyant	
Melliten	Lyghtnyng	Meu ne eid dosi	Myne
Mellteuny	Lyghten	Mewn	Wythyn
Membran	Parchement	Mewyd	
Men	I wayne	My. o blaen i.	
Menegy	Tell	Mi ne myfi	I
Menybyr	Helue	Mic	
Mer	Mary	Michael ne	Michael
Mer helic	Redde wyllowe	Mihancel	
		Mil dec cant	I thousande,
Merf		Mil milfyw llyfeun	
Merlys		Mieren	I bzere
Merwinorhac anwyd	Chyll	Mierinllwyn	
Merwindot	Smartyng	Milain	Rude
Merch	I woman	Mileindra	Rudenesse
Mer yw	I iunipertree	Mili wy decant mil	I million, i. My.
Merthyr	I martyr	Milfyw	
Merthyrdom	Martyrdome	Milgi	I grayhunde
Merion Swarch		Miliast	
Merlliwn	I merlyon	Milwr	I champyon
Mes	Maste	Milwriaeth	Chyualry
Mesen	An oke corne	Milltir	I myle

Cambrice	Saxonice		
Milltir ffrenic	A leage		
Min			
Min aryf.	Edge		
Minioc	Edged		
Mingam	Wrye mouthed		
Mingamp	Mowe		
Minial symudo gwefle bal yn dywedyt	Patter		
Mintys	Myntes		
Mintag	Lampylle		
Mirain			
Mis	Monethe		
Mis Jonawr	Moneth of January		
Mis chwefror	Febrvary		
Mis mawrth	Marche		
Mis ebrill	Aprill		
Mis mai	May		
Mis mytheſin	June		
Mis gorffenna	Julye		
Mis Awſt	Auguſte		
Mis medi	September		
Mis hydref	October		
Mis tachwedd	Nouember		
Mis rhagfyr	December		
Miw	Mewe		
My. o blaen o.			

57

welſhe	Engliſhe
Moch	Swyne
Moch bychain ne pryſed perfrithion	
Modfedd	An ynche
Modrwy	A rynge
Modrwyddic	A male rynge
Modrwyoc	Decked with rynges
Modrwyoc bal gwallt	Curle o, crylps
pen	
Modryb	An aunte
Modd	Facion
Moddus	Factoned
Moddgar	Well fashioned
Moel ebwallt	Baulde
Moel ne ebgyrn	Horneleſſe
Moel ne copa mynydd	A hyll
Moeledd	Bauldnes
Moelyſtot	
Moelyſtodi	Go a gaddyng
Moelthon	Horpas
Mogelyd	Erchewe
Mol	
Molet ne gyfrſi	A kercher

¶ Kymrèeg	Lecsonere	welshe	Englyshe
Moli		ffonwaew hir	
Moli canmol	Prayse	Mort	A morte
Moliant	Laude	Morter	A morter
Moliantus	Praysed	Mortgaedy ne bud	Mortgage
Molianny	Prayse	Mortais thwyll	Mortelle
Mold	A molde	Mortaisio	Mortayse
Moes ne arfer	Mannr	Mortrawe thyw bwyd	Mortelle
Moes dyno a bynych	Gyue a courtely	M. o blaen u.	
Mockio gwattwor	Morke	Muchudd	Gette
Mor y weilgi	The see	Mud diymadrodd	Dombe
Mor dda	So well	Mud ne dreys tuy	Houselhoolde stuffe
Mor alawnt	Howr galant	Mudan	Mute
Mordwy	A lea	Mudanieth	
Morfarch		Mudo	Remoue, flete
Morfa	Marshe	Mul	Specheleffe
Morfil pyfr	A whall	Mules anifail	A mule
Mor barwyn	Mearmayde	Mulwel	Myllwell
Mors wythugain o arian	A marke	Mynut awr	A mynut of an houre
Morbath	A thornbacke raye	Mynutun	A bucke
Morlo	Secole	Mynutie pr ecl wys	Ceremonies
Morwyn	A mayde	Myr	A wall
Morwynaidd	Maydenly	Murmur	Murmuring
Morwyndot	Maydenheed virginitie	Mursen	A calat
Morwynol	Virgins	mursenrwydd	
Morys peis	Morespycke		

XUM

q Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Wuscrell	Slothfull	Wwlsei	Woteley
Wuscrellni	Slouthe	Wwyn dian-	Gentell
Wusic bn or	Wuslike	swyn	
saith gelsyddyt		Wwyn i sWo	
Wusocul	Wosse	Wwyn metel	Wyne
W.o blaen w		Wwyniant	Fruition
Wwd bch bey	A bolte	Wwynder	Gentelnes
Wwdwl gw-	A cocke of	Wwynhau	Use
air	hey	Wwys	
Wwc	Smoke	Wwythe	
Wwll	Smoldery	Wwythic dref	Shrewelbury
Wwmblio	Wamwyll	W. o blaen y-	
Wwy lle me-	The saket	Wydyr	Weter
nybr		Wydrwr	A verlyfyer
Wwnei	Woney	Wyd wraic	A mydwyfe
Wwnwgyl	Thzote	Wyfyrdawt	Weinozie
Wwnwgyl	The inlep	Wesyno	Wusc, studye
troet		Wygy bal	Smoke
Wwnwgyl w	Coller	tan ne beth	
air ne bys-		gwresoc	
wair		Wygy rhac	Smolder
Wwng	Waane	dssic anadyl	
Wwrdyr	Wurdze	Wympwy	Frewyll
Wwrth wyll	A hammer	Wynawyd	An alle
Wwrei gwin		Wyned	Goe
Wustard	Wustarde	Wyned i me-	Shzyncke
Wwyalch	An osell	wn bal brethy	
Wwyalch y-	A cote	n ne liaw ne	
Wwyar (dwr	Blacke bery	bren ir	
Wwstyr	Wustre	Wyned ar	Lyght on a
Wwsel	Wousell	barch	hozse
		Wyned ir mor	Take the see

¶ Kymraec	Sescones	welshe	Englyshe
Myngor	Meaned	Napkyn	Napkyn
Mynguis		Nar	An elke
Mynn gafyr	A kydde	Nasiwn	Nacion
Mynmryn yn yr haul	A mote yn the sone	Naw .ty.	Nyne ti.
Mynsi	Hilles	Natur	Nature
Mynny	Wyll	Naturiol	Naturall
Myrydd		Nawdd	Defence
Mysey		Naws	
Mysstiff	Mylchefe	Nawsio	
¶ N.o blaen a		Nawhne'han net dydd	Noone
Nac	Nay	N.o blaen e.	
Nace	No	Ne neu	Or
Nabau	Denye	Neb ne r/w ddyn	Any body
Nad nac	Not		
Nad klais	A noyse	Nebun ne ryw bin	Some body.
Nad dros na ad	Let not	Neddei naddy	An addys
Nady kleisio	Showte	Nedden	A nyt
Naddy	Hewe	Neidio	Leape
Naddyal ne naddy a chyllell	Thwyte	Neitio o flond	Jumpe
		Neidyr	An addyr
Nael	A nayle	Neidyr y dwfyr	A water serpente
Nai	Neuewe	Neidiwydd	The temple
Nag	A nagge	Nef	Heauen
Naid klam	A klyppe	Nefawl	Heuenly
Naid ne nawdd	Protection	Nefolder	Heuenlynesse
Nain	Grandame	Nel	
Nam		Nenfwy	Toppe of a houfe

XUM

¶ Camraec	Saesnec	welshe	Englyshe
Ner arglwydd	Lorde	Nifwl	Mysle
Nes	Nerer	Nifwloc	Mysty
Nessau	Drawe nere	Nildwg	A nedleouse
Neu	Orelles	Nim ne nid myfi	Not I
Neuklty			
Neuadd	A halle	Nith ne nid tydy	Not thou
Neukltuol Val dyn	Selkewylled	Nith o gerennydd	Nese
Neur ef	Ye	Nithio	Wynnowe
Newid kyfnewid	An exchaūge	Nithley	A wynwyng shete
Newid da ne rad	Good chepe	Niwed	Scathe
Newidiaw	Chaunge	N.o blaen o.	
Newydd	Newe	Nobyl ne fflorin	A noble
Newydd tanlliw	Fyre newe	Nod y gornwyd	Pestilence
Newyn	Honger	Nod marc	A note
Newyndot	Hongrynesse	Nodi	Note
Newynoc	Hongrye	Nodwydd	A pynne
N.o blaen i.		Nodwydd ddur	A nedyll
Nibio	Nyppe	Noe henwgwr	Noe
Nicg	Nycke	Noe flestyr	
Nicgio	Nycke	Noeth	Bare
Nid neud	Non, not	Noeth diddillad	Naked
Nid gwaeth genyf vi	I had as leue	Nofyo	Swynne
Nid gwaeth gennyf	I care not	Noeth lymyn	Stryp naked
Nifer	A nombre		
Nifery kyfri	Nomber		

¶ Kamberaec	Saxonaec	welshe	Englyshe
Noidd y gog-ledd	Northe	Occupeiwr	An occuppyer
Nopyn	Anoppe	Ocbyrlliw roch	Occurre
Nos	Nyghe	Ocfaynyn	Haue
Nos natolic	Chriſtmas euen	Och	Woo
Nos ynyd	Shrouetyde	Ochain	Wayle
Nos pasc	Easter euen	Ochr	Edge
Noswyl Ieuan	Mydsomer euen	Ochroc	
Nôſi	Waxe nyghe	Od glaw wedy eulo	
N. o Blaen u.		Odi	Snowe
Nrdd		Od amynifer	Odde
N. o Blaen w.		Od ne os	Yf
Nwyf		Odieith	Oddes
Nwtmic	Numygge	Odid	Excepte
N. o Blaen y.		Odidoc	Exceding
Nychdot	Cõſumption	Oduy	Akyll
Nychy	Conſume, lau gwyſlhe	Oddwſneu	
Nychedic		oddyſyn	
Nyddy	Spynne	Oddifri	Yn erneſt
Nyddy g'wyden	Wyreth, a wyth	Ded ne ddyddieu i daly	Dayes of payment
Nyf		Ded ne oedran	Age
Nyth	Aneſte	Dedi am arnã	Truſt
Nythy	Neſte	Dfer	Vayne
O Bell	Bylomwhat	Drdi gohirio	Prolong
O bleit	Bycauſe	Dfercdd	Vanytie
Obry	Benethe	Dedioc	Aged
Ocburpeio	Occuppye	Dey	Alambe
		Dern	Colde, coldneſſe

Cornyshe	Saxonice	welshe	Englyshe
Oerfel	Coulthe	Olwyn	A whele
Oenyn	A lozy lambe	Olwen	
Oer	Colde	Olthain yſcyp farnoc	Trace an hare
Oeri	Coole	Omer bardd	Homere the poet
Oes gwr	A mānes age		
Oes ne ydyw	Ys	Onnen	An aſſhe
Oeſtyr	Oyſter	Opiniwn	An opynyon
Ofyn	Dzede	Or dwedd	At the lengthe
Ofynus	Dzedfull	Or'ne emyl	Blynke
Offer	Toole	Or	
Ogil dwm	Out of hāde	Oraydz	Dzenge
Offer llyſyr		Or bſayn	Tofore
Offis	An offyce	Or ol	Byhynde
Offiſial	An officyall	Ordyr	An ozder
O hyn allan	From hence forthe	Ordrio	Dzder
Offiſialiaeth		Ordinans ne ordinhad	Dzdynaunce
Offerwm	An offryng	Orddwyn	A betyll
Offrymy	Offer	Or neillu	A lone
Ol troed	Steppe of a fote	Organ	A payze of ozganes
Ol	Trace	Organ daneu	A payze of clericozdes
Ol bodicur wrach		Organwr vn a beydyr ganyr organ	A player at the ozganes
Ol bwyall lowdden			
Olaf	Hyndmaſſe	Organwr vn a wnar organ	An ozgan makernes
O law i law	From hande to hande	Orlayds clock	An hozologe
Olew	Oyle		
Olwydden	An olyue tree		

¶Kambereec	Saesonaec	welshe	Englysshe
Dyneſtwr	A champion	Pasiliwn	Paupilyon
Dwtcri	An oute crye	Pags	Pare
Dwen henw mab	Owen	Paham	Why
Dwen ne yw	Yowe tree	Pais dwblet	A doublet
Dyſtreds	Dyſtreche	Pais merch	A kyrtell
ffedder	fedder	Paiswyn	Chaffe
D ywrth	Fro, from	Palo yſtyllot	A pale
¶P.o Blaen a		Pal	
Pa	What	Pala	
Paam	Wherefore	Paladyr	
Pa beth	What thyng	Paledrydd ne ſſleitſier	A fletcher
Pa bryd	When	Paly	Pelue
Pa by	Whyche	Palis	A palays
Pabwyr	Weke	Palſſrei	A palfray
Pacs	A packe	Palf	Palme, pawe
Pacsio	packe	Palmer	A paulmer
Padell	A panne	Palm pren	Palme tree
Patell ffrio	A fryeng panne	Palmant	A pament
		Palmanty	Paue
Padellec glin		Pall ne aball	Faylynge
Pader	A pater noſter]	Pally methy	Fayle
		Pam	Why for
Padereu	A payre of beedes	Pall	
		Pan croen	Furre
Padriarch	A patriarke	Pan y bele	Warternes
Padreuwr	A bedeman	Pan pa bryd	When
Padyl	A padell	Panel	Pannell
Papol pibin	A payle	Pandy	A walkemyll
Paelet		Pann tewychy ad ar bretbyn	A thyckenyng
Pafais	paues		

¶ Camrēec	Saesnec	welshe	Englyshe
Panny	Thycke, full	Pascal	Pascall
Panier kawell	A pannyer	Pascweth	Pozke
Pannwr	Fullar	Pasc pascpat	Fedyng
Pannwk		Pascy	Fede
Pannyloc		Paspoit	Palspoꝛt
Pannply		Pass	Palle
Par ne kymar	A payze	Passes	Pallage
Para	Lastyng	Passio	Palle
Parabyl	A parable	Pastai	A pasty
Parablys	Paraboloule	Pasteiny difyr pwcth	Pastyme,
Pardwn	Pardone	Pastwn	A stafke
Pardyny	Pardone	Patrwn	Patrone
Paratoi	Ozdayne, pzepare	Patrwn ne bath yw ddyslyn	A paterne
Paris	Pares		
Parhau	Endure	Paun	A pecocke
Parhaus	Durable	Paunes	A pehenne
Pario	Pare	Pathew	A dozmouse
Parion	Parynges	Pawp	Euerychone
Parlwr	A parlour	Pawl apostol	Paul thapostol
Parot	Ready		
Parment	A parlyamēt	Pawl cae	A stake
Part	Parte	Pawlioni cae	Stake a hedge
Parti	Partie		
Partio	Take parte	Pawr	Pasture
Partiol	Partial	Payds	Page
Parsel	Parcell	Payntio	Paynte
Pas pesswch	Chyncroughe	Payntiwr	A paynter
Pasc ner suswyl	Easter	Pe	And yf
		Pecth	Pecke

¶Kymraec	Saesoneg	welshe	Englyshe
Pecked	A pecke	Pese yw flyn-	Pylles
Peckyn	A kardell	ey rhac rhyw	
Pechawt	Synne	haint	
Pechy	Synne	Pelen	A lytell ball
Pechadur	A synner	Pell	Farre
Pechadures	A synner	Pellen	A clewe
Peder apostol	Peter apostol	Pellter	Farneſſe
Pedestyrne wr traet	A kotewan	Pen	A heed
Pedestric		Pen ne ddiben	An ende
Pedler dyn yn arwein waar	A pedlar	Pendduyn	Blayne
Pedol	A horſe ſhoo	Goun wyd by- chan	
Pedoli	Shoo	Penhlwyad pyſc	A pyke
Pedoloc	Shodde	Pendant gw-	A pendant of
Pedrain	Buttocke	regys	a gyrdell
Pedwar	Foure iiii.	Pen gwrwf	Gyroute
Pedwar o- chroc	Four ſquare	Pen kywdawt	A cappytayne
Pedwaredd	The fourthe	Pen kenedyl	The beſt of the kynne
Pedwerydd		Pen ede	The ende of a thyede
Pefyr	Pyatle		
Pefredd		Pendiſt	A pentys
Peidio	Leue	Penty	A penthouſe
Peil	Pyle	Penkerdd	The head mynſtrall
Peilat ſlong	Pylote		
Peilliaw	Boulte	Penkoun	A rytmouſe
Peilliedd	Floure	ederyn	
Peirant		Pen kliain	A canope
Peirſ: craſy	Parche	eſeirad	
Pel	A ball	Penkwyd	Hoze heedede

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Penllwyd llysseun		Penwac pysc	A haryng
Pengrych	Curle heeded	Pennorllo	A mouſſell
Penguwch ffust	The cappe	Pensiwn	A pencyon
Pengalet llysseun		Penyt	Penaunce
Pengaled Valmarch ne ddyn anhyffordd	Heedſtrong	Penytpaw	Peyne
Pen bryn	Hyll toppe	Pentref	A vyllage
Pen bas		Pennuc	A trype
Pendro		Penygen	Paunche
Pendoll		Pen beddlot	A lwymyng
Pendromwnwgyl	Heedlyng	Penfeddw	Amaled
Penhaitch		Pentwr	
Penfrag	Gzout	Penkyry	
Penthwyn		Per	Swete
Penffrwyn	Heedſtall	Perchen	
Pen elin	An elbowe	Perchen bwa-	Archery
Pen elini aw	Shugge	Perfagyl (eth	
Pennaeth	A duke	Peran gellygẽ	A pere
Pennaethes	A duches	Perre diot o ſuꝑeran	Perre
Pennaethieth	A dukedome	Perfedd banol	Myddle
Pennod		Perfedd cos-	Bowell
Pennod a throſol	A pytche	ſudd	
Pennodi a throſol	Pytche	Perfedd	
Pennodi		Perſigedd	Chyll blayne
		Perſaith	Parkyte
		Perer inbren	A pynaple tree
		Pericul	Peryll, leoparde
		Perygluſs	Dangcrouſe, perylloule

¶Kymraec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Perl	A perle	Piblud	
Perllan	An orcheyard	Pigin gwisc	A byggen
Perthon	A pute cale	pen dyn bach	
Person	A person	Pibin diowl-	
Personolieth	A personage	esty	
Persli	Percely	Picpl	Pyccle
Pert	Perte	Piler	A pyller
Perth	A bushe	Pilori	A pyllary
Perthyn	Pertaynyng	Pil poptuy	A pele
Perthyny	Pertayne	Pildin	Gall
Pesswch	Coughe	Pilin	Pyllyon
Pestel	A pestell	Pilwin ne	A flight
Petris	A partryche	ffleicht	
Peth	A thyng	Pilio	Pyll
Peth er newid	Boote	Pilion gwarch	Pyllyng of hempe
Peusyth melin	Pylleryng	Pilis	
Pewter	Pewter	Pinn	A pynne
Pi ne piocen	A pye	Pinn escrifeny	A penne
Pic ederyn	A byll	Pinner	A pennar
Pico gwerpl	Pyke a quarell	Pinstacpl ger-wyn	A pynstalke
Picsell		Pitfel	A pytfall
Picsio	Pycke	Pission ne drwns	Pylle, stale,
Pib	A pype	Piso	Pylle
Pibo pfilomi	Squyrte	Pispot	A pyspot
Piboniwp	Yse hatchelles	Piw pwrs anifal	The bodder
Pibydd	A pyper	¶Pla	plage
Pigin Bak i ddraen	Poynt, pricke	Pladur	A sythe
Pibyl ne popyl	People		

¶Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Pladuraw	Mowe	Plycy	Bende
Pladurwr	A mower	Plymen	
Plakard	A placarde	Pop	Euery
Plan	A plane	Popi	Bake
Planio		Poppdd	A baker
Plany	A plant	Poptup	An ouen
Plaid		Poptaed	An ouenfull
Plaidio		Popol	People
Planigin		Popol cyffred in	Common people
Plant	Chyldze	Poeth	Feruent
Planta	Get chyldzen	Poethder	Feruentnelle
Plat	Plate	Poethi	Heate
Plattio	Platte	Poethwial	
Plas	A place	Pol bal aryf	Blont
Plastyr	A plaster	Polacs bwy- all enilec	A polare
Ple tros pa le	Where	Pont	A brydge
Plesyr	Pleasure	Por argkwpdd	A lozde
Plesio	Please	Porchell	A pygge
Pleth		Porfa	Pasture, herbage
Plethy	Wzethe, brayde	Porz	Pozke
Plun	A kedder	Porpin	
Plwm	Leed	Por kenin	Porret
Plwmp	The plumpe	Port cwkc	Pozt coullys
Plwyf	A paryshe	Portreiad	Pozttrature
Plwyfol	Paryshener	Porteos	Paztyes
Pletio	Pleate	Porth ne helpe	
Plyc	A wzincle	Porth ne ddrws	A porte
Plyckio, kyny	Plucke		
Plycyad	Bendyng		

¶Kambraec	Saxonaec	Iwrishe	Englyshe
Porthi	Feede	Praffan	Ware greate
Porthor	A porter	Praffler	Grollenes
Ports Racddrws	A portche	Prancs Prankio	A pranke Praunce a
Porthwys	A fery man	march	horse
Potaes	Pottage	Pratio	Prate
Pot	A potte	Pratiwr	A prater
Potegari	A pothecary	Praw	A proke
Potten ne pottel	A bottell	Pray Prayo	A pray
Potten wen	A haggas	Pregeth	A sermon
Pothan		Pregethy	Preache
Posiar	A katte henne	Pregethol	Predicable
Posnet	A posnet	Pren	A tree
Posstio	Oppose	Prennawl	A focer
Possek	A pollet	Pren troed	A laste
Posswrn		Prelate	A prelate
Post	A poste	Pren bocks	A boxe tree
Power	Power	Pren yw	An yw tree
Powdyr	Poudre	Prentys	Prentyce
Powdris	Poudre	Pres ne esydd	Praise
Powlio	Polle	Pres ymsang	Preale
Poyn	Payne	Presep	Maunger
Poynedic	Paynfull	President ne lywyawdyr	Presydente
Poyni	Punishe, pein	Presept	A precepte
Poyri	Spyt	Press	Prelle
Poyrun	Spyttell	Pressio	Prelle
Postokwyn	A croper	Prestyl	
¶Pradwys	Paradise	Prestyledd	
Pradwysaidd	Paradiselyke	Prefwiliaw	Inhabyte
Praff	Greate, grosse		

Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Presumptus	Presũptuous	Printiedic	Prynted
Presinnio	Presume	Puntio	Imprinte
Presumsiwn	Presumptiõ	Puod ne prio- dol	Propre
Pud ar dir	Pride		
Pudo tir	Mortgage	Puod wr	Pryde grome
Pud ne dduo	Dere	Puod wraic	Pryde
Pudd	Earth	Puodas	A weddyng
Pudd golch	Fullers earth	Puodoldeb	Propertie
Prif ne pen- naf	Cheife	Puns ne dwy- soc	A prynce
Puf y llenad	Prime of the mone	Punsipal	Prynceypall
Prifio	Thryue	Pus	Pryce
Prifelic im was amaythy	Pray	Pusio	Prayse
Prif asor		Probast	Prouoke
Prife sel	A preuy seale	Proctor	Proctour
Pufwynt	Prynceypall wynde	Prosi	Proue, assay
Pufforddd	Hyhge way	Profand	Prouender
Pucs	A pricke	Profadwy	Proued
Pucsio	Pricke	Proffit	Profecte
Pubied eda- fedd	A quyll of yorne	Proffitio	Profyte
Primac	A prymate	Proffitiol	Profytable
Prin	Scant, scarle	Promosiwn	Premotion
Prinder	Scarnelle	Propyr	Proper
Print	Printe	Prudd ne ddo- eth	Prudent, saage
Printiwr	A printer	Prudddeb	Sadnelle
		Pruddhau	Ware sadde
		Prudd distri	Sadde
		Pros	Prole
		Profes	Procelle
		Profession	Procellion

¶ Kamberaec	Saxonaec	welshe	Englyshe
Pryd tegwch	Beaultie	Pumpthecnos	A fourtenyght
Pryd o bŷd	A meale of meate	Punt	Pounde
Prŷde gwaith		Puntur	Penſyll
Prydus tec	Beautyfull	Pupur	Peper
Prydydd	A ryme maker	Puppuy rhyw afal	Pyppen
Prydlyfyr ne lyfer plygain	A prymer	Pur	Pure
Pryf a bwyty gadaethau	A mothe	Puredd	Purenelle
Pryf	A wozme	Puro	Puryfie
Pryf fada chor	Palmer	Putayn	A queane
Pryf penfrith	A bzocke	Pulppt lle i bregethyn ynthaw	A pulpyt
Pryf fluſtioc	An erwygge	Pwdyngen	A podyng
Pryf y dail	Caterpyllers	Pwdyngen au	A lyuerying podyng
Pryf genwair	The reed wozme	Pwdyr	Rotten
Pryf a bydd dan dafod ei	The gredy wozme	Pwff o wynt	A puffe of wynde
Pryn	Dale	Pwffard	
Prynu	Bye	Pwl	Blunte
Prynu am wei thred drwc	Abye	Pwl o olwc	Dymme
Prynpad	Byeng	Pwll	A pole
Pryſſur	Bely	Pwll budyr	A poddell
Pryſſurdeb	Haſte, buſynelle	Pwm garnat	A pome garnet
Pryſſuraw	Haſte	Pwmel cledyf	A pomell of a ſwerde
Pump	Fyue. v.	Pwmpa	Pome
		Pwmparis	Pome pares

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Pwy ne vaich	A lode	Gnowdio	plyte
Pwnc	A note	Pwyntyl carey	An aggle
Pwncs	A poyncte	Pwyts	A pouche
Pwnga gorun	Blayne	Py beth	What thyng
Pwrs	A purse	Pybyr	Thyrsty
Pwrsifant genad	A purcpuaũt	Pybyrwch	Thyrste
Pwrkas	Purchas	Pyc	Pytche
Pwrcasy	Purchale	Pygan	A paynym
Pwrpas	Purpose	Pycliw	Pitchecolour
Pwt o ddyn	A dwarfe	Pycloun	
Pwy	who	Pydew	A pytte
Pwys	peice, a poũde	Pynnio	Lode
Pwyso	Way	Pythaus	Endurynge
Pwyso o vn val ar i beyclin	Leene	Pythau	Laste
Pwysi o lyssen	A posy	Pys	Pese
Pwysi val o guau	A clystre	Pys bythion	Gray pese
Pwyth o lwniad	A stytche	Pys gwnion	whyte pese
Pwytho	Stytche	Pys gwyrddion	Gzene pese
Pwynt carey	A poynte	Pys y llygod	Fytche
Pwynt ar gnawd	Pipts	Pysc pyscawt	Fysche
Pwyntio amser	Appoynte	Pyscodyn	Fysshepoole
Pwyntio	To be in	Pysen ar lygad	Peerle
		¶ Rac or blayn	Byfore, forward
		Rac o ywrth	From
		Rac bron ne garbron	Before
		Racddaw	Byfore hym

¶Kymraec	Sacsonaec	Welshe	Englyshe
Racdduut	Fro thetim	Raw ỽrth	
Racoch	Fromyou	Ray gossodiat ar wyd pwlad	Array
Racor	Perfectiment	Rawyst	
Racouetch	Excellencie	Rawt	Route
Racorfraint		Rawter	Riotter
Racot oth ỽlaen	Afore the	Rayadyr	
Racot opwrthyt	Fro the	Raylio	Rayle
Raclaw		¶Rebeliwn ỽn godi yn erbyn y gystraith	Arebellyon
Rac flaenp	Go afore	Rebawd	Rebuke
Rach popty	Acolerake	Rebuwdio	Rebuke
Rac ỽa croes		Rec	
Rad ne ras	Grace	Record	Recorde
Rad eb werth ne diddrud	For nought	Recorder	Recorder
Radlawn	Gracioufe	Rech	
Raff	Arope	Redec	Ronne
Raff ancor	Cable	Redecor	Ronnynge
Raglaw	Shyrefke	Redecfa	A ronnyng place
Rai	Some		
Raid	Metellary	Rediad	Acourfe
Raidd gwayw	Aſpere	Redyn	Brake
Ramant		Redynen	Ferne
Ran	Parte	Rewefi	
Ranedic	Parted	Refetio	Reuet
Rany	Deuyde	Refyr	Fundament
Ranſwm	Araunſome	Refyrwm	
Raſcyl		Reiol brenhinol	Royall
Raw bal	Aſpade	Reiol aur	Aroyall of gold
Raw ruglo ne	Aſhouell		

¶ Camrāec	Saesnec	welshe	Englyshe
Relyw	Releue	Respwr	Receyuer
Reiolti	Royaltie	Rhaglwydd	A lorde
Reles yscrifen	A releace	Ridyll	A ridyll
Relesio	Relaxe	Rien	A virgine
Relfyn	A smale rope	Rieineidd	Virginlyke
Regyn ederyn		Rif	A nombre
Remedi	Remedy	Rifedic	Reknen
Rey		Rifo	Coũte recken
Reol	A rewle	Rifard	Richarde
Renc	A renge	Rimy	A ryme
Rent ne ardi-reth	Rente	Rin	
Rent eglwyfic	A benefyce	Rinkin ne opi-niwn	Opynion
Rental	Rentall	Rinkian dan-nedd.	Gnaſſhe
Respon	A reſponde	Ringyll	
Rescuw	Reſcue	Ringyllſenedd	A ſomner
Rescuwyo	Reſkewe	Rinioc	A thyeſſholde
Reudus	Deſante	Rintach	
Reseinio	Reſygne	Rinwedd	Uertue
Resignation	Reſignation	Rinweddeyr eglwys	The rightes of the holy churche
Reudusſaid	Vyllanouſe		
Rew	Froſt	Rinweddol	Uertuouſe
Rewi	Froſe	Ririo	Rere
Rewlyd	Froſty	Riſcyl	Barke
Reward	Rewarde	Riſcylyn	Rynde
Rewynt		Rifyll	
Reſing	Reyſyn	Riſtyllio	
Res	A rowe	Rith	Spyce, kynd
Reſel	A cratche, racke	Riw	Stepnelle
Reſtyr	A rowe		
Reſwm	Reaſon		

¶Kymraec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Ro ne rhyngto	Betwene	Roddi yn siet	Conkylke
Robert	Robert	Roi sais ar-	Snappe,
Robri	Robberye	beth ar bedyr	snatche
Roch		sael gasael	
Rod	A whele	Roddi heibo	Set a syde
Rotddyn	A vacabonde	Roddiat	Gylte
Rodio	Walke	Roi	Geue
Rodres	Pompe	Roi meichie	Put in suerty
Rodresy		Rol bal o bapyr	A roll
Rodressus	Arrogant	Rolio	Rolle
Rodresswr	A stately	Rosi ne ry-	Rule
	felowe	wosi	
Rodol		Rom ne ryn-	Betwene vs
Rodosi		gom	
Roeso	Welcome	Ronell	Cayle
Roesawy		Ros ne rossa	A bethe
Rodd	A gylte	Ros	Rose
Roddi	Gyue	Rosyn	A rose
Roddi hoyl yn	Cloye	Rosmari	Rosemary
y byw		Rost	Roste
Roddi awdur-	Alledge	Rostio	Roste
dot dios dda-		Rosur ni rosa	Newburgh
dyl		ur pentref sir	
Roddi olew ar	Aneell	Boy	
glas		Ruad	A roryng
Roddi sos	Beliege	Ruadwr	A pyrate
wrth dref		Rubalo	A rybaulde
Roddi cred	Handkaste	Ruban	A rubande
rhwng mas		Ruchion	
a merch	Hansell	Rudd	
Roddi honsel,			

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Rudd lliw r	Violet co-	Rwd ne rydd-	Rust
violet	loure	ni	
Ruddion	Bzanne	Rwd mesur	A rodde
Ruddell		Rwm ne ehen-	Roume
Rufain	Rome	gdwr	
Rufeinydd	A romayne	Rwmnai win	Rumney
Ruglaw rhw-	Rubbe	Rwmp tara-	
biaw		dyr	
Rugyl		Rwmp boy	Rompe
Rugyl bal	Laxe	floren	
bola		Rwy befyn	A butte
Rugyl groen		o dir	
Ruglo		Rwng	Bytwene
Rumen		Rwndel	Roundell
Rumengeft	Gozbely	Rwns	
Rull		Rwtfyn	A great
Ruo	Rooze		wedge
Rupai		Rwth	
Rus		Rwygiad	Rent
Ruftedic		Rwygo	Tere
Ruftoc		Rwygfa	Coze
Ruso		Rwyd	A net
Ruthun dref	Ruthyn	Rwyd pry	Spynners
Rut ne ruw	Rewe	copyn	webbe
ffyfeun		Rwyd adain	
Ruwl	Rule	pyfcodyn	
Ruwlio	Ruwl	Rwydo	
Ruwolus	Reuly	Rwydd	Spedy
Ruwofeth		Rwyddhau	Spede
¶ Rwbio	Rubbe	Rwyddteb	Spede
Rwbel	Rubbel	Rwyf i rwyfo	An oze

¶Kymraec	Saxsonaec	Welshe	Englyshe
Rwyfo	Rowe	Rydderb	Delyuerance
Rwyfur	A tower	Ryfedd	Meruaylouse
Rwyfath	An oze	Ryfeddod	A wonder
Rwym	A bande	Ryfeddy	Meruayle
Rwymedigaeth	A byndynge	Ryfel	Warre
Rwymedic (th	Bounde	Ryfelv	Warre
Rwympyn	A bonde	Ryfelvren bwa	A bowe
Rwympyn dyn bach	A lwadyl-bande	Ryfic	Pzelumptiõ
Rwymo	Bynde	Ryfygus	Pzelũptuous
Rwymo dyn bach	Swadell a chylde	Ryfygy	Pzelume
Rwyfftro	Tangyll	Rygyn ne holit	A flykter
Rwyftyr	Tanglyng	Rygyngy	Amble
Rwyftrys	Entangled	Rygloddy	Diſerue
¶Ry	To to	Ryhwyr	To late
Rybudd	Warnyng	Ryn	
Rybudiaw	Warne	Ryndot	
Rybyddiettic	Warned	Rynny	Starue
Ryc	Rye	Ryngy bodd	Pleaſe
Rych	A kurrowe	Rynnyon	Grotes
Rychor		Rys enw mab	Richard
Rychard ne ritſiard	Rychard	Ryta	
Rychwant	A ſpanne	Ryw	A kynde
Ryd	A fourde	Rywyoc	kynde
Rydit	Libertie	Rywogaeth	A kynde
Rydychen	Oxforde	Rywogaidd	kyndly
Rydd		Rywyad pyſc	
Ryddhau	Delyuer	¶Sabel	Iſabell
Ryddhau o eſſeirat.	Alloyle	Sach	A ſacke
		Sachait	A ſackefull
		Sachſwd	A poke

¶ Cimrꝛe	Saesnec	welshe	Englyshe
Sachlen		Saffrwm	Saffron
Sad	Sadde	Saffrymy	To saffren
Sadrwydd	Sydnesse	Saffrymetic	Saffroned
Sadell	A packe sadel	Saic	A messe
Sadler	A sadler	Saigo	Messe
Saeds	Sage	Sail	Fundation
Saek	A sayle	Sain	Grese
Saer		Saimio	
Saer prẏn	A carpentar	Saimlud	Gresy
Saer maen	A malon	Sain	Hounde
Saeṇ bẏrtwaen	A carte-wẏght	Sainiaw	Hounde
Saerniaeth	Carpentars crafte	Sainkomers wstyd	Saynt homers worsted
Saes	An Englyshe man	Sais	An Englyshe man
Saesnes	An englyshe woman	Saith	Seuen, vii.
Saesnaec	Englysshe	Saitz ſeren ſeirwl	The seuen starres
Saeth	A shafte	Saitssed	Seuenth
Saethẏ	Shote	Sal ne werth	Sale
Saethydd	An archer	Sal o waith	Sale
Saethy-ddieth	Archery	Salm	Psalme
Safcwndit	Sauecõduyt	Salter halen	Saltseller
Safgard	Sauegarde	Salio	Lyghe
Safyn	A snowte	Salwedd	Lyghtnesse
Safynaid	A mouthfull	Salyo	Make a sale
Safneidio	Monche	Sallwyr (ne) llaswyr	Psaulter
Safynrhythẏ	Gape	Sallwyr daupdd	Dauydys psalter
Safynrhwth	Gapyng		
Safrillyseun	Sauery!		

¶Kymraec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Sallwyr Vair	Our lady psalter	Sataen	Achesteyne
Samson	Samson	Saturnus planet	
Sannan		Sathry	Treade
Sanny	Amase	Sathyrsa	A tredyng
Sannedic	Amased	Sawdwst	Sawedustе
Sant	A sayncte	blawd y llif	
Santes	A saynt	Sawlt pityr	Salte peter
Santaidd	Sancted, holy	Sawr	Sauoure
Santeiddio	Saynt, sanctifie	Saws	Sauce
		Sawt	Assaultе
Sarn	Steppe	Say	Say
Sarph	A serpent	Saylet	A salet
Sarruc	Rygozouse	Sebon	Sope
Sarrygrwydd	Rygoure	Sebonllyd	
Sarsenet rywsidan tene	Sarsonet	Sech wyn	Secke
		Secber	Excheker
Sarsin	A sarsyn	Sech	Dye
Sas		Sethi	Sacke
Sason	Saxones	Sesnic	Wesant
Sattan rhywsidan tew	Satten	Sefyll	Stande
		Sefyllyan	Staggar
Satten o brudsys	Saten of bruges	Sefyrdan	Leude, peuysshe
Sat en seipsys	Saten of Cypsys	Sef yw hynny	That ys to wete
Satan diawl awn gelyn	Satan	Segur	Ydle
		Seguryd	Ydelnesse
Satanaidd	Satanlyke	Seibiant	
		Seidyr diod o afalau	Sydre

¶Cambree	Saesnec	welshe	Englysshe
Seisys llyseu	Cyues	Hempl	
Seiliaw syl- uany	ℭ rounde	Hemblant	Semblance
		Hen	
Seiliaw	Syle	Hens	Sence
Seimlud	Grely	Henser	Sencer
Sein ne ar- rwydd	A lygne	Henedd	Seene
		Herdsiant	A sergeaunt
Sein ne assein	Allyne	Seren	A starre
Seinio ar- wyddo	Betoken	Herloyw	Sterlyght
		Herselrhywo geth leder	Cheuerell
Seinio pwyn- tio	Allygne	Herkyl ne amgylch	A cercle
Seinio sonio	Sounde	Hesyn amser byssaddas	Season
Seirys	Cypres	Hetsiel	A sechell
Seirys pren	A cypres tree	Hessiwn	Sellion
Seirch	Hozse harnes	Hettio	Gette
Seis	Syse	Hettio llestyr ar ddwfyr	Launche
Seisnic	Englysshe	Hew	Sewe
Seisnigaidd	Englyshlyke	Herio	Seare
Sekutor	Sectour	Hewer	A sewer
Sekwens	Sequence	¶ Hiack	Jacke
Sel nod	A seale	Hiacket	Jaket
Sel		Hiad sant	Saint Cedde
Selio llythyr	Seel a letter	Hiad neiad	
Sely ne spio	Spye	Hiassing	A tauelyn
Selpad		Hiaggio	Jagge
Seldrew		Hiambyr	A chambre
Seler	A cellar	Hiamberlayn	Chãberlayne
Selsigen	A sausedge		
Sem bab Noe	Sem Noes sonne		

¶ Kamberaec	Saxonaec	welshe	Englysshe
Sialens	Calenge	Higaw	Bzose
Sialensio	Calenge	Higlaw	Shake
Siampler	Crampler	Higlen	
Sian henw merch	Jane	Higlen denyn	Tytter totter
Siansin enw or bab	Jankyn	Higlo brud	Rocke
Siarad	Chatter	Sil pyscawt	
Siaradwr ne siaradwraic	A chatterer a babler	Siliad	
Siars	Charge	Silin sant	Saint Gilde
Siarser descyl bawr	A charger	Siliaf	A lullable
Siarter	A charter	Sillasy	Spell
Sias ymlid	Chase	Simnel teisen o bara	A symnell
Siattal	Chattall	Simwr	A chymer
Siaw bal ner dyr	Hylle	Simpayna	
Siaw bal	Chatter	Simppl	Symple
Sibol (adar	Chebole	Sinder	Cynders
Sicker	Sycker	Singyl siam-gyl	Syngle geangle
Sicsrain	Allure	Sinslys	A lyncke
Sicswydd	Sickernelle	Sinsio	Synke
Sidan	Sylke	Siol gleisiad	A tolle of a salmon
Sidany		Siommi	Begyle
Sieron sant	Saynt hierome	Sionnd ieuan	Johan
Siet	Eschete	Sionun	Jacke
Sietwr	Eschetour	Sionet	Genet
Sietwaeth		Siop	A shoppe
Sifftwd		Siopplic	Shoppe kepar
		Siors sant	Salt geozge
		Siosep	Josephe

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
Shopo	A spynge, spynele,	Sol ner sul yr haul Sr or	Sol, the sonne
Shot tal mes wn tafarn	A shotte	saith planet	
Shr ne roesaw	Chere	Solas ne ddiddan wch	Solace
Shr dan siriff	Shyre, counttie	Somgar	Sody
Shirew dirreid	Shrewe	Somgarwch	Angre
Shirianen	A chery	Somgary	To be wroth
Shriangoth	Chery red	Somchwarp	Gyle
Shiriff	Shyrefke	Sommndigaeth	Deseyt
Shirysiaeth	Sherekwyke	Somp	Deseyue
Shiriol	Chereful	Son ne swn	Sounde
Shiswre	Cirers	Sonio ne ym ddiddan	Comen, talke
Shisel		Sopos	Soppes
Shisli en w merch	Cecille	Sorod	Baggage
Shiwed	Chewet	Sort	A sorte
Shiwlard edederyn	Shouelarde	Sortio	Sorte
Shiwrk	A churle	Sorr	To be wroth
Shiwrleiddtra	Churlyshnes	Soriant	Wrathe
¶ Shobr	Sobre	Sos	Solle
Shobrio	Waxe sobre	Sothach	Tryshe trash
Shockio	Soke	Sothachlyd	Full of baggage
Shocsyssen	A socke	Sowdur	Sowder
Shoec	Dzake	Sowdurwr	Soudzer
Shoegen		Sowdwr	A soudpour
Shoeglen		¶ Spaddwr	A gelder
Shofol	Stubble	Spadwr hwch	A sowgelder
Shofyiar	A quayle		

70

¶ Kamberaec	Saesonaec	welshe	Englyshe
Spaddy	Gelde	Sur	Sower
Spas	Space	Suran y gog	
Speilio	Spoyle, robbe	Suran yr yd	Sower dock sorrell
Speiliwr	Spoyler	Surdoes	Soure dought
Spelwi	Chake		
Spectal	Spectacles	Surdrwns	Stale
Spio	Spye	Suro	Waxe sower
Spiennwr	Aspye	Surni	Sowerneſſe
Spienddyn	Aspye	Sut/ſuwt	Sute
Spred		Sutio	Sewe
Spyryt ne yſpiryt	A ſpirite	Swbdiacon	Sybdeachon
Spyryt glan	Holy gooſte	Subdiacon dot	
Suc ne ſugyn	Juſe	Swffryngam	A ſuffragan
Sugyndraeth	Muyck ſádes	Swch	A ſocke
Sucno	Sucke	Swga berch	Sluttyſhe
Sucsan ne ddiot ſain	Smal dzinke	Swga bas	A ſlouen
Sucsana		Swtan ſant	Saynt ſwythyne
Sucsanwr	A dzonkarde	Swekwr	Socoure
Sud apoſtol	Jude apoſtol	Swſit deuddec beinioc.	A ſhyllyng
Sudda	Synche	Swſit trpſor	Treaſure
Suddas bradwr	Judas the traytour	Swm	Summe
Sul yr haul blanet	Sol, the ſõne	Swmbyl	
Sum ne ſwm	A ſomme	Swmbylio	Sycke
Sumio ne ambany	Uewe, ſúme	Swn ne ſain	Sounde
		Swnio ne ſonio	To ſounde

¶ Camraec	Saesnec	welshe	Englyshe
Swnio bal bloch ine beth llafar arall	Ryng	dach ne dusw	
		Syflyd ne syl syd	Stere
Swp	Aheape	Syglaw	
Swper	A souper	Syldar	
Swpery	Soupe	Sylfaen	
Swrplys	A surplys	Sylfan	Grouūdwerke
Swrsset	Surkette	Sylfanp	Grounde
Swrwd		Sylfyd,	Weue
Swrsot,	A surcote	Syly	
Sws	Souce	Sylit	
Swspectio ne ddrycdybio-	Sulpecte	Syltan	
		Sylity	
Swspecsus ne sybus	Sulpicioule	Symon apo- stol	Symon apostol
Swspendio	Sulpende	Symud	Shyftyng
Swtan		Symudaw	Shykte
Swydd	An office	Symyl	
Swyddoc	An officer	Synn,	Astonyed
¶ Sy		Synder	Amalyng
Sybled		Syn, Beddwl	A dumpe
Sybwch		Synfeddylio	Muse
Sych	Drye	Synnediga- eth	Astonysshed- nes
Sychdwr	Drynesse	Syndal	Sendall
Sychin	Drought	Synny	Astony
Sychet	Thyrste	Synnyed	
Sychetfod		Syppyn	A fardell
Sychy	Drye	Syppyno ddyn	A dwarfe
Sychedic	Thyrsty	Sypppo	
Sydd	Ys		
Sychy a cha-	Wype		

¶Kymraec	Saesonaec	welshe	Englysshe
Syr	Syr	dad amiual	
Syrbyn	A terkyn	Tadwyso	
Syrth		Tafarn	A tauerne
Syrthyaw	Fall	Tafarnor	A tauernar
Syrthi		Tafarnwraic	
Syth (ne)any	Starke,	Tafell ofara	A chyue of
slwyth	stykke		bzede
Syth	Starche	Tafelly	
Syw		Tafolen	A docke
¶Tabyl	A table	Tafolen	Blode
Tabler	Tables	Tair	wozte
Tabwrdd	A tabour	Tafod	Tongue
Tabzer ne yn	A taberer	Tafod yr edyn	Chycke wede
a gan dabw-		slyseu	
rdd		Tafod yr hydd	Hertestong
Tack		slyseun hesyd	
Takyl i say-		Tafodiawc	
thy		Tafyl	A slyng
Tacked hoyl		Tafyl ym son	
hayarn bach		Taflod	
Takyl llong	Tackelyng	Taflodiat yn	An interie-
	of a shyppe	o wythran yr	ction
Tachwedd yn	Nouember	madrodd	
or missedd		Tasly	Slyng
Tad	A fader	Tasly a thasyl	Slyng
Tad bedydd	God father	Tasly carec	Hozle a
Tad yspzytol	Goostly		stone
	father	Taeds bach	A tache
Tadmaeth	Foster father	gwn	
Tador	Paterne	Taenell	
Tadolieth	Faderhed	Taenelly	
Tadwys ne	The syze		

¶Camrece	Saefnes	welshe	Englyshe
Taeny		Taly	Pay
Taeny briwyn	Strowe rullhes	Tan	
		Tameid	A mozsell
Taffata rywo gaeth ar si dan	Takata	Tameitio	
Tag		Tan bn oz pedwar ehment	Fyze
Tagfa	Chokyng	Tan ne ta naw	Under nethe
Tagedic	Choked	Tan dydd farn	Untyll domesday
Tagy	Choke	Tanbait	
Tait	A graunt father	Tanswt	A balocke
Taidsio kleitr	Tache a theke	Tant telyn	A harpe strynge
Taitsment	Attachement		
Tail	Dunge	Tany	Spzede
Tailo	Donge	Tany	
Tair	Thze, iii.	Tanyad	
Taith ne siwrnai	A iourney	Taran trwst wybzol	A thonder
Taithio	Jozney	Tarandda	Wetely well
Tabyl		Tardd	
Tably		Tarddy bal	Budde
Tal talben	A koze heed	pren	
Tal ne taledi gaeth	A payment	Tarddy bal sfynnon	Spzynge
Talch ne si liad	Shillynge	Tarddy	
Talyn		Target	A target
Talmy		Tarsy	
Talwas ne bwcled		Tatlais	
		Tatlaisio	Chyne

¶Kymraec	Saxonice	welshe	Englyshe
Taro	Smyte,	Tecla santes	
	stryke	Tegwch	Fayrenesse
Taro ariayne	Coyne	Tegychy	Make fayre
bathy		Teilo	
Tario trigo	Tarye	Teilwng	Worthy
Tarlwns	Suppyng	Teilyngdot	Worthynesse
Tarlynsy	To lyppe	Teilyngy	
Tass	Talke	Teimlyfeun	Tyme
Tassy	To taxe	Teimlad	Handlyng
Tawdd	Melt	Teimlo	Fele
Tasselnesiobun	Tassell	Teimlo passy	Handle
Tawedoc	Styll	Teimgwyllt	
Tawni	Uawny	Teid	Tyde
Tapliwr	A tapllyour	Teisen	A cake
Taplwrieth	Taylers crafte	Telyn	A harpe
		Telyuior	A harper
Tawel		Temyl	A temple
Tawel bal yr adymyr	Calme	Temest	A tempest
		Temys pria son	Thames
Taynell		Templo	Prost
Taynelly	Scatter	Temmer	Tempre
Taynelly dusyr	Spyrenkyll	Temperytemprio.	Tempre
Tayny	Spyrede	Teneu	Thynne, shyre
Tayr	Impoztunate		
Taytwes		Teneuder	Thynnesse
Tayry	Thyrepe	Teneuheu	Make thynne
¶Ter	Fayre	Tenis	Tenyse
an	In ouche	Tenu	Strayte

¶ Cambree	Saesnes	Welshe	Englysshe
Tennyn	A halter	brenhin	
Teins ppsto/ dyn	A tenche	Ti	Thou
		Tics gwely	Tycke
Tent	A tent	Tid	
Tentur bret/	A tentar	Tida	Tye
Tep (hyn	A typpe	Timpan	A tympan
Tepys	Typpes	Tin drosben	Upsyde downe
Terth	Bung		
Terfyn diwe/ edd	An ende	Tin sigel ygwys dderyn	Wagtayle
Tersin ar dic	A mepre	Tin	An ars
Terfyniad	Endyng	Tinbais	A surcote
Terfysc		Tinker	A tynker
Terfysby		Tinkio swnio	Tynke
Teric		Bal metel	
Terwynny	To be keruēt	Tir	Lande
Tes	Yeet	Tippet effeirat	A preestes typpet
Tesach	Wātonnelle		
Tesoc	Hote	Tirawl	Landylthe
Tesc iddal lly/	A deske	Tirio	Lande
Teth (fyr	A tete	Tirioc	Landed
Teulu	Weyny	Titif	
Teuluaidd	Homely, kamplies	Titio	Endyte
		Titment	Endytement
Tew didenen	Thycke	Tisio	Nese
Tew ne bras	Fatte	Tityl	Tytle
Tewdwr	Thyckneste	Titen bron gwraic	A tete
Tewy			
Teyrn		Tlawd	Poore
Teyrnaidd	Royall	Tlodi	Poorenelle pouertie
Teyrnwialen	A sceptre		

¶ Kambercer	Saxonice	welshe	Englyshe
¶ Tlws	A iewell	Tordyn	Hurket
¶ Tlws		Tori ac arf	Cutte
¶ To		Tori eb arf	Breake
To tuy	Thacke of a house	ne ddrylliо	
		Tori pen	Beheed
Tobren		Tori pen ba-	Snuff a
Tobyn	A tobyn	nwyll	candell
Toddi	Melte	Tori cap wlo	Breake vp a
Toes	Oughte		capon
Toesllud		Toriad	
Toesdwr		Tori knau	Crackenut-
Toll	Tolle	Tori bal ar	Launce (tes
Tolli	Tolle	gornwyd	
Tom	Myze	Toriadferfiad	
Tomen	A donghyll	Tori gwallc	Rounde
Tomlud	Myry	Tor mayn	Harefrage
Ton ne tun	Tune	Torth o bara	A loke of
Ton ar bor	A wawe		bredde
Ton		Torts fwyr	A torche
Tonnen		Torstain	
Top neu bric	Toppe	Tost	Sharpe
Top i stoppio	Stoppe	Tost ne bara	A tooste
Topyn		cras	
Tor torun		Tostfrwyn	Bull ryslhe
Torch	A wzethe	Tostedd fiarp	Tartnelle
Torch mulgi	A colar	rwydd	
Torchi	Wzethe	Tostedd saint	The stone
Torchyn llewys	Flype vp	Towarchen	A turke, sodde
i byny	sleues	Towr	A thacker
Tor toriad		Towyn	
Toraith		Towyn	

¶ Cambꝛ	Sax	welshe	Englyshe
Tolwyny bal haul	Shyne	Trang Trengi	Traunche
Toy ip	Thack a hou	Tranket pyll-	Trenket
¶ Tra pyhyd	As longe (le	ell prydd	
Tra da	Very goode	Tranoeth	The day
Trachefyn	A gayne		after
Traeth neu beiſtion	Wharke	Traflot	Trouble
		Traflodus	Troublouſe
Traeth	An order	Trallwng tref	Walſhe
trefyn		ympowys	poole
Traethy	Declare, tell	Trapp	A trappe
Traha	Pryde	Traping ma-	
Trahaus	Proude	Tras (reh	
Trahauſder		Traul ar dda	Spendyng
Trafayl	Trauayle	Traul ar	Weryng
Trafaylio	Trauayle	ddillad	
Trai	Ebbe,	Traulio ne yſ-	Were
Traio	Ebbe	Traulio (ſp	Spende
Trais yſpeil	Robbery	Treulio pwyd	Digeſte
Trais ar	Rape	wedy pwyta	
perch		Trawſt i rod-	A perche
Traiſtio	Robbe	di gwalch arno	
yſpeilio		Trawſt ar	A beame
Traiſtio merch	Raupiſhe	gwppl	
Traſſlwng	A draught	¶ Trebedd	Treuet
Traſſlyngy	Swalowe	Trebyl	Treble
Traſſerth		Trebelyd	
Traſſerthy	Coyle	Trech	
Traſſerthus	Coyloule	Tref	A towne
Tramgwydd		Trefan bach	A vyllage
Tramgwyddo	Overwhe-	Tref tad	Heritage
74	lme		

¶ Kamberaec	Sacſonecq	welſhe	Engliſhe
Tref tad	Patrimonie	Trewyat	Nelyng
Tref tadol	Patrimontal	Tri	Thre
Treſlan	A village	Triaſyl thac gwenwyn.	Treacle
Trefyn	Order	Tridyblygy	Make thre folde
Trefinus	Decked		
Trefny	Decke	Tridiblyc	Threfolde
Trefnid		Trigaw	Dwell
Trefyn teblyg		Trigfan	A dwellyng place
Treiſiad heſſyc	Heſſyc		
Treio mynny gwyboð y gwir	Tryc	Trin	
		Trino	
Treio bal dwr	Ebbe	Trindawt	Trinitie
Trefyn fuſt		Trip	A tryppe
Teiſio morwyn	Deuoure a mayden	Trippio	Tryppe
		Triſt	Sorowfull
Trem		Triſtit	Sorowe
Tremyn		Triſtwch	Heauyneſſe
Tremyg	Deſpyte	Tro	Turnyng
Tremygy	Deſpyce	Trochi	Dyppe
Treins clodd	A treuche	Trochiad	Dyppyng
Trenydd (ſa		Trodwen	A ſtare
Trental	Trentall	Troed	A ſote
Tres	A treſſe	Troetroet	Euery ſote
Treſpas	Treſpace	Troediawc gwr trayd	A ſoteman
Treſpaſy	Treſpace		
Treſtyl	A treſtyll	Troetfuſt	The hand ſtaffe
Tretis	Treatyſe		
Tretio	Entreate	Troednoeth	Barefote
Treulgar		Troedoc	
Trewi	Neſe	Troettrawc	Splay footed

¶Cambree	Saefnee	welshe	Englyshe
Troi ymchwelyd	Tourne	Trum	
		Trul	A trolle
Troll	A trolle	Trull	
Troi din dros ben	Tourne vp syde downe	Trullfiad	
		Truſt ymddirieit	Truſt
Troi whirligwgan	Tryll a whyrlygyg	Truth	
Trom	Heauy	Truthio	Fayne
Trombluoc	Drowſy	Truthiedic	
Tropio	Droppe	Trwel	Trowell
Tropos	Droppes	Truwe	Trewes
Tros trosodd	Ouer	¶Trwbwl	Trouble
Tros ary	Foꝛ	Trwblys	Troublouſe
Tros ben		Trwch toriad	
Tros ben vyd		Trwch	
Troſi	Tourne, tranſpoſe	Trwſio	
		Trwſtian	
Troſſof	Foꝛme	Trwym	Heauy
Troſol	A barre	Trwmp	Trumpe
Troſot	Foꝛthe	Trwmplys	Trumpet
Troſtaw	Foꝛhym	Vtcoꝛn	
Troſtan	A pole	Trwmblyoc	Drowſy
Trowynt	A whyrlwynde	Trwn eiſtedd-ſle brenhin	Throne
¶Truan	Wꝛetched	Trwodd	Thoꝛowe
Trugar		Trwp	A balen
Trugaroc	Mercyfull	Truſiadus	Dyght
Trugarhau	Rewe, haue pytie	Truſiad	Rayment
		Truſio ne	Curry a
Trueni	Wꝛetchednelle	rubio march	hoꝛſe

¶Kymraec	Saesneec	welshe	Englyshe
Trwsio	Arrey, decke tryme	Tubal	Tubal
		Tuchan	Wayle
Trwscwl	Boystouse	Tud dayar	Erthe
Trwst	A noyce	Tudfach	A stylte
Trydarkleisio	Cherme, chytter	Tudwedd tir	Soile, groūd
Tryddadir		Tuddet	
Trwy	Throughe	Tuddet gluſſoc	Pyllowe bere
Trwyn	A nase	Tuedd	
Trwyndriſt	Lowring	Tuhun	Thy selfe
Trwyth		Tuplaith	A rafter
Trwyadyl		Tulu bwchr-	Buckeram
Trwythi olchi	Bucke	Tun ton (am	Tune
badachau pn-,		Tuno	Tune
tho		Tunnell	A tonnell
Trwytho	Buckelynen	Tuth	Trot
klain	clothe	Tuthio	Trot
Trwytho o	Stale	Tuthiwr	A trotter
barch ne wneu		Turtur col-	A tyrtyll
thur dwr		ombey bair	
¶Trybedd	A brandyron	Turio bal	Wrote
Trybut	A trybute	klwdpy kwch	
Trychineb		Turnio	Tudne
Trychni		Turnor	A turnar
Trychy kymy-	Hewe	Turnoueth	Tornars cra-
ny		Tuſw	A wyspe (fte
Trymder	Heauynesse	Tuy	A house
Trymerddic		Tyo kenni	Boothe
Trywedd	Sent	Tykwyth ne	kynred
Trywodd	Through	genedyl	
¶Tu	Thou	Tykwyth tuy	House holde
Tu (ne) tuedd	Coost	Tuykwyth tec	Fayries
Tu ac at	Towardes	¶Tw	

XUM

¶ Cornysh	Saesnec	welshe	Englyshe
Twcba	A thwytell	Twylkhuan	An owle
Twf		Twym ne twy[n]	Warme
Twll	A hole	myn	
Twll hoipe	An opliet	Twymder	Warmnelle
Twmi	Tomme	Twymo(ne)	Warme
Twn bicc	A cracke	twymno	
Twnn		Twyn	
Twnffet i len	Fonnell	Twyſen o yd	
willeſtyr by-		Twyſen ar	A lyſte on a
fyng		hyd beſyn kefyl	hoꝛſe backe
Twr	A toure	Twyſen ar	
Twrch	A hogge	bara ob graſy	
Twrch dayar	A molle	digon	
Twret twr	A turret	Twyſo	Lede
bychan		Twyſoc	A pꝛynce
Twrn	A turne	Twyſoges	A pꝛyncelle
Twrnel		Twyſogateh	Pꝛincipalitie
trwndel		Twyts	Touche
Twrwf		Twytſio	Touche
Twrs	Turbe	Ty	
Twrmenteiñ	Turpentyne	Tyb	Thynkyng
eli		Tyb drwg	Sulpycyon
Twybil	A twyble	Tybeit	Thynke
Twyll	Fraud, gyle	Tybus	Sulpecte
Twyllaw	Begyle	Tyfod	Sande
Twyllodrus	Deceitfull	Tylino	knede
Twyllodrus	Delceitful	Tyſy	Growe
frwydd	nes	Tylluan	An houle
Twyllgyn-		Tymir	
canedd		Tymico	Nyppe pinch
Twyllodyl		Tymp amſer	

Cambree	Saesnee	welshe	Englyshe
Tynn	Strayte	Uch ben	
Tynniad	A draught	Uch law	
Tynniad car		Uchel	Hyghe
Tynny	Draw	Uchelder	Hyghnesse
Tywallt	Poure	Uchel hal	Lowde
Tywyll	Derke	llef neu dwrwf	
Tywyllwc	Derkenesse	Uchden	Heyght
Tynget	Destinie	Ucher	
Tyngetyn		Ucheneid	A lyghe
Tyngy	Swere	Ucheneidio	Syghe
Tyngedfen		Udcorn	Trumpet
Tyngy anudon	Forswere	Udfa	A shout
Tywyllyn	Ware derke	Udo	Shoute
Tynny wyne Bydy llaeth ne gwrwf	Flete	Udo bal bi	Whowle
Tywrfen o yd	An ere of corne	Ufydd	Obedyent
	Leade	Ufyddhau	Obey
Tywyfo	A leder	Ufyddgar	Humble, meke
Tywfog	Sulkyes	Ufyddiot	Obedyence
Tybyo		Ufern	Hell
Tybyant		Uffernal	Hellysshe
Tymor		Ugain	Twenty
Tymoraidd	Temperate	Ugeinweith	Twenty tymes
Tymoreiddyr wydd	Temperatice	Un	One. I.
Tyrhy		Unllygeidiog	One eyed
Tubain	Shoute	Unllawyog	One hãded
Uch(ne)	A boue	Unarddec	Eleuyn
Uchlaw		Unicorn anifal ac vn corn	Unicorne

¶ Kambrycc	Saxonice	Welshe	Englyshe
Unwaith	Ones	Berneisio	
Un yn erogy	A captious	Uerth ter	Beau
geiriau	felowe	Ueyade	A vyage
Urdd	Order	faith	
Urddeu	Orders	Uerrwyf	
Urddas	Honour	Uenter	Uenture
Urddassol	Honorable	Uentrio	Uenture
Urddedic	Honored	Uentriwr	A venturer
Us	Chalke	Uicsar	A vicare
Usun		Uircarieth	A vycarage
Ust		Uicton gorn-	Uictorie
Ustus	A iuftyce	chasieth	
Uswydd		Uinegyr	Uynegyr
Utron	A trompet	Uiolet ar-	Uyolette
¶ Ualle	A ftede	mpddigyn	
Ual	As	Banw	
Ual hyn	Thus	llyfeun	
Uarieus	Uaryence	Ury	Up yonder
Ualerian ne ly	Ualeriane	Uo ne eso	He
feu badwgan		Uoyd	Uoyd
Uario	Uarye	Uoydio	Uoyde
Uelly	So	Ulwt gruel	Gruell
Uenfwn fic	Uenyson	¶ Wabyr	
hel		Waetio	Wayte
Ueinsiane	Uengeaunce	Waytiwr	Wayter
oerdh wedyl		Walet	A wallet
Ued (ne)hyd	Untyll	Walkio	Walke
Uergrift	Uergrece	Waar	Ware
Uerdit	A verdycte	Wardyffen	A warden
Uergus	Uergeoufe	Warnyng	Warnyng
Uerneis i	Uernyfthe	rhybydd	

¶ Kambriace	Saxonice	Wrishe	Englyshe
Warnio thy-	Warne	Wybyr	The welkyn
byddio		Wybredd	The skye
Waft	Waste	Wybren	A cloude
Waydys	Wages	Wybror	
Waytsio	Watche	Wylfan	A wepyng
Wele	Lo	Wylo	wepe
Weir Valedau	Were	Wylofus	
Bydderthyro		Wyll	A nyght mare
Wettel		Wynwyn thy-	An onyon
Weithyan		seuyo ddyry	
Weithean	Nowethan	gwragedd wr-	
Wermod	Sometyme	th eu llygait	
Wermod	Wormwode	er bymel wy-	
Wenny	Fedder	lopan bo	
Wi o w	fewe	meir w eu	
Wi / ne / wy	An egge	gwyr	
Wibwrn		Wyr	
William	William	Wysted	Wozstede
Wits dewim-	A wytche	Wystyn	
wraic		Wystinio	
Witscrefft	Wytche-	Wyth	Eyght, viii.
	crafte	Wythnos	A weke
Witsio	Wytche	Wythnosic	A seuennyght
Wowine			olde
Wopian (ho w	whoope	Wythnos y	The passyon
Wrtta	An outlawe	dioddefaint	weke
Wtra		Wythnos y	Rogation
Wtrans	Utteraunce	gweddieu	weke
Wtrio	Utter	Wythnos y	
Wtres	Outrage	sswynos	
Wy	An egge	Ych	An oxe

Camrdee	Saesnec	Iuelshe	Englyshe
Yd llyseun adnabyddus	Corne	Ymdplodi	Be tempoue-rysshed
Yd yr dy ar yr	The there	Ymdwymo	Warme
Yfed	Drynke	Ymddigyad	Behauoure
Yfed potaes	Suppe po-tage	Ymdrechy	
Yfedtri		Ymgy/athra-chy	Be alyed
Yfwr gor-modd	Aldronkard	Ymdywyd-nygy	
Ygalen	A whetstone	Ymddwyn	Conceyue
Yma	Here	Ymdynny	Stryue
Ymarddelw	Vouche	Ymdangos	Appere
Ymadael	Departe	Ymdangosiat	Apperaunce
Ymadaw		Ymddirieit	Truste
Ymadferth		Ymddiheu-ddyt	
Ymalwyad	Departyng	Ymenyn	Butter
Ymadrodd	Speache	Ymestyn	Stretche
Ymadroddus	Fayre spoken	Ymgroesi	Blesse
Ymaith neu y maes	Away, forthe	Ymddifad	Faderlesse
Ymafael	Wrastle	Ymladd	Fyght
Ymwymp		Ymgofleidio	Embrace
Ymanos		Ymladdgar	
Ymbyl	Delyre	Ymgeinio ne ymferthy	Chyde, braule
Ymbarth		Ymogor	
Ymchwelyd	Tourne	Ymorol	
Ymchwelyd	Type ouer	Ymlithro	Slyde
Bal carr din-drosben		Ymorolaw	
Y gyfarwyd	Glowe	Ymheulo	
pryf		Ymgeledd	

Kymraec	Saesonaec	Welshe	Englyshe
Ymgreddy			
Ymorokus			
Ymgreingio	Wallowe		
val dyn			
Ymgreingio	Walter		
val march			
Ymrysoñ	Bzaule		
Ymrysongar			
Ymwregysy	Gyzde		
Ymwrefogy	Ware hote		
Ymwrthladd	Shonne		
Ymddiryn	Dekente		
Ymddyffynnp	Dekende		
Ymddiffynwr	Dekender		
Ymwrando	Harken		
Ymwneuthur	Conspyze		
t wneuthyd			
drwē			
Ymoneuthur	Conkeder		
Ymwneuthu-			
riad			
Ymwneuthu-			
riad			
Ymwrdd	Aborde		
Ymrein ne	Deklowze		
bod gan rein			
Ymroi	Yelde		
¶ Yn o dewn	Yn, wyth yn		
Yn amser	Yn lenkon		
Yna	There		
Ynad ne ieu-	A iudge		
		stue	
		Yn ddie	Fozlothe
		Ynfyd	Madde
		Ynfydp	Ware madde
		Ynfydrwydd	Madneſſe
		Ynfyll	
		Yn ddiſyſyd	Sodaynlye
		Yndiſymwth	
		Yndiſwta	
		Yn ddiannot	
		Yn ddian-	
		nerch	
		Yn dlws	Delycyous-
			ſely
		Yn gu	Delycately
		Yn gall	Wyſyly
		Yn gyflym	Swyftly
		Yn gyſtwyd	
		Yn gymē-	Moderatly
		drawl	
		Yn gynpchaē-	
		wl	
		Yn gyngoſyſ-	
		nus	
		Yn kleigyd	Sone, anon
		Yn bote	Erly
		Yn bynch	Oftentymes
		Yn watwozus	Scoznefully
		Yn waſtat	Alwayes
		Ynni	
		Yn ſlythyrawl	Lytterally

¶ Cumraec	Saesneg	welshe	Englyshe
Ynyslle	Yone	Yscolcictot	Clergy
Yn awr	A non	Yscat ydd	ꝑ aduen-ture
Yny ban	Nowe	Yscrifen	A wrytyng
Yn rhann-awl	Partly	Yscrifenedic	Wryten
Yn wyssẽ ses-syn	Backwarde	Yscrifeny	Wryte
Yn wysse blaen	Forwarde	Yscasyn dis-drwm	Lyght
Ynyd	Good tyde	Yscasyn o yd ne wair	A mowe
Ynwsk	Dankelihe	Yscasynhau	Lyghten
¶ Yr	The	Yscasny	
Yr awr hon	Nowe	Yscasnder	Lyghtnelle
Yr awlaner		Yscrepan	A scryppe,
Yr oncyl		Yscrepynna	
Yr hyche-ruc		Yscrin ne arch-sant	A shryne
¶ Yscol	A scole	Yscrythryp-tien	Croppe, loppe
Yscol iddrin-go	A ladder	Yscrythur ne yscrifen	Scryptnre
Yscoldy	A scolhouse	Yscrythur lan	Holy scryp-ture
Yscolaic	A scholar	Yscrawling	Glewe
Yscoleices		Yscrawlyngo	Glewe
Yscoleicaidd	Clerkly	Yscraff	A terry bote
Yscoticol	Scholar-lyke	Yscraffwyth	
Yscolio	Scale	Ysclander	Sclaunder
Yscol vair slyseun		Ysclandrur	Sclaunderer
Yscot	A scotte	Ysclandriat	Sclaun-dring
Yscotland	Scotlande		
Yscottes	A scotyshe woman		

¶ Kymeraec	Saesonaec	welshe	Englysshe
Yſclatio	Sclate	Yſcar prydas	Deuorre
Yſclatyſſen	A ſclate	Yſcarieth	Dcuorlyng
Yſclis	A ſclyce	Yſkipio	Skippe
Yſchiſio	Sclyce	Y caſſ	Thyſtyll
Yſtorpiwn	A ſcorpion	Yſcor	A ſcore
Yſcwier	A ſquyer	Yſcorio	Scorne
Yſcwir	A ſquyer	Yſcal ffiol dawr	A boule
Yſcwar	Square	Yſcaldio	Scalde
Yſkwario	Eſquare	Yſcalaid	
Yſcwrs	A ſcourge	Yſcwlne	A ſcull
Yſcapriwth		ſayſet	
Yſcub i ſcubo	A beſome	Yſcwliwn	A ſcoulion
Yſcub pd	A ſheke of corne	Yſkyrio	Skyuer
Yſcubor	A berne	Yſkyren	
Yſcladyn	A chyppe	Yſcaen o edaſſedd	A ſkeyne of threde
Yſcor ar ettiſodd	Chylde	Yſcaen	
Yſcymyn	Curled, excomunicat	Yſceintio	
		Yſkien kyllell	a ſkeyne
Yſcomundot	A curlyng	Yſcant prin	Scant
Yſcyſſy	Conuey	Yſcwrio	Scoure
Yſcawen	Alder	Yſcaffald	A ſcaffolde
Yſcyſaint	Lyghtes	Yſkipio krychneitio	Skyppe
Yſcyſaeth		Yſcarlet	Scarlet
Yſcoy		Yſcyſarn	An eare
Yſcar darn mewn pren		gluſt	
Yſcartynny o ywrth y gilydd	Sonder	Yſcyſarnor	An I are
		Yſcyppular	Scapellar
		Yſcupo	Swepe

q Cambꝛe	Saesneg	welshe	Englyshe
Ysflum	A backe	Yspaddat	Hawethornel
Ysmalcèd	Smallage	Yspys	Certayne
Ysymukos	Remoue	Yslypper	A slyppar
Ysmudsiw	Chaũgeable	Yspelio	Spell
Yscum	Scõme(coloꝛ	ne sillafy	
Yspeis	Spyce	Ysplentes har	Splentes
Yscumer	Scõmar	nesbreichieu	
Yscumio	Scõme	Yspelwad	
Yscwydd	Sholder	Yngan	
Yspardyn	A spurre	Yspoꝛt	Spoꝛte
Ysẽwyddoc		Yspoꝛtio	Spoꝛte
Yspardyno	Spurre	Yspyty	An holspyta
Ysẽwydd	The wyder	Yssy biwyta	Cate
gudun	lone	Yspꝛuwe	Spꝛuse
Yspleddach	Faune	lledyr	lether
Yspꝛyt	A sprete	Ystaen ryw be	Pewter
Ysnwffian	Snoffe	Ystabyl (tel	A stable
Yspyty	A spyttle house	Ystat	State
Yspwtn	Fyꝛe wod, tynder	Ysplennydd gloyw	Splendent, bꝛight
Yspario arbet	Spare	Ystad mesur	A stade
ne gynilo		Ystadio	
Yspas	A space	Ysmala	Hõely, saun-
Yspaid enẽyd	Relpyte		lar
Ysnoden		Ysmalahwch	Honelynes,
Ysnoden walk	A heereband		lamplyarytie
Yspeisiaw	Spoyle	Ystaenedic	
Yspeisiwr	Spoyler	Ystayny	Stayne
Yspeil	Spoyle	Ystatli balch	Stately
Yspelwi	Chafe	Ystatwr	
Yspel	Chaulyng	Ystompio	Stampe

¶Kymraec	Sacſnaec	welſhe	Englyſhe
Yſtondart	Standart	Yſtrans	
Yſtrewi	To nele	Yſtricß	Stryke
Yſtalßio ne ſtelsian	Stalke	Yſtroß	A ſtroke
Yſtrains ne ddieithyr	Straunge	Yſtwcß ne grwcß	A payle
Yſtrodur	A carte ſaddel	Yſtwcß cogwryn a yd	Shocke of cozne, ſtacke
Yſtyll llonydd	Styll	Yſtyn	
Yſtlomi	Squyrte	Yſtwyth ßal ßledyſ	Plyante
Yſtryt	A ſtrete	teneu	
Yſpodol		Yſtwyth	
Yſtopio	Stoppe	Yſtwytho	Tawe
Yſpodoli	Swyngle	peth caled, ſyth	
Yſtopio gwaed	Staunche blode	Yſtwytho ne ßeddalhau	Sowple
Yſtryw	Induſtrie, ſleyght	Yſtwyth dra	
Yſtwff	Stwffe	Yſpaniel	Spanyell
Yſtwffyad	Stuffyng	Yſtuno	
Yſtwffwl drwz	Staple of a doze	Yſto	The wàrpe
Yſtwmp	Stumpe	Yſtoz(ne) ddißarodd rwydd	Stoze
Yſtrywys	Induſtrious ſley	Yſtoio	Reſtoze
Yſtym		Yſtordy	Stoze houſe
Yſtymio			
Yſtyphau ßerthyr	Steuen	Yſtor peth ßal ßwyr	Roſyn
Yſtracß	A ſtracke	Yſtordyn	Scantlet

¶ Cambꝛe	Saesnec	Welshe	Englyshe
Yſtorm	Stozme	Yſtyꝛ	Intente
Yſtoꝛi	A ſtoꝛy	Yſtyꝛiaw	Entente
Yſtoꝛiawꝛ	Hyſtoꝛio-graphes	Yſtyllen	A boꝛde
Yſtol i eiſtedd arnei	A ſtole	Yſtyllod diꝛwyn	Blades
Yſtol ne yſcol i dringo	A ladder	Yſwil	A ballhed
Yſtola offeiꝛat	Stoole	Yſwſ wſ.	Foy foy
Yſtatut	A ſtatute	Ye eſyw hyny	That is to wyt
Yſtatus	Statutes	¶ Ye	To the
Yſtalyn	A good while a goe	Y twymyn	
Yſteddle	A ſeate	¶ Y Vꝛech	Pocke
Yſtayꝛ gꝛis	A ſtayꝛe	Y Vꝛech Vawꝛ	Frenche pockes
Yſtelꝛ croen llwynoc	Foꝛe ſkynne	Y Vꝛech wenn	The pockes
Yſtil	Style	Y Vꝛech goch	Welyll
Yſtlen	Ryw	Y Vꝛech lae ne Vꝛech y moch	Swyne pockes
Yſwayn eſkwier	Eſquyer, ſwayne	Y Vwlamec	Soꝛe yeyes
Yſtiward	Stewarde	Yw ne ywen	Yw
Yſtiwardeth	Stewarſhyp	Yw ne ydyw	Ys
Yſtalwyn	Stallant, ſtalyne	Ywd peiſſieid	Pappe
Yſtudiaw	Studye	Ywd rhynion	Gruell
Yſtudiwꝛ	A ſtudente		
Yſtuwꝛs tw ynduy	Stewes	¶ Terfyn	¶ The ende

¶ Iohan Waley y prenter yn danfon anerch ar popol Kymry.

WElwch karedigon Gymry mi ddoetha ac a prentais hydic nifer o ryw lyfreu hyn with ddeifyf gwr banhedic och gwlad pr hwn a dyfiolayfhei i mi y gaffwn chwi yn moith thwyddon bargen wyr mor hynaws gyfeddachwyr ac moith vonheddigaidd gwch kyneilach ac y bythei diedifarus yn a gynnereis o hoen a thrguael a chofi yn awch pleit: yr hyn o phrofwch yn gyfagos i wir, gwybyddwch y kymeraf amfer arall gangwanec o lafur mewn fulwt petheu or einowch er awch inwyn: Eithyr yn awr ni cheifeis o inhyd punto pop gair kyn ddifeied na chyn gpwired ac y mynyffwn Herwydd paam od gwelaf y gallwyf bod yn bfampl digolled o ymarfer o bruito pwch: ef bydd diweiach a dieffeulufsach pop than am gorchwyl y waith neffaf a dew or blayn yr hwn ach gattwo ar i lwybyr ef yn wastadawl.

poet gwir.

¶ Imprynted at London in Foster lane, by me Iohn Waley.

(1547.)

Cum priuilegio ad imprimendum solum.

(¶)

XUM

c

A DICTIONARY

in Englyſhe and Welſhe moche neceſſary to all ſuche Welſhemen as wil ſpedly learne the englyſhe tõgue thought vnto the kynges maieſtie very mete to be ſette forthe to the vſe of his graces ſubiectes in Wales: whe reunto is prifed a litle treatyſe of the englyſhe pronũciation of the letters. by

William Salesbury

LLANDAFF CATHEDRAL LIBRARY

S.W.D.
S 3 1
a 4
4°

Joanknib book
Lond. 1547

THE MOOST VIC=
& Redowbtede ꝓince Henry theygh
the grace of God kynge of Englande,
Fraunce and Irelande defender of the
faythe And of the Churche of En=
glande and also of Irelãde in
erthe the supꝛeame Hedde
be al ꝓsperitye in
continuall
honour

BIBLIOTHECA BODLEIANA

Here as emongeste other
sondꝛye & manifolde good
and godlye ordinaunces
bothe mooste wyselye intro
tede & mooste effectuusly
perfoꝛmede and put in dle
by your grace moste noble
and Redoubtede ꝓynce,
wherby youre Royalmes and dominions ha-
ue receaued infinitte cõmodyties and auoyded
greate displeasures and disturbaunce whyche
bothe nowe disquiet other Royalmes and befo
re your graces tyme hath also vexed thys your
Royalme of Englande: your excellẽt wysdome
(as you haue an eye to euery parte and membꝛe
of your Dominion) hath causede to be enactede
and stablyshede by your moste chefe & hegheste
counsayl of the parlyament, that there shal her-
after be no differẽce in lawes and language by-
twyxte youre subiectes of youre ꝓincipalytye
of Wales

of Wales and your other ſubiectes of your Ro
yalme of Englande mooſte prudently conſyde-
rynge what great hatred debate & ſtryfe hathe
ryſen emongeſte men by reaſon of dyuerſitie of
languages and what a bonde and knotte of lo-
ue and frendſhyppe the cõmunion of one tonge
is, & that alſo by the iudgement of all wyſe men
it is mooſt conueniente and mete that they that
be vnder domiñ of one moſt gracious Hedde
and Kynge ſhal vſe alſo one lãguage and that
euen as they? hertes agree in loue and obedience
to your grace ſo may alſo they? tongues agree
in one kynd of ſpeche & language: Therfore I
vnderſtandynge that it is the dutye of all your
graces louynge ſubiectes not onely the ſelfe to
obey your graces wyl and pleaſure but alſo as
moch as lyeth in them, bothe to encourage and
further al other to the ſame Where as many o-
ther of excellent witte and learnynge haue done
greate ſeruice to your grace in great & weightie
maters I alſo emongeſte the reſte, accordynge
to my ſmall talent, thought it my duty to attẽp
te alwayes I coulde to bryng, although ſmal
although lytle, yet ſome helpe at the leaſte wyſe
towarde the accomplyſhement of youre mooſte
gracyouſe pleaſure Wherfore ſeyng ther is ma
ny of your graces ſubiectes in Wales that rea
dethe partlye, the welſhe tonge whych if they
had, englyſhe expounded in the welſhe ſpeche,
myght be bothe they? owne ſcholemaiſters and
other mennes alſo, and therby moſt ſpedely ob-
teyne the knolege of the engliſhe tõge through
owt

For as S
Paul ſa-
yeth if I
knowe
not what
the lang-
uage me-
aneth, I
ſhalbe vn
to hym þ
ſpeaketh
an alient
& he that
ſpeaketh
ſhalbe an
alient vn
to me. i.
Cor. xiiii

owt all the countraye I haue wrytte a lytle englyshe dyctionary with the welthe interpretacion wher vnto I haue prefixed a treatyse of the englyshe pronunciation of the letters: and although that nother the boke it selfe entreating of a matter byfore towchede of no man: therfore rude(as all thynges be at their furst bygynnynge)can be in no poynte worthye to be offered to your maieste And I agayne of such symple both witte and learnyng and of such a meane & lowe estate that I am most vnworthye to dedicate any thynge vnto your grace although of it selfe it were veraye excellent, yet the conscience of my most feruent loue towarde youre grace and most vehement desyre to accomplishe your wyll to my power hathe made me bolde emongeste other large and greate gyuers after theraple of the poore widdowe(whom the Gospel speaketh of)to offer vp to youre grace my lytle farthyng as a testimonye of mi due bonden loue towardes youre maieste whom Jhesu the eternal kynge preserue longe in al prosperitye & most highe honoure.

Luc. xxi.

Youre poore and humble subiecte
Wyllyam Salesburye.

Cowyllyam Salesburi wrth y darlleawdr.

Nid ódit ddarlleydd bonheddigaidd nid anghyssylltbell bysset ddangos a datclario pa lesaad pa budd a phwy brossit a ddelsait ir neb a dreuliai ddim amser wrth ddallen a mesyriaw ar y llyser hwn Dnu bysset ddarsod oz blaen i oruwchelddaw awn hargiwydd brenhin dy gyncor edrych arnaw ai ddetbyn tissors yn sowedic gymradwy o hesp a chanhorth wy bychwyniad ty wysogaeth at Jaith saesnaec Arthan Bod hespd llywadraeth balon bienhin (begys y bytbystia r ystrythur lan) drwy law ddew. Yr hwn a gatwo eu ras yn hirhoedlor lwyddianus ffynadwy Amen. Dnid bellach i nessau tu ar peth bysreitiaf a thyssonaf yngan a sonio am tanaw yn y Bangre hon Sef er mwyn Kymbry or nid oes gantunt angwanec o ddysynder athrowlythyr onid medry o Braidd ddew, ddarllen iaith eu mameu ir hai hynny yn Bnic o chwrnychant begys y dylent Bynny bysstwyddyl i ddarllen a deall iaith Saesnec iaith heddyw Brddedic o bob rhyw oreuddyssc iaith gyssalwn o ddalwn a buddygoliaeth ac iaith nid chwaith anhawdd i dysey begys y may pop nassiwn yn i hysedyr ddysey eu edrych yn llygat y boen nargost ac yn angentheitiach i ni r Kymbry no neb writhei er esceulusset genym am y peth: Js hai an nyssedic hyny meddaf yd yssrisennedd hyno wan

Awduroldot y llyuergan y brenhin, awduroldot y brenhin y gan ddauw.

atrawaeth ac nid ir Rai tra chyffar wydd. Dnid atoſwg i chwi y Rei ſydd a mowreddyſc genwch ac a wyddoch Rac mor werthfawr yw Dyſc ymwneuthur awch himain yn ol ddull ſaint Dawl ympop peth i pawp A moeſwch hefyd (val y dywaid yr Vnrhyw Dawl) modd yr abwydir rhai bychain a bara a llaeth vorthi o honawch chwitheu yr anyſcedic a mwydion pch gorucheleddyſc ac nid a godidowocr wydd athronddyſc. Ac velly os chwchwi ni chuddiwch dryſſor yr Arglwydd onid i gyſrannu yny gyfle ir angenogion o ddyſceidaetha doethineb ai gyſryw betheu ereill: Gobeitho i dyry diw bath yſpryd oldeb vddunt hwytheu ac na ſathrant val moch dim och gemau nath mair gwyrthfawr ac na chodant ich erbyn val ewn ar bedyr awch briathr/Eithyr etto eilwaith i ymady a rhyfeiſomſon/ ac or diweddi ddechreu ar hyſbyſy a ſillfau hanes

Yllyriaeth y llyver oll. ac yſtyriaeth y llyſer yma Ac yn gymeint nad yn y llythyrennau yn vn ddywediat nac yn vn draythiad yn ſaſnec ac yngh ymraec: Yn gyntaf dim y ddys yn dathlan ac yn honny paddel w y darllein ar

Enwr llythyr. yr traythet hwy yn ol tafodiad y Saſon ac yno eſampleu o eirieu eſyſaddas yn gyntyn/ A chvedy hynny y mae y Gairllyfyr ner Geiriawr ſaeſnec yn dechrey yr hwn a elwir yn ſaeſnec an Englis dicſtionary yn eſ yw hyny Eynuliſa o eirieu ſeiſnic ſa

Trefnuy geirieu. chos Eynulleidfa o eirieu ſeiſnic yd y wr holl llyſer Eayach/Yn yr hwn os delwch yn ddg arnaw y ddys yn Eadw order a threfyn ynto: o bleit ni chymyſced dim or geirieu bendrom wn wgyl ynto val y dam wyniai vddunt ſyrthio yn vreddwll or trofyntaf: Eithyr ef adfeddylied vyth er mwyn yr anyſcedic

nyſcedic gyſtyrw bodd ac ydarfy helkyt pop gair (kyd y deuei kof)yw ban gpfaddae chunan: Ac bellp yr hoff eirien ac/a/yn y llythyren gyntaf oe dechreu a gynuſſed i gyd ir bulle: A phop gair yn dechrp a b/yn yn llythyr kyntaf o honaw a offodet or neullduy/ Ar geirieu a c/yn eu dechreuad a wahaned hwytheu or neullduy: Ar geirieu a ddechreant ac ch, a ddidolet hwynte chunain/ A rhei a d/yn i kpchwyn a gaſclet ac a offodet mewn mann arall/ Ac val hyny y rayed y llaill pop vn i ſefyll dan vaner i Captelythyr ddechreuol/ Ac wrth hynny pan chwe nychoch gaffael Saeſnec am rywair kamberaec: Yn gyntaf/edrych wch pa lythyren vo ynnechreu r gair hwnw yn anianol/o bleit os/a/bydd hi/ſpiwch am tana vnplith y Reſtyr eirieu a vont yn dechre ac a/ac yn y van hono ar y gyſer yn y chesoeirieu ſaeſnec y keffwch Saponaec iddo/ Eithyr gwiliwch yn dda rhac ych twyllo yn kam geiſio gair allan oe van briod gyfaddas/ Wegys pe i keiſiech vn or geirieu hyn yr yſtym ar agwedd y maent yn gorwedd yn y penill yma Mae i mi gangen dec o bedwen Achos ni waſnaetha ywch wrth geiſio ſaeſnec am (gangen) chwilio am danaw ymyſc y geirieu yn dechreu a g/ namyn ymhlith y geirieu a vo k yn y dechreu/ y dylyech eſpio am danaw/ ap Saeſnec bydd gar i bron: Canys y gair kroyw kyſſeſinydyw kangen ac nid gangen kyd bo rymadrodd kymraec yn kyffeddſy k yn g/ac yn peri ſonio t/ val d/a b/val v/ yn y geiriey hyn dec o bedwen/ Ac am hyny rhait i chwi graffy byth pa lythyren a vo yn dechre r gair pan draether ar y ben chun allan o ymadrodd vegys y dangoſſeis vchod/ Ac velly yn ol y dadawc naturiol draethiad y mae i ch-

ag odd y kelir laſnec ir gymraec.

Wr geiſio o myn wch chwi gael pop gair yn y gair
llyſer yma/ O bleit begys na ddyſgwyl neb onid
ynſyd pan el i wiala ir boet gaſſael gwiail yn ty ſy
yn vn yſtym y byddqut wedy r eilio am gledy i y
plant/ velly r vn modd ni ddiſcwyl neb onid rhy au
gcelſypo gaſſael pop rhyw air yn y gairllyſyr yn
vn yſtym nag yn vn ag wedd i ddywediat a chwe
dyi blethy ympar wyden ymadrodd / Ac eb law h
yn oll a ddywedais ymblaenllaw/ Kymer wch hyn
o gyngor gyo a chwi y ſaw/ gymry a chwenychoch
ddyſcy gartref wrth tan Saeſnec/ Nid amgen no
gwybod o honawch na ddarlleir ac na thraethir y
op gair ſaeſnec mor ſlawnllythyr ac mor hollawl
ar yo ſcrefennet Oegys hyn God ir wyth you yr
hwn a draetha r byſſtredin / God bliwio : A ſ
wmy o rieu ereill a yſtrifenir heſyo Rhw ſillafeu
ynthunt yn vn ſſunud eithyr ni ddarlleir ddim ho
nunt or vn ſſynyd baky chat hyn or rnaill ddarlle
pad vowe, trowe, trowe ar hain a ddarlleir bo b
wa: bro/ bran: tro/ tybyeid/ A thai hyn hefyd a eſc
rifenir y pen brwaythaf vodduut yr vn ſſunud ac
ir ſlaill or blaen eithyr i ddarlleir a wnair yn amg
enlaeth rowe, lawe, nowe, narrowe, ſparowe y r
hai a ddywedir yn gyffredin val hyn kow/ buweh:
iowſſa wio: now yn awr: narrw byſing: ſparw e
deryn y to/ Acam gyſryw ddam wynieu yr hyn y
vyddei eſtopgyny rr ddarlleyddi nodi pe doe bof
chwaith r ſcrifeny mae goreu kyngor a betr wyf bi
ir ieibl bal y dywedais ymlaen/) or ni coy anghaſſa
el ddo bynedi loecr lle mae r iaith yn gyneuid / y
mofyn o hanaw ac vn a wypo Saeſnec (o bleit
ddi a bl wyf ynbymbyr eb Saeſnigyddeon ynthe)

Kyngor
pſmala
i kymry

paddelw

paddelw y gelwir y peth ar peth yn ſaſnec. Ac yno dal a chraffy pa bodd y traythai eſy gair ne r geirieu hyny yn ſaiſngaidd/a chyd a hyny ſymeryd y llyfer yma yn angwanec o goffaduriaeth yn abſen athrawon / ac yn diffic dyſcpawdwyr yr iaith. Dewch yn ach a

Dyſcwch nes oeſſwch Saeſnec
Doeth yw e dyſc da iaith dec.

Y gwyddor o lythyrenneu bychain.

a.b.c.ch.d.dd.e.f.ff.g.gh.h.i.k.l.ll.m.n.
n.h.o.p.r.rh.ſ.ſſ.s.ſt.t.th.v.u.w.y.

Egwyddor or llythrenau ſanolic o vaint.

a.b.c.d.e.f.g.gh.h.i.k.l.m.n.o.p.q. r.ſ.ſ.s.
t.v.u.v.y.z.ll.ſl.ſt.w.ẽ.ẽ.ẽ.

A.B.C.D.E.F.G.H.I.K.L.M.N.O.P.Q
R.S.T.U.Y.

Gwyddor or vath vwyaf ar lythyrau.

ABCDEHCHIKLMNO
PQRSTUX.

Natur a sain y llythyren behod yn Saesnec.

A Seisnic sydd yn natur ac(a) gymreic / val y may yn eglur yn y geirieu hyn o saesnec ale/ aal: ac ymhymraec wrw:pale paal:lale sal: A

O ddienthyr Ryw amser y caiff/a/ sain y dipton (aw) yn en wedic pan ddel ef o bi-ayn l/ne ll/ val y may yr eglurach drwy y geirieu hynn:balde bawld moel ball,bawl pel:wall wawl gwal:Ond yn Ryweirieu i dodant weithie(a) yn lledsegur er a gyfrifwn a ymarferai oe nerth e-hunan / nam yn hydrach ymrithio yn Rith yn bocal(e)mi a wnae ir darllydd,val hyn eale ies ef mwythdra:leaue lief benad:lea see mor:yea/ie/ Ond nith rwystyr bath eirieu ahyn di ond yn an-synech.

B

B. yn sacsonaec a /b/ yn Camberaec ynt bullais val yn y geirieu hynn:babe baab/ babay: bzede bred/bara. Ac ni newidir b, seisonic am lythyren aray val y gwnair a/b/gymberaec.

C

C. wrth i darllen yn sasonaec a chambraec sydd yn yn llef onid o blayn e/i/y/canys o blayn y tair llythyren hyn val s/bydd i son begys hynn Face ffas wyneb gracyoule grasiws/traddlawn/cō dicyon conditywn.

Ch

Ch.nid yw dim tebyc yn sacsonaec ac ymghambraec: Ac nid oes ynghamraec lythyren na llythyrennau ai bysilyba yn iawn/eithyr may sain/tsi/ym gyssyllyet iddi ar esydd ir aur / val yn y gair hwn churche tsurts eccles.

D. ymghamtaec a sacsonaec nid amrafaelia i ga-
ellu Bal y dyellir yn y geirieu hynn or ddwy iaith:
Duke/duws duc:dart dart dart. Eithyr nota hyn
yn dda pan welych dwy/dd/ yn dyfod ynghyd yn
saesnaec nid Bal/dd/gymbereic Bydd i gryn/ond ca
dw awno pop Bn i llais gyneſinol: Ac nid lleddfy
A wnaeth ond cledy yn gledaeth Begys yny geerieu
hyn laddre lad-dr/ysgol bladd blad-derchwyſ/sigē
D. hesyd yw terſyn berf o amsereu perphaith am-
perphaith a mwy nag amherffaith/Bal am y gair
hwnn loued/carwn/kereis/caryſſwn &c.
E. addarlleir yn saesnaec gweith Bal/e/gymberaic
gwaith Bal/i/gymberaic/ a gweithe ereill ynw-
edd gair i tau ac i bydd but Bal lleuad yn hebrw
neu Begys y gwelwch/w/yn diwedd y geirieu hynn
o Camberaec kynddelw/ardelw/kesnderw/ſyber-
rw/buddelw/marwnad/catwderw: yny thain wr-
th eu darlain ay traythy / w/ a dawdd ymaith ac
Belly y dywedyt a wnair kyndell/ ardel/ kesnder/
ſyber/budel/marnad/catderw/Uelly/e/yn diwed-
dy geirieu saesnec a dawdd ymaith a chain mwy-
af o ddiwed pop gair wrth i drauthy Begys o ddi-
wedd. y geirieu hynn emperoure emperwr ac nid
emperwrey darlleir: yr hwn air saesnec arwyddoca
ynghymraec ymerawtr: Ac Belly am euermoze
esermwor tragowydd. Ac yn y ddeuair saesnec Be-
hot may y ddwy(e/e)gyntaf a bob Bn yn Bn llais
ac e/o gamberaec/ neu e/ llatin neu epſylon o roec
Ar e/ddiwaethaf yn tewi/Bal y may/w/yny geir-
ieu a soniais am tanun gynnef. Ond yn enwedic
pan ddel/e/yn ol/l/ ne/ r/ ynwedd gair saesonaec
yn chlywir

ni chlywir dim o ywrthei ar dauod ſais: ond o chlywyt peth o ywrthei / ſynt y dyſalyt y bot hi o blaen l/ne r/nag oe hol: val y traythant hi ar y geirieu yma/able,ſable.twyncle,wyncle,thōdre, wondre,pr hyn eirieu ac ereill a derupnant yn vn odyl a rai hyn ni chlywn i ſais yni darllain onid vegys pe byddem ni yw ſcriueny drwy adael/e/ heibo/val hynny/abl/ſabl/twinkl/winkl/thwndr wndr: neu val pe bay/e/ o blayn yr l/ne yr r/val hyn ſaddell,thonder: Ond ni ddylie bot chwaith dieithyr vath ddarllepad a hwnw i ni yr kambyr paam onid yny nineu yn darllein drwy doddi yma ith dwy ne dair o amrafael lythyreu vegys y may yn eglur yn y geirieu yma popl dros popol ſwbl dros ſwbwl: papr/ ac eithr lle y dylem ddywedyt pappr/ac eythyr/ Ond raid yw madde i bob tafawd i ledlef,a goddef i bob iaith i phriodoldeb. Herupd natur y vocal/e/ pan orphenno air ſarſonaec eſmwythau ue beddalhau y ſillaf a ddel oe blayn val hynny hope hoop/gobeith:bake, baab/ poby: chele/tſis caws. Eithyr dal yn graff ar ddywedyt y gair ackw chele,o bleit yr e/gynt yſ ſydd yn klais ac,i,on hiaith ni:ar e, ddiwaythaf yn ſefyll yn but val y dywedais or blayn y damwynnai iddi bod ryw amſer. E hefyd o blayn s, pnniwedd enweu lliofawc, ſef yw hynny ir anyſcedic geirieu a arwyddockaant veth pen thifedi vn peth,a ddiſſanna wrth eu dywedyt val o ddiwedd yr enweu neur geirieu hynny kynges,brenhinedd: krendes, kereint:tentes, peppll/ yr hain a ddarlleir kinges/ frinds/tents. A gwybyddet y darlleydd nad yw

A gwybyddet y darllevdd nad yw y ruwl yma yn gwasanaethy i bob enw kiosawc o bleit pan ddel c, ch, g, neu e, arall o blayn y ddywedetic e, pallv a wna y ruwl hon canys yna e, a draythir yn bungus neu bal yn y, ni: bal yn y geirieu hynn dyches deitsys/ ffossydd: faces: ffaces/ wynebeu: oranges, oreintsys / asale orayds: trees, trys prenneu.

F F, seicsonic ehun sydd gymeint o synnwyr ynthei ac mewn dwy f, f, gambereic wedy gwascy eu penneu yngkyd bal hyn: kole ffwl, ffol ne ynuyd

ff ff, ac f, yn sasnec a dreythir yn bnmodd, eythyr ff, yn ddwyscach, ac f, yn yscafnach a gymerir: f, yn yscafu, bal ymay cheke, tsiff pennaf/ ff, yn ddwysc neu yn drom bal yn y gair hwn sukre, swffser dioddef:

G G, seisnic a ch/ o saesnec ynt daray debyc eu saiy ie mor debyc i son yw gilydd ac yd yscriuena sagsny bo dra dyscedic yn aill yn ller llall begys y damwain yn y gair hwn churge yn lle churche tsiurts eglwys. Eythyr g/ yn sasnec o blaen, a, o, u, a gweithe o blayn e/ neu y, nid adweynir i llais rac g, gambereic bal hyn galaunt gasawnt/ gelding gelding/ plage, plaag pla/ God, dyw/ gutte/ gwt coluddyn/ Gylbert/ gilbert: Dnd pan ddel g/ o blaen/ e/ i/ neu y/ bal ch, seisnic neu tsadde o hebrew bydd i llef or rhan brnychaf begys hyn gynget tsintsir/ sinsir/ Gwilia hyn etto yn dda pan ddelont dwy gg/ pnghyd/ kydleisio eulldwydd ac g/ gamraec a wnant bal hyn beggynge begging/ yn cardota/ nagge nag keffylyn/ egge, eg wy.

Gh,

Gh, sydd vn llef an ch, ni ond i bot hwy yn trayth yr gh/ciddunt yn yscasudec o ddieythyr y mwnwgpl a ninneu yn pronwnsio yr ch / einom o eigalwn yn gyddwseu. A begys y mayn anhowddgar gan sacson glywed chwnch y llythyr hon gh / velly may kymbry deheubarth yn gwachel son am ch, ond kleiaf gallant. Can ti ay klywy hwy yn dywedyt hwaer a hwech lle ddym ni o ogledd kymbry yn dywedyt chwaer a chwech.

Gh

Ac etwa mi an gwelaf nineu yn mogelud traythy ch, yn vnech o amser begys y may yn ddewisach genym ddywedyt (chwegwaith) no(chwechgwaith)a (chwe vgain)na(chwech vgain). Ac ny tyb i nid hoffach gan y Groecwyr y llythyr ch, pan ymchwelynt or ebryw Iohannes yn lle Iochanna / ac Isaac dros Iitschack.: A chyffelyp nad gwell gan y klatinwyr y llythyr vchot pryd bont yn dyscyn yr vnwedd ar groecwyr ar drossi yr hebrew ir klatin/ac yn dywedyt mihi a nihil dros michi a nichil Mnd i ddibenny yt/symer y chwrnolat hwnw yn yscasnaf ac y del erot with ddywedyt iaith Sayonaec.

H, sydd vnwedd yn hollawl y gyd ar Sason a nineu, val y may haue haf, hwde/ hart calon ne carw/holy holi santaidd/ne kelyn. Druid yn rhyw eirieu klatin wedy saesnigo nid anedlir h, val yny rhain honeste oneſt/honoure onor/anrhydedd/exhibition ecsibisiwn/synhenlaeth/ prohibition prohibisiwn/gwahardd. Nid ynganaf vi yn bot ni y to yr owrhon mor ddiddarwybot a dywedyt gwydd dros gwehydd.

H

I.

I I,oe hiaith hwy ſydd gymeint ar ddwy lythyren yma ei,on iaith ni/od gwescir y gyd ai dywedyt yn vn ſillaf neu dyphthong val yny geir hwn,i,ei/mi ne myſi. Eythyr pan gydſeinio i,a bocal arall vn sain vydd hi yna a,g, ſeisnic ac achos eu bot hwy mor gyffelypſon mi weleis rei ympeduſter a dowt pa vn ai ac,i,ai ynte a,g,yd ſcriuenynt ryw eirieu ar rain maieſtie, gentyll, geloulye:a rhai yn ſcrifenuy *habreioune* ac ereill hebergyn,kluric: Ac velly mi welaf yngkylch yr vn gyffelybrwydd rwng y tair llythyren ſeisnic hynny ch,g,i,a rh wng y plwm pewter ar ariant, ſef yw hynny, bod yn gyuebyc yw gylydd ar y golwc kyntaf ac yn amrafaelio er hyny wrth graffy arnunt. Eſampl o,i, yn gydſain Jeſu,tſieſu:w, Jeſu: Jolyn tſion a ſion o lediaith:ac Jeuan yngkamroec loyw:loynt, tſioynt kymal.

K K,yngkymraec a ſaeſnec vn gyneddf yw/ond yn ſaeſnec anuynychach o beth y dechy air val y gwelwch yma boke bwk llyfyr: bucke bwch bwch: k,yn dechr:y gair kynge king/brenhin: knot knwlwm:kent.

L.yny ddwyaith ddywededic nid amgena ond yn anamplair i klais val hyn lyly lili/ lady ladi arglwyddes lad bachkey.

L Ll, yn ſaeſnec nid ynt dim tebyc eu hanſawd in kl.ni:an ll,ni ny ddyſc byth yn iawn dyn araklia ith i thraythy o ddierth yny bebyd.

Ll Ll.heſyd yn ſaeſnec nid y w yn dwyn enw vn llythyren eithyr dwbyl l,neu l,ddyplyc i gelwir:a klais l,ſydd ynthun yn waſtat,neu lais lambda pan

ddel

o blayn iola/Ond yn rhyw wledydd yn lloer bal

V, y traythant ll/ ac ll/ mewn rhyw eirieu bal hyn bowd yn lle bold:bw dros bull/caw dros cal Ond nid yw bath ddywediat onid lledraith/ac nid peth yw ddylyn oni bynny bloysci y gyd a bloysceu.

W, ac yn/hynggany a wnant yny ddwyaith ei- W
nom/ic ac ymbop taith ac i gwyn ni ddim o ywithynt/yn Saxonaec a dwyts bal hyn man gwr men gwyr.

D, kymysclef an o/ac an w/ ni bydd/ ac nid ar D
bnwaith nac yn yr bn filiaf onid mewn bn silliaf yn o/mewn arall yn w/y treythir bal hynny to to/ bys troet:lo so belly two tw/ dau/ to tw/ ar at/ il lehole scwl/yscol.

D, hefyd o blaen lo/neu ll/a ddarlleir beg- D
bay Bryngto ac wynt/mal hyn colde,cowld dr- bolle, bowl/ tolle towl toll. Eithyr dwy or rug- ghyd yn saesnec a soniant bal w/ynghymraec bwb hyn good, gwd da:booze pwr/ka wo:

Ph, yn saesnec nid yw bn ddeddf a phi yn ha- Ph
bitw yngroec neu rugamroec achos yny teirieth hyn y try weithie yn rhyw eirieu yn ph:
Eithyr sain sonedwy sydd idd yn saesnec ymbop gair bal:pappr pappr/pappe/ papp bron gwraic ne ywd:penne ydyw pinn yscrifennu: Ar bal hyn y traytha Saus y kyttiser p/mewn ymadrodd/and wyth a penne:ac a phenn:ac nid wyth a phenne neu ffenne y dywaid ef.

D, kyttyr dieythyr ymgamraec yw ar nid mor D
ne gartrefigach yn saesnec bn gystraith a cha ll/

y lleſſir q/Bal hynny quene ſwin brenhines: quarter ſwarter thwarter neu pedwerydd ran: quaple ſofpliar: A gwybydd may u/yw kydymeith q/can ni welir byth q/eb u/yw rhyuſyn mwy nar goc heb i gwichell.

R R/ſydd anian yny ddwyiaith hyn epthyr ni ddybyr ac nid hanedlyr R/ byth yn dechreu gair ſaſnec Bal y gwnair yngroec ac yncamroec modd hyn Rhoma truſain ne rhuſain: Dnd Bal hyn yd yſcrifenir ac y treithir geirie ſeiſnic ac r/ynthunt ryght richt iawn rent rent ros ros ne roſin.

S S/yn yr ieithoedd yma a ſpith yn vn ſain Bal hyn ſyr ſyr/ſealō ſeeſyn amſer amſeraul ne amſer byſaddas: Eythyr pan ddel ſ/yn ſaeſnec thwng dwy Bocal lleddfy neu bloyſcy a lwna yn wyneth a amſer/ſeſyn: muſe muwws meuyrio: malemacs rundondol.

Sa dodir hi o chwanec at diwedd enw vnic/ yr ardd vnic/ neur gair vnic hwnw a ſioſocka ne arwyddocka chwanec nac vn peth vegys hynny hāde hand yw klaw: handes hands ynt klawe ne ddwyſo: nayle nayl ewin ne hopl hayarn nayles nayle ewinedd ne hoylion heyrn: rayle rayl canlaw: rayles rayls canllaweu/ne ederin regen yr yd.

Sh Sh/pan ddel o blayn vn Bocal vn braint ar ſille af hwn (ſſi) vydd Bal hynny ſhappe ſſiapp gwedd ne ſiap: ſhepe ſſiip dauad ne ddeueid.

Sh/yn dyſod ar ol bocal yn (iſſ) y galwant: Begys hyn allhe aiſſ/onnen: wallhe waiſe/golchi. Ac ym pa ryw van bynac ar air i del/ ſſio Bal neidyr gyffrows

ſſrous a wna/nid yn anghyſſylltpell o y wrth ſ wy
y llythyr hebrew a elwir ſchin : Ac o mynny chw
anec o hyſpyſtrwydd ynßylch i llais gwrando ar
byſcot Eregin yn dechreu berwi o dam wain Bn wa
ith Bddunt leiſio. Kymerwch hyn o athro wlythyr
Bartrefic rac o ſyn na chyrayddo pawp o honawch
gaffael wrth i law tafodioc ſeiſnic yw haddyſcy.

T/hefyd a wna yr Bn wyneb i Dais a chymro Bal hyn trelure treſuwr tryſor toure towr twr: top top nen. T

Th/o ſaeſnec a chymraec a Bydd gyſodyl ac Bn nerth ond yn thywerrieu hi a ddarlleir Eyn yſcafn ed ar dd/eunom ni: Eglurdeb am gyfiowniais th/ eiddunt hwy: through thrwch trywodd : thyſtle thyſtil yſcall: Eglurwch am th/Bal a wn dd/ni this ddys hwn/hon/ne hyn. Beli y ddyn nine yrrcam ar ſer yn ſathredic o dd/dros th/yny gair yma(ddialaydd)yn lle(dialaythi) Nota hyn hefyd/y datlleant th/Bal t/yny geirieu hynn/Thomas tomas: thro ne trwyn pall.

U/yn gydſon nid amrafailia i rhinwedd yn lloerr mwy nac yngymry Bal hyn byne Bein gwin wyp dden: bayne Bayn gwythen ne wac: beluet Belſet melſet. Eithyr u/yn Bocal a ettyl bwer y ddwy lyt hyren gamberaec hyn, u, w, ai hen w Eyffredin Bydd yn, uw, Begys y tyſtolaytha y geirieu hyn true tru uw Eywir: bertue Bertuw rhinwedd A rhyw amſer y Baiff i hiawn en w gantunt ac y darlleir yn ol y llatin wyr ſef y galwant yn Bn llais anw/ni: Bal U

geirieu hynny/ducke ẅes ẅeth/luſt ſ̃wſt chwant
Eithyr anupnech y ẏſſona eu bocal u/ẅ wy an bo
cal u, ni / eiſſoes yn y gair hwn duſy buſi pẏſur
ne pmẏrus.

w W, ſeiſnic ac w/gymreic nid amgenant i gallu
bal hyn / waẅe waẅ tonn ar bor / wyne wein
gwin: wynne wynn ennill. Eithyr henẅ y llythy-
reñ ẅ/o ſaeſnec bydd dowbẏl uw/ſef yn hynny u
ddurplic / Ar ſaſon wrth ddyſcy i blant ſillafy ne
ſpelio ai ẏmerant hi bal ẏdſon ac nid yn bocal
ne yn w, *per ſe* bal y ddym ni yw chymrẏd: Dnd y
ddym ni ar hynny yw harfer hi o: modd hawſaf
i ieunktit ddyſod y ddarllen yn ddeoſlus.

Hefyd diſiẅi a wna w / wrth ddiweddy llawer
gair ſaeſnec bal yn diwedd y rai hynny /aẅe, hawe
wowr/y rhain a ddarlleant modd hynny: a/oſyn bo
ẅa: w/fary.

x x, nid y wchẅaith rhy gartrefol yn ſaeſnaec
ẅy nac yn Camberaec a llais cſ/neu gſ/a gſẏ-
ir ynthei begys yny/geirieu hyn y llare ſſlare ſlw
axe ags/ẅyalk. Geirieu llatin a ledieithent ir ſar
ſonaec neu ir Gamberaec a newidiant y/am ſ/bal
y geirieu hyn/*ernx* croſſe croes ne *crux*/*exemplum*
eſampyl/*extendo* eſtennaf: *excommunicatus* eſcompy

y Y, a gaiff yn ampl/ enẅ y dyphthong (ei) bal
hynny thyne ddein tau ne eiddot: ai enẅ ehun bal
yny gair hwn thynne thynn teneu.

ŷ ŷ, a thitẏl bal, e, bach bch i phen a ẅna the-o
ſaeſnec bal hyn ŷ man dde man, y glun: ŷ axe dde
acs/ẏ: ych

ỳ ỳ, a chroes bechan bal t, bch i ſſen ſydd gymeint

yn

yn lla wnllythyr a that ddat, hyny ne yr hwn.

Y, ac w, wrth i phen a wna thou ddowti uetydi Y

Y, ddoedd gan yr hen ferifenny ddion saſnec ſythyren taran debyc i, y, ond nad oedd i throed yn gwyro i byny Val pladur Val y may troet y, ac nid antebic i ſlun yr rhumpinol y, neu i ypſylon groec ne gh a yn yn hebrew ac hyd y dalu im ſof ddorn i ſly wars Ur wraith hen ddarlleydd o ſais yn y he nwi Vn allu an dd ni neu ar ddelta roec y daedd. Dnd nid yw hi ar feredic ymplith Saſon er pan ddoeth ſelſyddyt yr mut yw myſc onut ſymeryd tan Vn (y) draſtei: ac (th) wrthie yn lle: Ac aros hynny may yn anhawſ i ddyn arall wlad dreuthy eu (th) hwy yn ſeilnigaidd o achos i bot ryw amſer yn gwraſa nay thy yn lle yr hen lythyren a elwynt do n Val y gwelſoch yn eglur yny geirieu or blayn. Ac velly pan aeth y Vloyſclythyr wreigaidd honno ar gyfeilorn ouyſc Saſon y derbynaſſon nineu kymbry hihi ac aethom i Vloyſcy Val mamaethod ar y ddywedyt dd dros d, th dros t, a d dros t, ac ph, dros p, &c. Dnd maddeuwch yny thac hyny d y trawſchwedyſ yma a mi a dalſyraf yn gynt am y ſydd yn ol o illythyren ereill.

Z hefyd o ydd yn t yn atuer yn Vatwr o hones yn lle s/ yn, diwedd gair Val: kyngez kings, brenhinedd. A thi yw dam dros m, ac eraill (peth oedd Vwy yn erbyn tyngtur) dros gh, yn y chyneryd: Val hyn ryzt richt kyſuwyn kinyzt knicht marchawg Viddol. Z

F, nid llythyren yw namyn gair kyſan wedy ddefuſio yn Vrth Val y gwelwch yma / thac mor F

Vynech

Bynesh y dam wain ympop ymadrodd o bob ryw iaith yr hwn pan yſcrifener yn llawn llythr yn llatin(et)Bydd and yn saesnec;ac(at) yn Camberaec a arwyddocsa.

Cyn y Gwydhor hon o ddiſot y bynwyſſir ſumy a chrynodeb yr holl ruwlr Bchot: Ac am hyny tybeid nad rhait ang wanec o addyſc na mwy o eglurdeb arnei / ir neb a chwenych ddarllein y llyfer or pen bwy gylydd.

a,	ai		c,	ß	tſi	d	e	f	ff	g	c	i
♆a		b	c	ch	d	e	f	ff	g	gh	h	i
	aw		ſ		d	i	f	ph	tſi	h		ei
		f	f		o	ß		ſſi	th	uw		ſi
k,	l,	ll,	m,	n,	o,	p,	q,	r,	ſ,	ſſi,	t,	th,	u,	v,
		w	f		w				iſſ		dd	/t/	u/	Bi

	cs	ei, y	s	and
w,	x,	y,	z,	&,
	ga	i	ch	m.

Cheu Bal hynn.

	ai	c	ß	tſi	e	f	tſi	ch
♆a,	b,	c,	ch,	d,	e,	f,	q,	gh,
	aw		ſ		i	f		
	ei	f	f		w	ß		iſſ
l,	k,	l,	ll,	m,	n,	o,	p,	q,	r,	ſ,	th,	t,
	i	w	f			o		ſſi
	th,	t	u	ß	cs	ei, y	s	and
th,		u,		b,	w,	x,	y,	z,	&,
	dd		uw	f	ga	i	ch	m.

¶ Kamberaec	Saxonaec	walshe	Englyshe
A. o blaen b.		Achwyno	Complaynt
Ab ne sias ab	An ape	Achwlwm	A roūde knot
Ab ne bab	Sonne	Achub	
Aber ne afon	A ryuer	Achub	
Aber ne hafyn	Hauen	A. o blaen d.	
Aberth	The sacra= ment	Ad	Re, agayne
Aberth efferen	Sacryng of	Aderyn	A byrde
Aberth ne of=	masse	Adarwr	A fouler
frwm	Sacryfyce	Adblygy	To folde a= gayne.
Aberthy	Sacryfice	Adec	
Abledd	Hableneſſe, habilitie	Adail	A buyldynge
Abram	Abraam	Adeilad	Bylde
Absen	Ablence	Adefyn / edau	Threde
Absenwr	Bacbyter	Adain	A wynge
drwc		Adain pysco=	
Abwy burgyn	Caryen	Adnabot (dyn	Knowe
Abwyd	Bayte	Adliw	A brayde
Abyl	Hable	Adnewyddy	Renewe
A. o blaen c		Adwerth	
Ac	And	Adwy bwlch	A gappe
Acsen	Accent	Adwyth	
Acsw	Yonder	A. o blaen dd.	
Acolit		Adda	Adam
Acolidieth		Addas	Mete, apte
Act	In acte	Addaw	Promeſſe
A. o blaen ch.		Addwyn	
Ach	Petygrewe	Addfed	Rype
Ach diasicah	Hole, sounde	Addfedy	Rype
Achwyn	Accūlation	Addoli	worshyp
		Addunet	A bowe

A. i.

¶ Camraec	Saesnec	walshe	Englyshe
Addurn	An ornament	Aflwyddiant	Unhappines
Addfowsonarrent	Aduoulon	Aflwyddiant	Unhappy
Addunaw	A vowe	Aflonydd	Unstable
A.o vlaen e.		Aflunieidd	Myschapen
Aec language		Aflunio	Myschappe
Ael		Afwch	Kenelle
Ael dyn	A browe	Afwchys	Kene
Aelgerth		Afrwydd	Unspedy
Aelwyd	A herthe	Afrwyddeb	Unspedynes
Aelaw ud	A lymme	Afy	The lyuer
Aer etifedd	An heyre	Afyllad	Syngynge brede
Aer aerfa	Bicker	A.o vlaen g.	
Aerwy	Sole	Ag	And
Aethuen preu	An aspetre	Agarw	
A.o vlaen f.		Agatfydd	Peraduenture
Af-	Un	Agatoedd	Perhappes
Afael	A gryppe	Ageinadd	
Afaely	Gryp	Agalen	A whetstone
Afal	An apple	Agen	A rykte
Afal ne affallē	A apple tre	Agenoc	Rykty
Afan klysseun		Agnus dei	Agnus dei
Afar		Agoret	Open
Afiach	Unholesome	Agori	Oppyn
Afierhyt		Agori pastai	Breake vp the pastye
Afieith	Dalyaunce		
Aflan	Unclen	Agos	Nyghe
Aflafar		A.o vlaen i.	
Aflawen	Not merry	Ai	Other/ whyther
Afflednais		Ai ynteu	Ether elles
Fflwydd	Myschoytune		

¶Kamberaec	Saxsonaec	walshe	Englyshe
Ar ef	Ys it so	tywalt	
Aric		A.o blaen ŋ.	
Aincs	Gredyneſſe	Am	For.
Ail	Seconde	Amaerwy	Purfyll
Ailcwrlwf	Table ale	Ambyr	Ambre
Ailun		Amdo amwise	A wyndyng
A.o blaen l.			ſhete.
Alar	Mournyng	Amdoi	Wynde.
Alary	Mourne	Ambaſſador	An enbaſſa-
Alary ar	Glut		dour
wyd		Amen	Amen.
Alarch	A ſwanne	Amgarn	A houpe
Alaw klyſeun		Amheu	Dout
Alabaſtyr	Alabaſter	Amheuol	Donbtfull
Alch gridyll	A gyrdyron	Amerawdyr	An empe-
Aler	Alley		roure
Alban	Almaygne	Amerodres	An empres
Almari	An almery	Amkreŋ	Upwarde
Aliwn	Alien	Amkreinio	Wallowe.
Aliwns	Alienes	Bal march	
Alym	Alume	Amerodreth	An empyre
Alſwn		Amharot	Unready
A.o blyen ll.		Amhoſſibyl	Unpoſſible
Allan	Wythoute	Ammarch	Dyſhonoure
Abbrys bwa	A crolbowe	Amperchi	Dyſhonoure
croes		Amel	Ammell
Allor	An altar	Amſwynt	
Allwydd	A key	Ammur	Unpure
Allkut	A pyllayne	Amnaido	A becke
Allkuddaw		Amneidio	Becke
Allwys	Houre	Amneidio a	Nodde

¶ Cambree	Saesnec	welshe	Englyshe
phen		Ammwyll	Rage
Amrafael	Stryke;	A. o blaen y	
Amrafayly	Stryke	Ay	Un
Amkan	Ayme	Auach	
Amkany	Gesse, ment	Anaf	A mayme
Amrant		Anafus	Maymed
klygad		Anafy	Mayme
Amraint		Anafad	
Amrel	Admirall	Anawy	
Amrudd	Imprudent	Aneay ne	Nature
Amnehedd	Flater	natur	
Amod	Condicion	Anadyl	Brethe
Amodol	Conditional	Anadyly	Brethe
Amlwc		Annedd	
Amranwen		Annerch	Grete
klysseuy		Annerchiad	Gretynge
Amner pwrs	A purce	Annes	Agnes
Amner a		Angel	An angell
bydd yn than		Angel aur	An angellet
ny eluseni	Amner	Angerdd	
dros wr		Angerddol	
mawr		Anffawt	Mylchaunce
Ammeth	A husbande	Anffortune	Mylfortune
arall	man	Anfortunus	Unfortunat
Amlws		Ansad	Euyll
Ammwyllog	Unwyse,	Anganmol	Dispraysse
	straught	Angamoledic	Dispraysed
Amwysc ne	A wyndyng	Angen	Neade
amdo	shete	Angensik	A monstre
Ampd		Angensikaidd	Monstrelike
Amyl	Plentuouse	Angenus	Neady

¶Kymraec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Angenrhaid	Necessary	Anobeithol	Desperate
Angenoc	Nedefull	Anneir / treis-	A hebeter
Angraisdiaw	Rebuke	siad ne heffyr.	
Angred wlad	Hethyn	Anhardd	Uncomly
Angred ne	Unbeleke	Anhardddwch	Uncomlynes
angrediniaeth		Anras	Ungracious-
Angredy	Unbeleke		nes
Angrist	Antichriste	Anrasol	Ungracioufe
Angristion	Unchristian	Anhyf	Shamefaste
Angor	An anker	Anhyfder	shamfastnes
Angonfforddd	Disconfort	Anitreir	Unchaste, le-
Angwanec	Encrease		cherouse
Angwanegy	Encrease	Anitweirdeb	Lechery
Angofus	Forgetfull	Anifal	A best
Angof	forgetfulnes	Anhydyn	Wayward
Angyfraith	Preuaricatiõ	Anrhaethawl	vnspeakable
Anllai	No lesse	Anrhaith di-	Undoyng
Anllad	Wanton	fwyniad	
Anlladrwydd	Wantõnesse	Anrhaithiaw	Undo
Anhael	Unliberall	diswyno	
Anhap	Myshappe	Anrhaithiaw	Inuade a
Anhappus	Unhappy	teyrnas	realme
Anhaws	Unealyer	Anrhec	A present
Anhowster	Unealynesse	Anrhecy	Present
Anhawdd	Uneasy	Anrhydedd	Worshyp
Annos ei		Anrhydeddus	Worshipfull
Annoc	Tyse	Annwyl	Dere
Annogyat	Entysment	Anhwyl	
Anobaith	Dispeyre,	Anrhsedd	Meruaylous
	wanhope	Anrhysseddol	Meruayle
Anobaithaw	Mistruste	Ansawd	Qualytie

¶ Camraec	Saesnec	walshe	Englyshe
Ansuriaeth	Usury		
Ansir		Araith	countre
Ansiriol	Uncherefull		An oȝayson, an oȝation
Antem	Antemme		
Antur	Auntur, aduenture	Araul	
		Arab	Tryflynge
Anturio	Aduenture	Arabedd	Trykell
Anufydd	Unobedient	Arabeddieith	Jape, dalye
Anufyddhau	Disobey	Arafhin	Calme
Anufyddtot	Disobediẽce	Arbet	Spare
Annudd		Aratr	A plough
Annuddo tan	Rake vp the fyre	Arch archiad	A bone, petition
		Arch kist	An arke, cheſt
Anudon	Periury		
Anudonok	Forſworne	Arch/arbennic	Arche
Anudonwr	A periured ke(lowe	Archangel	Archangell
Annun		Archdiacon	Archdeacon
Anwan		Archddiacondot	Archdeacon-rye
Anwen		Archescop	Archebyſhop
Annwn		Archescopot	Archbyſhop-ryke
Anwr	A wretche		
Anwych		Archeffeirat	Archeȝeeſt
Anymddirieit	Myſtruſt	Archoll	A wounde
Annywygus	Unweldy	Archolli	wounde
A.o blaen r.		Ardymer	Temperance
Ar tir aredic	Fallowe	Ardymerus	Temperate
Arr	Ujon	Ardymery	Temper
Araf	Softe	Arean	Syluer
Arall	An other	Arean rif	Counters
Arallyy	Alter	Areanlliw	Syluer colour
Arallwlad	Of an other		

¶Kymraec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Aredic tir	Ere lande	Arglwyddes	A lady
Areanoc	Wonyed	Arglwyddiaeth	A lordshyp
Arey ne ddoeth	Sage	Arglwyddiaidd	Lordelyke
Arey	The kydney	Arglwyddiwr	
Arf	A wepen	Arth	A he beare
Arfoc	Wepened	Arthes	A she beare
Arfeu	Armes, we-	Ardal	Marquel-
Arfer	Use (pens		dome
Arferedic	Used	Ardalwr	Marques
Arfoel		Arffet	Skyrt
Argumenu	Argue	Arffet	
Argument	An argumēt	Arfedawc	An apron
Arithmetic Hy	Artismatyke	Art kelfyddyt	Arte
or fayeth gol-		Ar Vnwaith	At ones
fyddyt		Ar Vrys	In halte
Arlloes		Arwayn	Beare
Arlwy	Prepare	Arwestr pwrs	A strynge
Arlwyad	Preparyng	A.o Blaen s.	
Arnodd aratr	Ploughe	As	An'ase
	beame	Asgell	A wynge
Aruthyr	Wonder	Asgell saeth	Fedder of a
Aruthrol	Wonderfull		shafte
Arogyl	smellynge	Asgelly	Fedder
Arogli	Smell	Aschwyn	A bone
Arwydd	Sygne, toke	Aschwyn mor-	Juery bone
Arwyl/sp-	Dole	fil	
wair		Aschwyn kefyn	The back-
Arwyddorsau	Betoken		bone
Arglwydd	A lorde	Aschwyn pa-	A whyrl bone
Arglwyddiaw	To rule		

¶ Cantaec	Saesnec	walshe	Englyshe
dellec glin			
Assen anifal	An alle	Atkyweiriaw	Redzelle
Assen asewyn	A rybbe	Atklaf	Seke agayn
Asseth		Atklefychy	Sekyn a=
Asur	Azure	Atklefyd ne	gayne
Astronomi yn	Astronomy	Atklefychyat	
or saith gelfyd		Attarw	
dyt		A.o blaen th.	
Astromiwr	Astronomar	Athraw	Scholmay=
Astud	Student		ster
Aseynyc		Athrawes	Maystres
Aseynygy		Athrawaeth	Maystry
Aseynygy	Fleere	Athronddyst	Phylosophie
dannedd		Athrod	
A.o blaen c.		A.o blaen u.	
At	To	Au	The lyuer
Atchwayth	Smacke	Aur	Golde
Attaf	To me	Aur y moch	
Attat	To the	Aurliw	Gold colour
Attaw	To him	Aurwy	
Attei ne atti	To her	Aurych aur ne	Goldsmythe
Attoch	To you	arian	
Attom	To vs	Aurych ne din	A tynkar
Attunt	To them	ber	
Attal	With holde	A.o balen w	
Attal dywedyt	Stutte	Awch einoch	Your
Attolwc	Beleke	Awch ar aryf	Kenelle
Atkas	Hatekull	Awch us	Kene
Atkasrwydd	Hatred	Awy einom	Oure
Attec	Proppe	Awch hunain	Your selfe
Attegy	Proppe	Aw grym	Augrym
		Awr	An houre

¶Kamberaec	Sacſonaec	walſhe	Englyſhe
Awydd	Gredynelle	Baiddu klyfa-	Dare
Awyr	Ayer	Bagad (ſp	
Awen awe- nydd	Aptenelle	Bala klynn	
AWenyddgar	Apte	Balch	Proude
AWenyddoy- aeth	Felicitie	Balchedd	Pryde
AWditor	Auditor	Baſchder	
Audur	Auctor	Balk	Baulke
Audurdot	Auctozitie	BanyW	A ſhe
Auduredic	Auctozized	Banadley	A brome
AWyn frWyn	Reyne ofa bzydell	BanW	Femal
		Ban tuedd	Coſt
¶B o. blaen a		Bagſurun	Budde
Baban	A babe	BagſuraW	Budde
Bacul	A cruche	Bar	
Bacyſor		Bar	
BackWn tWrch	Bacon	Barr	A barre
Bach	A hoke	Barieth	
Bach ne bych- an	Lytel	Bara	Bzed
Bad	A botte	Bara gWyn	Whyte bzed
Bado bn ne eb ado bn	Euerych one	Bara gwenith	Whete bzed
Baeds Wr bonheddic	A badge	Bara haidd	Barly bzed
Baedd	A boze	Bara rhyc	Rye bzead
Bai	Faute	Bara keirch	Ote bzed
Baius	Fauty	Bara koch	Bzowne bzed
Baich	A burden	Bara meirch	Hozſe bzed
		Barbio	
		BarbWr	A barbour
		Bardd	A poet
		Barddas	Aſſayres
		Barddonieth	Poetry
		Barf	A berde

¶Camraec	Saesneg	walshe	Englyshe
Barfoc	Berded	Beichiogi	
Bargawt tup	Houle eúling	Beisio dwfyr	Wade
Barn	Judgement	Bele	Warterne
Barnu	Judge	Bendith	Blessynge
Barnad		Benditheiaw	Blesse
Barnais	Uernyshe	Bendigaw	
Barneisio	Uernyshe	Bendigeit	Blessed
Barnwr	A tudge	Bendigedic	Blessed
Barruc		Benbeu	
Barwn	Baron	Benbaladyr	
Bas diddwfin	Shallowe	Ber	A spytte
Bastio lle rhost	Baste	Berwr	Cresses
Barwnes	Baronesse	Beu	
Batio mewn kyfri	Bate	Beuduy	Cowe houle
Barwneth	Baroudum	Berw	Sodde
Battel	A batayle	Berwi	Sethe, boyle
Bawd llaw	A thombe	Bedydd	Baptisme
Bawd troed	A too	Bedydd escop	Byshoping, cõfirmation
Bawdd	Drawnyuge	Bedyddyur	Baptyste
Bayt	Bayte	Bedyddfaen	Fontstone
Bayli	Baylyffe	Beunydd	Dayly
Bas balafon	Shoze	¶B.o blaen i.	
Basket	A basket	Bicar	Uicare
B.o blaen c.		Bicarieth	Uicarage
Bedw	Byrche	Bicre	Bicker
Begegyr	A drone bee	Biff	Beke
Bedd	A graue	Byl ne issarn	A byll
Beichiad moch	A swyneherd	Bil o bapyr	A byll of paper
Beichiog	Wyth chylde	Bilwc bau	A hedgynge (byll

¶ Kembraec	Saxonaec	welshe	Englyshe
Bilio	Byll	Blopse	Lylpyng
Bir diod	Bier	Blopsa	Lylpe
Big Wrn	knoccle	Blys	Luste
Bid ne bydet	Be it	Blysstic	Lycozoule
Bidoc cleddy-fan	A haugre	Blonec	Grese
		Blonegen	
B.o blaen l.		B.o blaen o.	
Blawd	Meale	Bobyn	Bobbyn
Blawd peil-leid	Floure	Boch	A cheke
		Bod an wydoc	Beyng colde
Blaidd	A wolke	Bod edcryn	
Blaiddiast	A she wolke	Bod y gwerni	
Blawr		Bod tin wyn	
Bleb	Heere	Bod ar bozs	Burston
Blewoc	Heary	Bodlawh	Content
Blagurun	Burgen	Bodse	
Blaguraw		Bowlcam	
Blino march	Tyer a hozse	Bol/bola/ boly/	Belly
Blin	Wery		
Blinder	Werynesse	Bola croen	
Blith bal buwch	Mylche	Bogel	Nauyll
		Bolopn	
Blowdyd		Bolgryn	
Blas	Tast, rellyshe	Bolwst	Tympan
Blasp ne da-	Taste	haint	
Blodeun (flio	Blossom	Bollt	A bolte
Blotio	Blotte	Bozdyz	Bozder
Blodeu helic	Palmes	Bozeu	Mozmyng
Blwch	A bore	Boze ne gp-nar o ddydd	Yerly
Blwng	Soollen	Bozeu fwyt	Brekefaste
Blyngder			

¶Camraec	Saesnec	Walsh	Englyshe
Bodd	Pleasure	Brakio	Brake
Boddhau	Please	Brad	Treason
Boddi	Drowne	Bradoc	Traytorouse
BottBm	A button	Bradychy	Betray
Bos ffrByn	Bolle	BradBy	
Bost	Bolt	BradBydoc	
Bostio	Bolt	Brad sas	
BostiBr	Bolter	Brag	Malt
Both meBn olByn	Math	Bragot	
Bon pren	Bodye of a tree	Braith	Dyed
		Braich	An arme
BongBlBn		Bram	A karte
Bonglymp		Bran ederyn	A crowe
BoBdoc	Muycke	Bras	Fatte
BoBdogrBdd	Muyckenes	Brasster	Fatnesse
BoBdd eynheilaeth	Lyuelod	Brassau, Brat	Wax katte
BoBdd einioes	Lyke	Brath	
BoBdd	Bowed	Brath ac arf	Foyne
BoBldd	Dyzty	Brathy ac aryf	Foyne
BoBling llong	Bowlepne	Brathy a daint	Byte
Bowl ne bowling i chBare a hi	A bowle	Brathy bal pryf ai golyn	Styng
		Brau	Bzyttyl
B.o blaeh r.		Brauder	Bzyttylnesse
Brack	Brake	BraBd	
		BraBd	Brother
		BraBd barn	Dome
		Braynedic	Rotten

¶Kymraec	Saxonaec	Walshe	Englyshe
Braynp	Rotte	Bubri	Bzybrie
Braynar	Falowe land	Bieuan	A querne
Braynarp	Falowe	Bric	
Braint	Fredom	Buga Wns	Bzigandins
Brainio		Buk	Bzicke
Brec	Bzeke	Bul	
Breki	Wozt	Bu'c	
Bretheirio	Belche	BuW	Hurte
Bresp bal eidon	Lowe	BuWo klysseu potaes	Choppe, shredde
Brethyn	Wollē clothe	Buwedic	Hurte
Brethyn say	Say clothe	BuWs Wyt	Bzokē meate
Brethyn aur	Cloth of golde	BuWydd Bu	Stycke s
Brethyn arian		Buth	Dyed
Brethyn kri	Raw clothe	Buthoc	
Brethyn bras	Course cloth	Buthykk	A troute
Brethyn sylty		Buthell yr emennydd	Fylme
Brethyn cartref	Home made clothe	Buth y Buches ederyn	
Brethyn Werddonic	Irysshe rugge	Bzo	Cost
Brethyn buth		Bzodzer	Bzodzar
Bresych	Colewozte	Bzon	Bzest
Brein heli	Bzyne	Bzondupr tWyne ederyn	
Breiniok	Fre	Bzocks moz	Wzake of the sea
BreuddWyt	A dzeme		
BreuddWydo	Dzeme	Bzocken	
Breib	Bzybe	Bzodzio	Bzauder
Bubio	Bzybe	Bzonthuddun	Roben red-
BubiWr	Bzybour		

¶ Camraec	Saesnec	walshe	Englyshe
	Brest	Bual	Bugle
Bronfraith	Threstyll	Buan	Swykte
Broitsio	Broche	Budyr	Foule, fylthy
Bronwen	A welyll	Budredd ne	Fylthe
Bron alar c	Scuttel bone	budreddi	
Bru	Wombe	Budreddi	Fylthynesse
Brut	Walshe pro-phecies	Budroc	A drabbe
		Budd	Profyt
Brutus	Brute	Buddelw	
Bruwer	Brewer	Buddugolia-	
Brwd	Hotte	Buches (eth	
Brwes	Brewes	Bugad	
Brwylio	Broyle	Buw/ buwch	A cowe
Brwyniad pysc	A smelte	Buwch blith/	A milche cow
Brwynen	A rushe	Bulwc	
Brwydyr		Buddeu	A cherne
Brwysco		Bustach	A bullocke
Brwis	A brushe	Bustach pch	
Brydanieth	Heate	Bustyl	The galle
Brych		Buarth	
Brych ne bry-cheWyn	Note	Buarth i War-chau	Hounde
Brych y Kay	A hedge spa-(rowe	Burwy	
Brychder		Burym Gwr-wf	Barme
Brycheulyd		B.o blaen B.	
Bryn	A hyll	BWa	A bowe
Brys	Haste	BWa croes	A crosse bowe
Bryssio	Haste	Bwa mayn ar bur	An arche
Brych		BWa llygot	
B. o blaen u.			

¶Kymraec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Bwa ne gyn- ne tan		Bwlglymy vald wr	Bobyll
Bwbach bW-		BWtler	Butlar
BWch (gan	A bucke	BWt	Butte
BWi a bydd	Boy	BWngler	A bungler
Wrth ancor		BWth	Cottage, colle
Bwla tarw	A bull	BWtri	Buttrye
Bulan		BWtiasen	A boote
BWlch	A gappe	BWtti	Boty
BWriad	A cast	BWyt	Meate
Bwy ederyn	A bytter	Bwyt y llyffa	Paddocke
BWng	Bung	Bwyta (int	Eate
BWngler	Bunglar	Bwytkin	A bodkyn
Bwny bara	A bunne	Buytsiet	A bougette
Bwriady	To forcaste	Bwysiel	A bullshell
Bwriedydd		B.o blaen y.	
BWriady o ddrycdynion	Conspyze	Bychan	Lytell
Bwriad dryc- ddynion	Conspiracie	Bychander	
BwrW	Cast	Byd	Worlde
Bwrn ne ba-	Burden	Byda	Honny combe
Bwrdeis (ich	Burgesse	Bydawl	Worldly
Bwcklet	A bocklet	Bydroc	A slutte
BWcket i godi dwr	A bockette	Bygwth	Thretnyng
BWrW dWr	Renge	Bygythio	Threthen
dros lestr		Byr	Short
BWckyl	A buccle	Byrder	Shortnesse
BWsmant	Bushement	Byrhau	Shorten
BWlas eirin gayaf	Bolas	Byrllysc	A wande
		Bys llaw	A fynger
		Bys troed	A too
		Bystwn	

¶ Camraec	Saesnec	walshe	Englyshe
Byddar	Deefe	Cnafeidd:	Knauyllhe=
Byddarwch	Defneſſe	Wydd	neſſe
Bytain	A hoze	CnaWd tic	Fleſſhe
Bytcinwr	A hoze hüter	C.o Vlaen o.	
Byth	Euer,aye	Colofn	Pyller
Bythawl		Colomben	Doue
Byw	Quycke,on lyue	Colombin	Columbyne
		C.o Vlaen r.	
Byw yn hWy nac arall	Suruyue	Cra	
		Cras	Dzy
Bywyd	A lyuynge	Cred	Bzeſe
C.o Vlaen a.		Cref	Bygge
Caban	Cabbyn	Criw	A combe
Cadeir	A chayze	Cribin	A rake
Calch	Chalke	Croch	Lowde
Canu	Syng	Crochan	Potte
Cantor	Syngar	Cruc	Impoſtume
Caſul	Chelyble	Crucun	
Caturfa	Company	Crwys	A croſſe
Cawl llyſeun	Colwozte	Crwth	A croud
C. o Vlaen e.		Crwth haley	
Cenewi	A whelpe	C. o Vlaen u.	
Cenedyl	Folke	Cudd ne cu=	Cubyte
Cerennydd	Kynred	ſydd meſur	
C.o Vlaen i.		Cuddfa	A hoozde
Ci	A dogge	C. o Vlaen W.	
Ciay	A litel dogge	Cwd	
Cimb	Cymbal	Cwl	Cull
C.o Vlaen y.		Cwlio	Cull
Cnaf	Knaue	Culbzen	
Cnafeidd	Knauyllhe	C.o Vlaen y.	

¶ Kumeraec	Saxonice	walshe	Englyshe
Cyf	A stocke	Chwi ne chwchwi	You
Cyffyon	Stockes		
Cyffyloc	Wodcocke	Chwibany	To whystell
Ch.o blaen B		Chwibanogyl	A whystell
Ch Ba		Chwidyr	Rasshe
Ch Baen		Chwidredd	Rasshenesse
Ch Baer	A systar	Chwil	
Ch Baly	Sorede	Chwilen	
Ch Banen	A flee	Ch Bilio	Serche
Ch Banoc	Couotouse	Ch BimBtz	Nymble
Ch Bant	Couetousnes	Ch Bimp	Touchyng
Ch Bare	Play	Ch Bitio	Nuyte
Ch Bare hudo lieth	Jogle	Ch Bit	Nuytte
Ch Barel	Quarry	Ch Bitans	Acquytaunce
Ch Baren		Ch Bithic	Awkwar
Ch Barfan	A wharue	Ch Bip	A whyppe
Ch Bart	A quart	Ch Bipio	Whyppe
Ch Barter	Quarter	Ch Bissogyl	
C Bech	Syr. vi.	Ch Bissoglyd	
Ch Bedyl	A tale	Ch Bwita/at	
Ch Bedyl oe ben	Circũstance of a mater	Ch Byd	A boympte
Ch Ber B	Bytter	Ch Byth	Uncouth
Ch Ber Bedd	Bytternesse	Ch Byd a wyr	Sterre slyme
Ch Berydd	A player	Ch wydy	Spewe
Ch Berthyn	laughe	Ch Bydd	Swellyng
Ch Berthin gBat Bor	Lawghe to scorne,	Ch Byddo	Swell
Ch Berstan		Ch wyl	
Ch Berthinoc	Laughyng	Ch Byn a chwyn	Fayre and softly
		Ch wynn	A wede
		Ch Bynny	To wede

¶ Cambree	Saesnec	Walshe	Englyshe
Chwynnogyl	A wede hoke	Daspy	A droppe
Chwyrligwgon	Whirlygigge	Dagpr	A dagger
Chwyrn	Rounde	Daiger	A teere
Chwynny	To rowte	Daw	Yonder
Chwrnolad		Dal sids with dref	Allege
Chwps	Swette	Daley	A leake
Chwpsigen	Bladder	Dala ar y gamsa	Take tarde
Chwythat	Blast	Dala	Holde
Chwythy	Blowe	Daly spngwestyl	Lay a wager
Chwintspy i daro wrthei	A quyntyne	Daly pysc ne adar	Take
Chwinsa	Soone	Dall	Blynde
D. o blaen a		Dallineb	Blyndnelle
Da	Good	Dally	To make blynde
Daddigon	Goodynouplee (gh		
Dadyl		Daly bn ai sa driat pny saw ne ar y weis	Take with the maner;
Da iawn	Very good		
Dadlew	Pleate		
Dadmerth o lewyc	Dawe		
Daered	Moztuary	Dam (thred	Dame
Dadmer o rew ne eiry	Thawe	Danillewychy	
Dachan ne ganmol	Prayse	Damwain	Happe
Dachany	Prayse	Damunaw	Delyze, wysh
Dasad ar gnawd	A warte	Damuned	A wysshe
Dasad anifal llonydd	A shepe	Danadyl	A nettyl
		Danaf	Under me
		Danei	Under her
		Dano	Under hym
		Danoch	Under you
		Defcisio	Deuyse

¶Kambrace	Saxonice	walshe	Englyshe
Donom	Under vs	Dasswn	Ahepe
Danat	Under the	Dassply	To grounde
Dangos	Shewe	Datcan	Declare
Danunt	Under them	Datkeiniad	Declarer
Dangosiat	A showe	Dattot	Unbynde,
Dan	Under	Ewlwm	lowse
Daneddoc	Toothye	Dattot gwaec	Unbuckell
Dans geifyr		Dattroi	To turne
Dãt ne ddaint	A tothe		backe ward
Dant y llygat	Eye tothe	Dattot o blygion	Unfolde,
Dant yllew llyfseun			vnwrappe
Dannot		Dattot gwregys ne gengyl	Ungyrde
Darfot	Perysshe	Dattod kreie	Untey
Darfot	Consume	hosane	
Dorfodedigaeth anrhaith	Undoyng	¶D.o blaen e	
Darfodedigaeth ne lesmeir		Debiti swydoc	Debytie, depute
Darllaw ewrwf	Brew ale, malshe	Debre	Harken
Dallein	Rede	Dean	Dean
Darlleydd	A reader	Deanieth	Deanry
Darlleat	A redyng	Declario	Declare
Dar ne ddersdarstain (wey	An oke	Decum	Tythe
Dart	A darte	Decymp	To tythe
Daryfstwng	Subdue	Dechreu	Begynne
Daryfstwngedigaeth	Subiection	Dechreuad	Begynnyng
Das	A flacke	Dechwelyd	Bow, decline
		Defeys	Deuyse
		Defnydd	Matter
		Defnyddiaw	
		Defosiwn	Deuotion

¶Camraec	Saesnec	walshe	Englyshe
Deffroi	Waken	Deirydy bod o gerennyd	To be of kynne
Deffyciol	Defectike, lackyng	Deinkod ar dannedd	Edge
Degle	Herken	Deinkod mewn asal	Core
Deheu vn o be dwar ban byd	The southe	Deinkryd	A trembelyng
Dehen dichwithic	Ryght	Demtio ac arf	Dente
Dehu gan ddi fic onadyl	Pante	Denu	Entyse
Deheuic		Deol	Banyshe
Deddf ne gyfraith	Lawe	Deor	To hatche
Deddfol	Lawfull	Derwreinien	Rygwozme
Deheuad	Pantyng	Der	Dodgged
Deheulaw	The ryght hande	Destrywyo	Destroy
Deheubarth	The southe parte	Destrywiat	Destruction
Deheuro		Derwen	An oke
Dec	Ten.x.	Dethol	Chose
Delfro	Delyuer	Detholedic	Chosen
Del	Stubburne	Deuddec	Twelue.xii.
Deilen	A leake	Deugain	Fourty.xl.
Deilioc	Leauysshe	Deunaw	Eyghtene xviii.
Deirvd	Perteynyng	Dewr	Doughtye, hardy
Delliten		Dewe	Deur
Deisio	Synge	Dedwydd	Happy
Delstenny		Dedwyddwch	Happynesse
Delspaw	Procede	Dewin wrth edrych llaw	A palmester
Deirydy perthyny	Owe, pteyne	Dewin	A sothe sayer

¶Kymraec	Saxonaec	Walshe	Englyshe
Dewindeb ne duwolder	Diuinttie	Diasol	The deuyll
		Diesstic	Dyuellysshe
Dewis	Chose	Dial	Reuenge, wrake
Dewisol	Chosen		
Dewino	Drupne	Diawt	Drynke
Dewinueth ssaw	Palmestrie	Diotta	
		Diottwr	A dronkarde
Dewinieth wyneb	Physiognomie.	Diowty	An ale house
		Dialayth	Uengeaunge
D.o blaen i.		Dialbren ne grocpren	A gibette
Diameu	Without doubt		
		Diarchenad	
Diana geuddwyes		Diancs	Scape
		Diacon ne desyn	Deaken
Dianaf	Unmaymed		
Deburssio thoddi arian alsan o bwrrs	Dilburse	Dibyl	Daggyng
		Dibyn	
		Diacondot	
Diben ar chwedyl ne ddadyl	Conclusion	Diblygy	Unfolde
		Dichlyn	
Dibennu chwedyl	Conclude	Dichwel	A looke
		Didda	Wyth out
Dibennu	Make an ende		goodes
		Diddawn	Ungraciouse
Diareb	A prouerbe, sawe	Dichell	Dyrkt, policy
		Dichon	Nay
Diarebol	Pallyng	Diddim	Hauyng nothyng
Diareby			
Diarebwir	A sothe sayd sawe	Diddimiaw	Bryng to nought
Diarswyd	Unarkrayed	Diddysc	Unlerned

¶Camraec	Saesnec	walshe	Englyshe
Diddic		Diffoddi	Quenche
Diddan	Confortable	Diffaith	Delerte
Diddasny dynbaich	weane a chylde	anialwch	Wylderneſſe
Diddanwch	Conforte	Diffaith koec	Leude
Diddany	To conforte	Diffeithwch	Lewdnes
Diddos	Stanche	Diffydd	Unkaythfull
Diddarwybod	Unaduyſed	Dig	Angre
Didwyll	Not falſe	Digon	Ynough
Diuenedd	A diuine	Digondeb	Sufficient
Didro		Digoni	Sufkice
Difanny kolſi ymaith yn ddiſymwth	Uanelche a way	Digenny pyſcodyr	Scale a kyſſhe
		Digio	Be angre
		Digllawn	Angry
Dienbyd	Undaungerouſe	Diffoddi tan	Sleke fyre
		Digryf	Wery
Diflan	Faade	Digrifwch	Myrth
Diflanedic		Digibo pys	Shale pelen
Dal pryda gwedd ne vlodeu		Digwilydd	Shameleſſe
		Digwydd	Chaunce
Difany		Digwyddo	To chaunce
Diſri	Ernelt	Dihir koec	Naughty
Diſrydio	Chafe	Dihir ne vyr	Not long
Diſrawd	Wyth out regarde	Dihirwr	A naughty knaue
Diffic	Dekalte	Dihiroc	A dzabbe
Diſyr	Paſtyme	Dihirwch	Lewdeneſſe
Diſyrwch	Paſtyme	coekni	
Dyſtyr	not regarded	Dihyſpyddy dwfyr	Lade water
Dyſtyrwch	Diſpyſyng	Dil	Hony combe
Diffoddi tan ne calch	Slecke fyre ozlyme		

¶Kymraec	Saxonaec	walshe	Englyshe
Dilesc	Unfoble	Diras	Ungracious
Dilif̃w ne dilif	Noes flood	Direwy	
		Direid	Unneceſſarie
Dilwſwr	Not cowarde	Dirmyc	Dyſoayne
Dilyu	Delaye	Dirmygus	Diſdaynous
Dillad	Clothyng	Dirwyn edaſedd	wynde yarne
Dillady	Clothe		
Dillyn	Mignyon	Dis	A dye
Dim	Nothyng	Diſieu	Dyce
Dimei	Halfe penny	Diſcyn	Diſcende
Dimewerth	Halfe penny-wozthe	Dirysclo prey	Barke
		Diſcyn val	Lyght
Diſcleinio	Shyne	ederyn o ehedic	
Diſcleir val mettel	Glytteryng	ne ddyn o yar barch	
Diſcleirio	Glytter	Dirysedd	Unmeruay-louſe
Dinam	Certes		
Dinas	Cytie	Diſtaw	Stpll
Dineſſyd	Cytizen	Diſtawrwyd	Stylneſſe
Dinerth	Impotent	Diſtyll	Diſtylled
Dinoethi	Unbare	Diſtyll y garegyll	
Dinwyf			
Diweir	Chaſte	Diſtyll bor	
Diweirdeb	Chaſtitie	Diſtyllio	Dyſtyll
Diogel	Certayne	Diwedd	In ende
Diogelwch	Certayntie	Diweddi	Fynyſh, ende
Dinawed		Diweddar	Late
Dineſſau	To dzawe nere	Diwyllyaw-dir tir	A huſbande man
Dioſc	Dooke	Diolch	Thanke
Dir	Muſt	Diolchus neddiolchgar	Thankfull

¶ Cambꝛec	Saesnec	walshe	Englyshe
Dꝛwreiddio	Plucke vp by the roote	Dof	Tame
		Dofi	Tame
D. o vlaen l.		Dofparth	Reason
Dlet	Dette	Dofparthy	To reason
Dleu	Dwꝛ	Dotiedic	Dotinge
D. o vlaen o.		Dotio	Dote
Do ie	Yea	Down ne vanblu	Downe
Doctoꝛ ne ddyscya wdyꝛ	Doctour oꝛ a techer	Downsiwꝛ	A dauncer
Dodi ne roddi	Geue	Dowbio	Douke
Dockio ne do ry gynsson	Docke	Dowt	Doubte
		Dowtus	Doubtouse
Doc	Yester day	D. a vlaen r.	
Dodwi wy	Lay an egge	Dꝛaen	A thorne
Dofydd duw	God	Dꝛaenen	A lytell thorn
Doguedd	Quantitie	Dꝛacnblu	Downe
Dogyn		Dꝛaenoc coet	An yrchen
Dol ne vay=	A dale, vale	Dꝛaenoc pysc	A base
Dol ych (uol	Oxe bowe	Dꝛagwyn	A dꝛagon'
Dol stycs		Dꝛaenet	A dꝛawenet
Dolen llysyr	A leaf of a boke	Dꝛaeneta	
		Dꝛagio	Rente
Dolen dyscaith	Staple	Dꝛaic wybꝛol	A dꝛake
Dolef ne lesfain	Crye	Dꝛewi	Stycke
Dolesain val gwn	Yell	Dꝛopsi gaint	Dꝛopsy
		Dꝛud	Deere
Dolur	Dolour, soꝛe	Dꝛudanieth	Derenesse
Dolurio	Soꝛowe	Dꝛudbryny	Quer bye
Donieu	Graces	Dꝛwc	Naught, eupll, wycked
Doꝛ tuy	A doꝛe	Dꝛwg	A gate